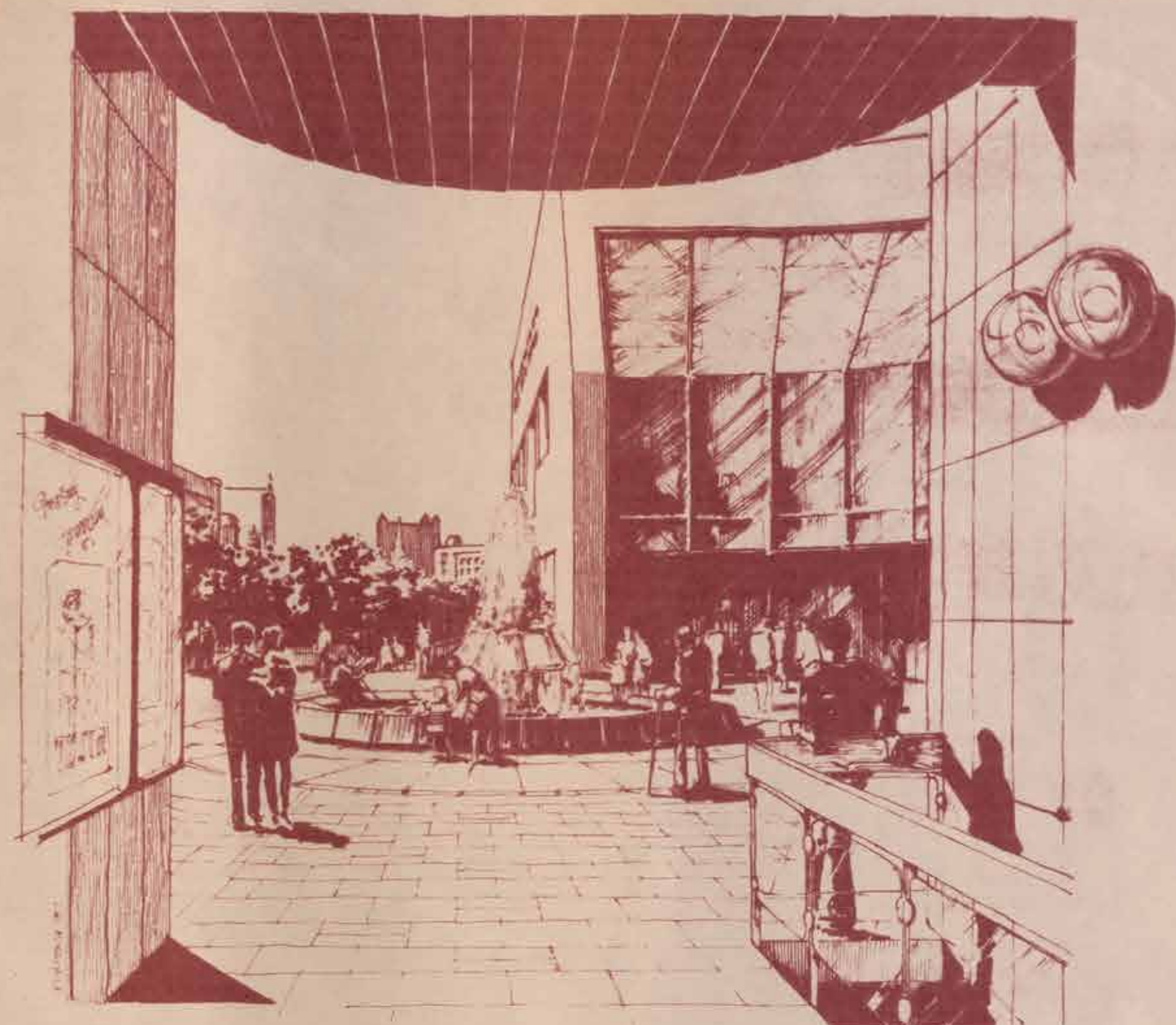
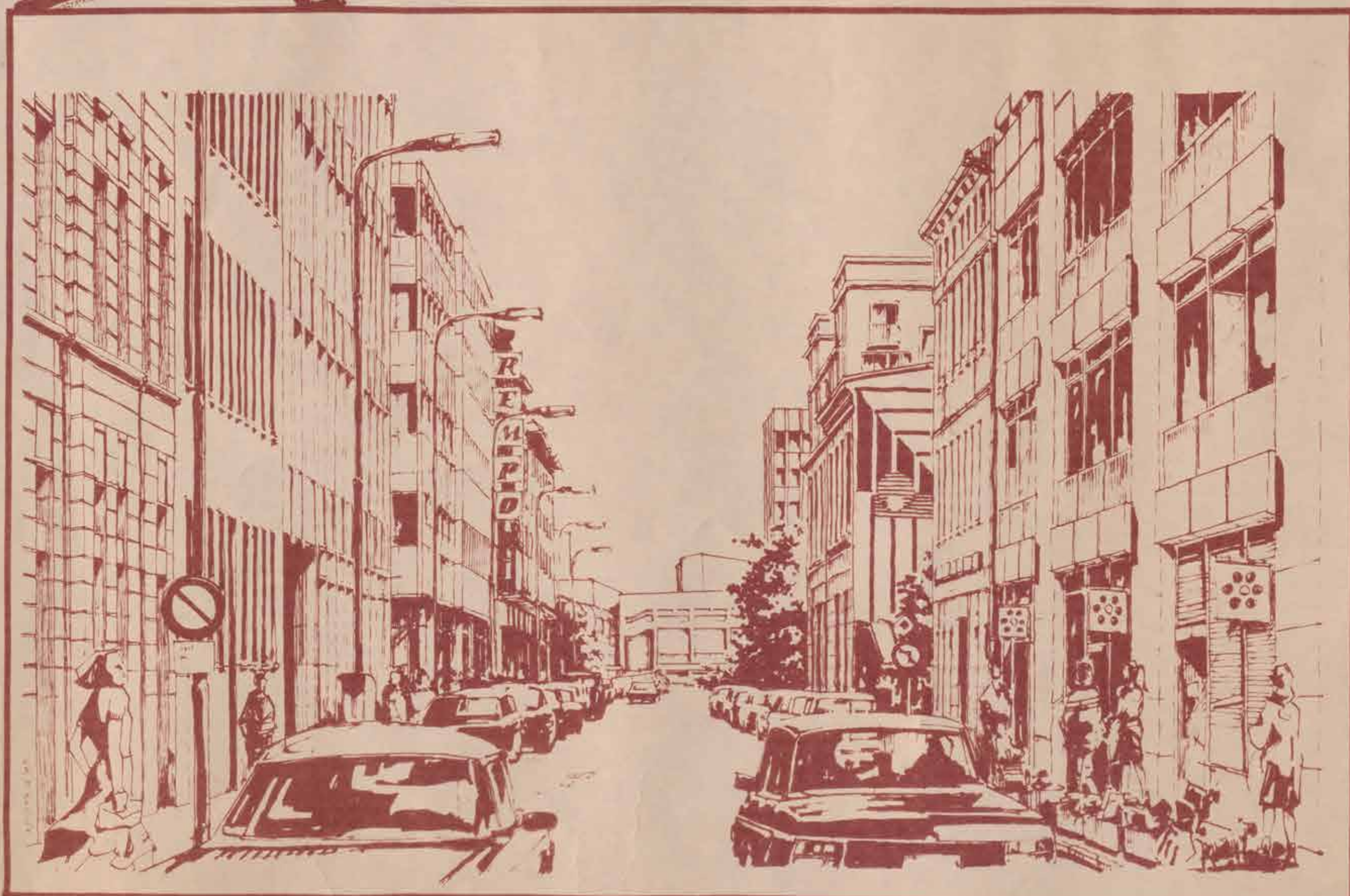
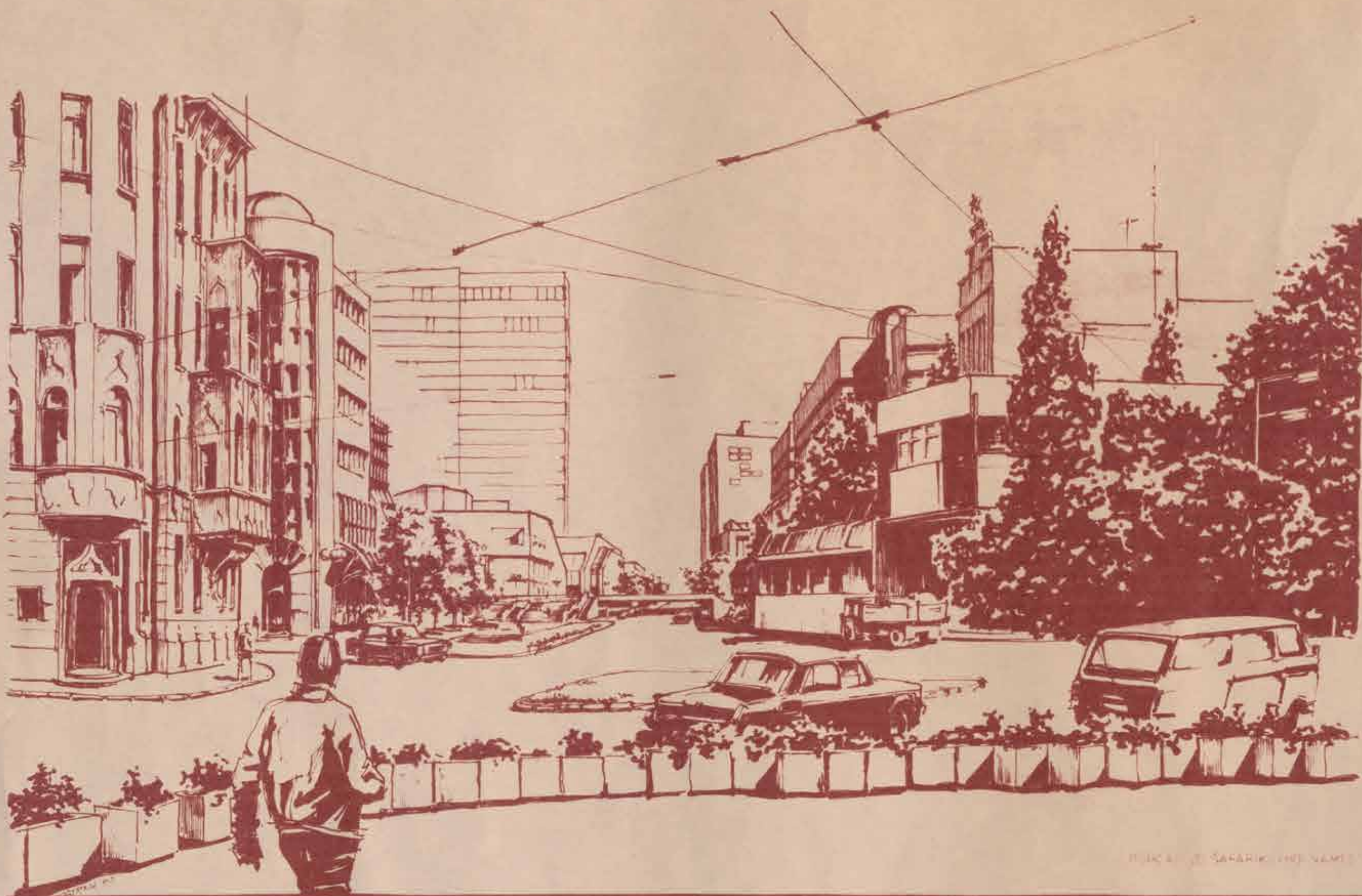

Ako sme súťažili o novú budovu SND

„Stavba prežila zmenu režimu, rozdelenie štátu, dvanástich ministrov kultúry, piatich prezidentov republiky, ôsmich riaditeľov divadla, pád žeriava počas víchrice, [nedávno] nájazd storočnej vody, invenčné nápady s predajom a nešťastné rozbitie autorského kolektívu.“

Alexandra Kusá, generálna riaditeľka Slovenskej národnej galérie,
In: *Národné. Vízia/Priestor/Architektúra > umenie, SND, 2008.*

Vizualizácia novostavby SND a okolia
z osemdesiatych rokov 20. storočia

Autori:

Ing. arch. Peter Bauer

Ing. arch. Martin Kusý ml.

Ing. arch. Pavol Paňák

Novú budovu Slovenského národného divadla otvorili po desaťročiach priprav 14. apríla 2007. Dnes je už zrastená s okolím, a hoci voči nej majú ešte mnohí výhrady, treba uznať, že svoj účel

plní a v porovnaní s viacerými európskymi divadelnými budovami až tak veľmi nezaostáva. Ale čo ak by vyzerala inak? A čo ak by stála niekde inde?

V roku 2008 vznikli samostatná publikácia a televízny dokument mapujúce históriu vzniku budovy, ako aj širší politicko-ekonomický kontext tohto „nekonečného stavebného“ príbehu. Aj preto sa po desiatich rokoch jej prevádzky neusilujeme

touto výstavou o opätovné prehodnotenie celej komplikovanej histórie, ale výberom z archívnych dokumentov odкрývame zabudnutý materiál súvisiaci s dobovým fenoménom socialistických architektonicko-výtvarných súťaží vyhlásených na novostavbu.

Menej diskutovanou témou zostalo aj výtvarné riešenie sochárskych a maliarskych dekorácií na dotvorenie interiérov a exteriéru budovy. Žiaľ, zo súťažných návrhov sa zachovalo len torzo, ktoré sa nedá rekonštruovať v úplnosti. Napriek tomu sme sa pokúsili priblížiť najzaujímavejšie alternatívy k riešeniam, ktoré dnes v divadle môžete nájsť.

Zuzana Koblišková

Kurátorka Zuzana Koblišková
Grafický dizajn Mária Čorejová
Výstavu pripravil Divadelný ústav
v spolupráci s Archívom Slovenského
národného divadla.

DIVADELNÝ ÚSTAV
BRATISLAVA
THE THEATRE INSTITUTE

Slovenské
národné
divadlo

Digitalizačné
CENTRUM

Múzeum
Slovenského
Národného
Povstania

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

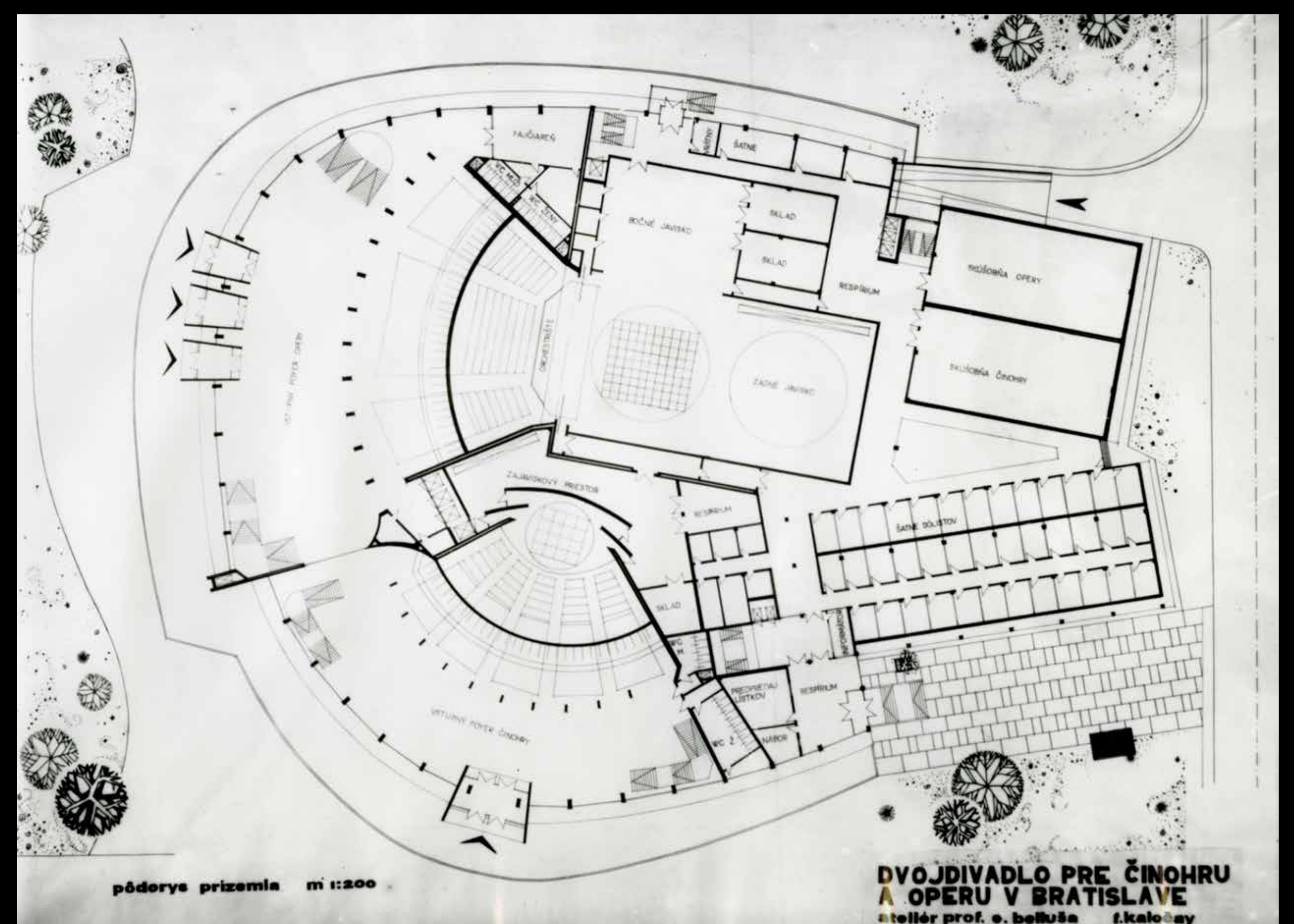
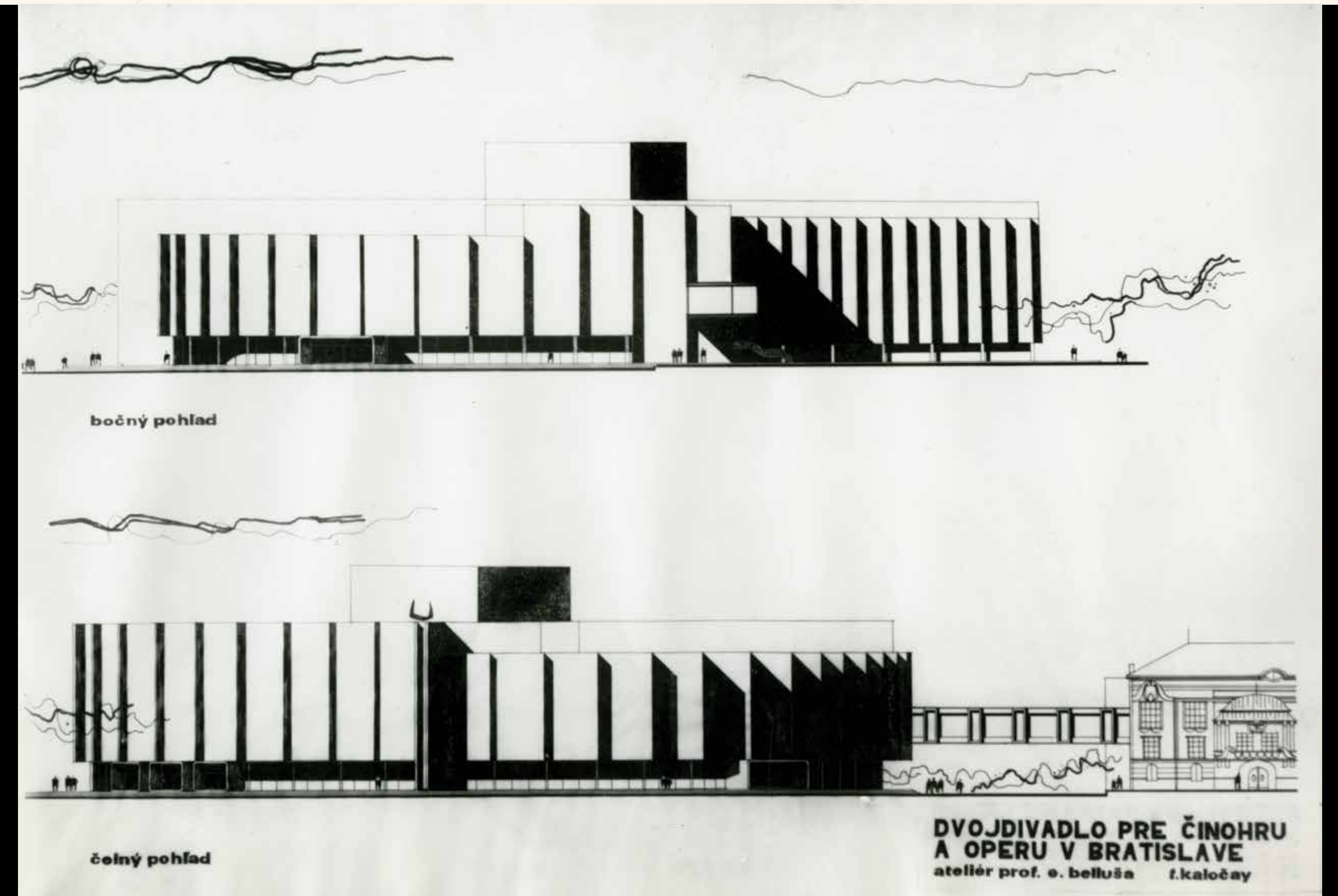
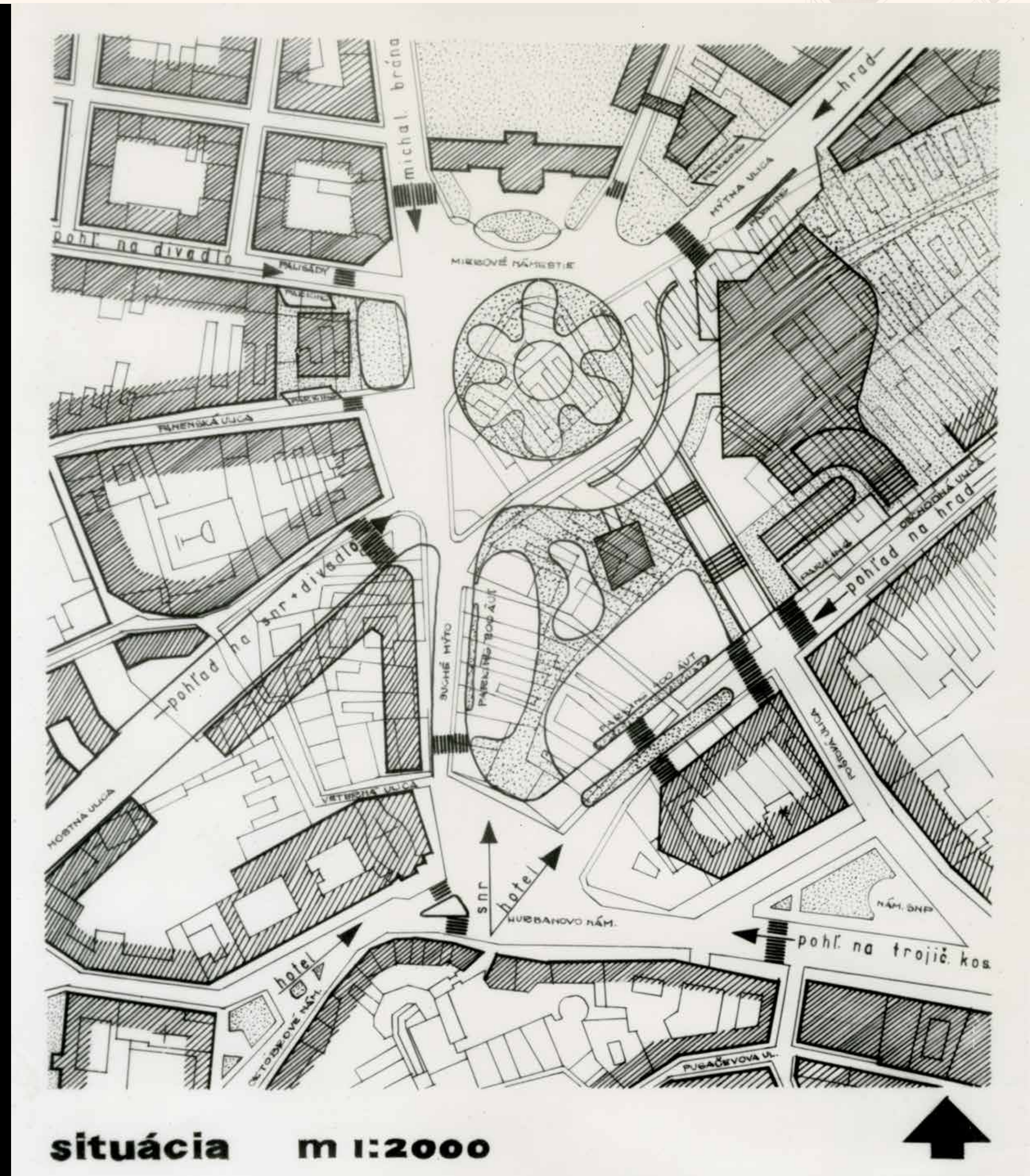
Divadelný ústav a Slovenské národné divadlo sú štátnymi príspevkovými organizáciami Ministerstva kultúry SR.

Kombinovaná anonymná súťaž na najvhodnejšie urbanistické umiestnenie novostavby SND (1960)

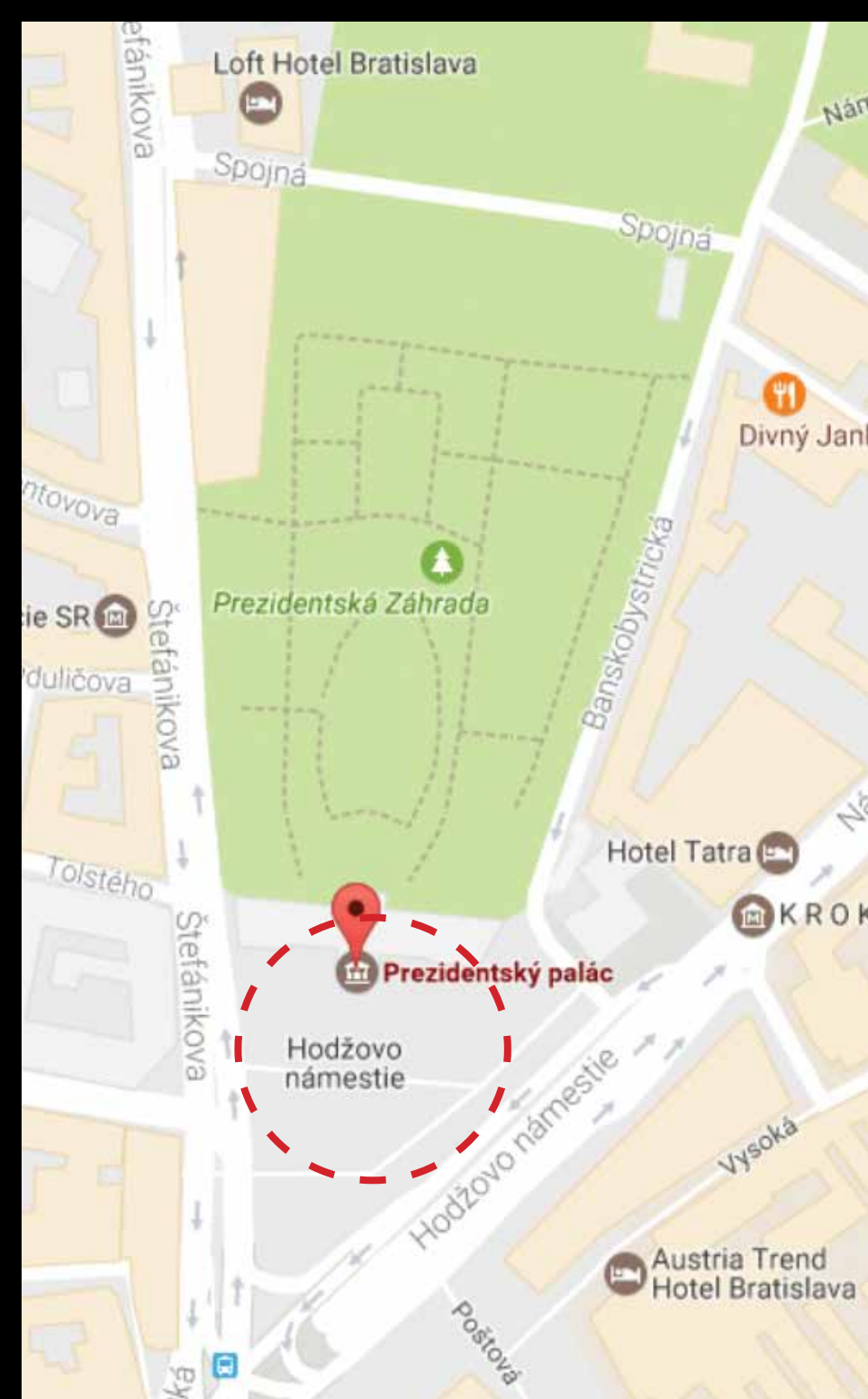
Ešte pred vyhlásením verejnej súťaže na samotnú stavbu bolo treba určiť, kde bude postavená. V užšom výbere skončilo jedenásť lokalít od Michalskej brány k Trnavskému mýtu cez Zimný prístav až po Rybné

námestie. Mnohé z týchto lokalizácií predpokladali rozsiahlu asanáciu historických budov. Napríklad, návrh Emila Belluša a Františka Kaločaya v bezprostrednej blízkosti historickej budovy SND vyžadoval zbúranie budov komplexu dnešného gymnázia Matky Alexie, ktorého súčasťou je aj najstaršia školská telocvičňa v Bra-

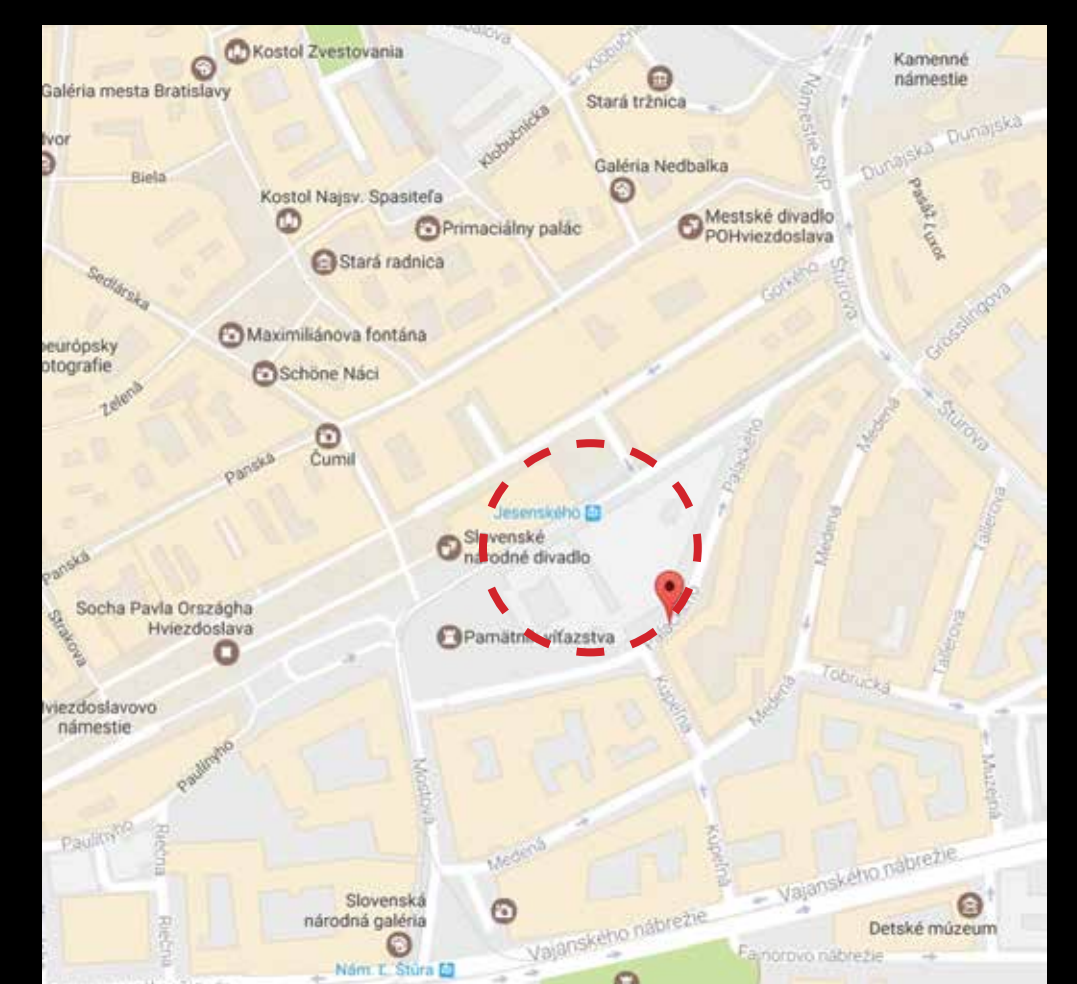
tislave. A hoci len tri návrhy situovali budovu SND na dunajské nábrežie, súťažná porota sa jednoznačne zhodla na umiestnení budovy práve na nábreží, a to buď v oblasti Martanovičovej ulice (dnešná Pribinova ulica) alebo v oblasti Rybného námestia.

Súťažný návrh na dvojdivadlo Ateliér prof. Emila Belluša a Vladimíra Husáka Hodžovo námestie

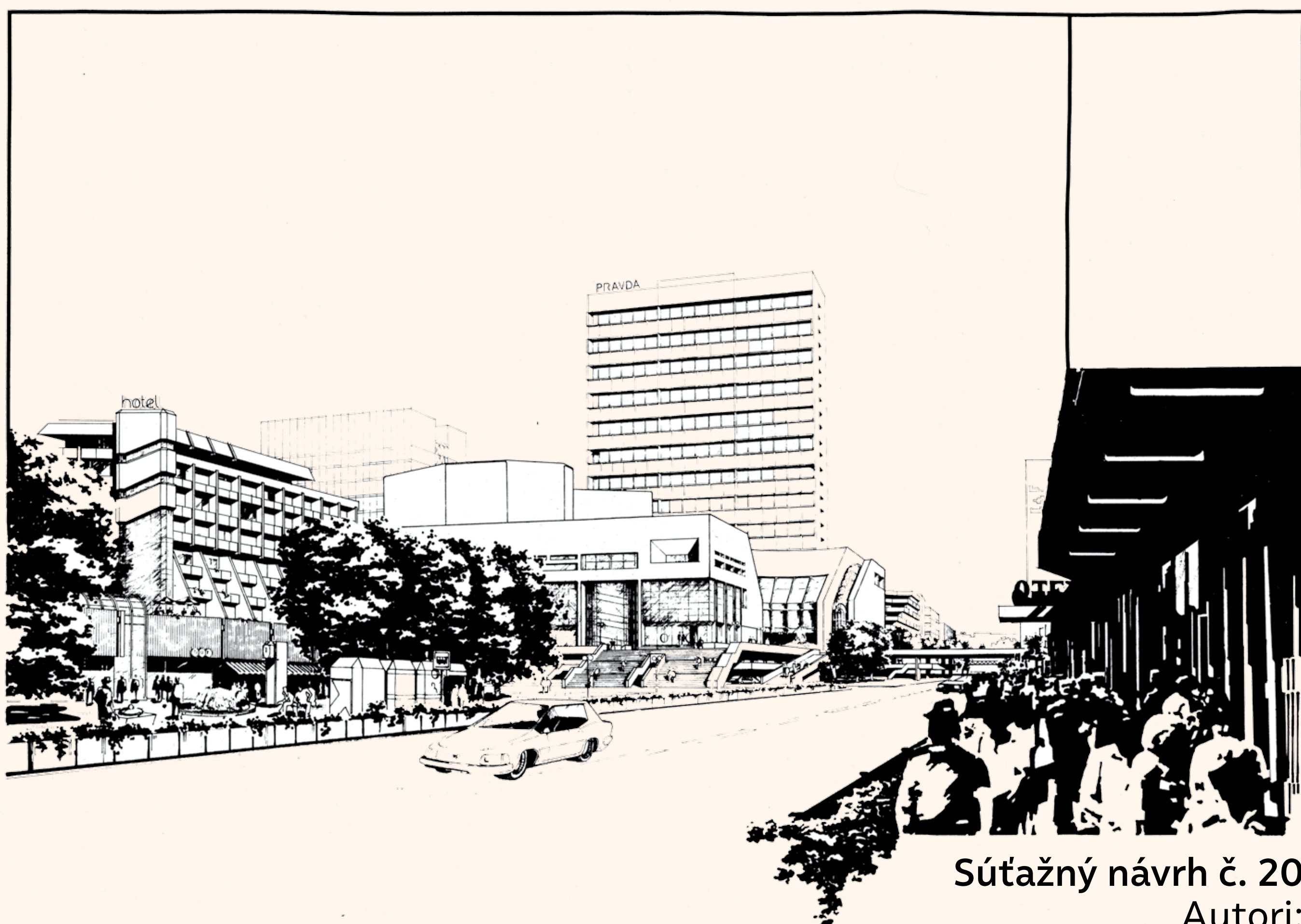

Súťažný návrh na dvojdivadlo Ateliér prof. Emila Belluša a Františka Kaločaya Medzi ulicami Jesenského a Palackého

Ako sme súťažili o novú budovu SND

Celoštátna verejná anonymná urbanisticko- -architektonická súťaž na novostavbu Slovenského národného divadla v Bratislave (1979)

Súťažný návrh č. 20

Autori:

Ing. arch. Peter Bauer

Ing. arch. Martin Kusý ml.

Ing. arch. Pavol Paňák

1. cena znížená

Ako sme súťažili
o novú budovu
SND

Foto: Lubo Stacho

Vyhlásená súťaž ráta-
la už s umiestnením
budovy Slovenského
národného divadla,
ako dominanty kultúr-
no-spoločenského
centra hlavného mes-
ta, v lokalite Marta-
novičovej ulice (dnešnej Pribinovej) na ľavom
brehu Dunaja. Súťažné podmienky si zakúpi-
lo stošesťdesiatdva nádejných účastníkov,
avšak porota prijala len päťdesiat tri vypracov-
ovaných návrhov. V urbanistických smerniciach
sa súťažiaci okrem iného dozvedeli aj to, že
v roku 2000 by mali predpokladať s nárastom
trvale osídlených obyvateľov Bratislavy
až na 880 000. Pre porovnanie, štatistický
úrad v roku 2012 uvádzal 422 932 a Regis-
ter obyvateľov Slovenskej republiky k dátumu
11. 3. 2016 evidoval v Bratislave 472 966
obyvateľov s trvalým pobytom.
Aj preto sa počítalo s kapacitou hľadiska

pre činohru 650 sedadiel a pre operu 900.
V dlhodobej koncepcii po roku 2000 sa vo
vybranej lokalite uvažovalo o „vybavenosti
so špecifickým zameraním na kultúrno-
-spoločenské funkcie“. Z existujúcich budov
bolo nevyhnutné zachovať objekty minis-
terstva vnútra, tlačového strediska Pravda
(dnes tzv. Tower 115) a Energocentrum
(v súčasnosti už premiestnené). Naopak,
Dom lodníkov nebolo potrebné zachovať
aj napriek dobrému stavu.
V súťažnej porote sedeli okrem iných aj
národní a zaslúžilí umelci ako Ján Kákoš,
Karol L. Zachar či Ladislav Vychodil. Pod-
robné súťažné podmienky, ako aj ocenené
návrhy boli v roku 1983 publikované v zbor-
níku, čo nebolo pravidlom, rovnako ako
nebolo častým javom, že sa porota rozhod-
la udeliť prvú cenu, a to dokonca tímu
mladých architektov Bauer, Kusý a Paňák.
Peter Bauer už počas štúdia pôsobil v Ríme
ako projektant v ateliéri Pantheon 5.

Neskôr spoločne s kolegami Kusým, Paňá-
kom a Šutekom založili bratislavský ateliér
BKPŠ. Spolupracoval napríklad aj na Vod-
nom diele Gabčíkovo-Nagymaros. V súčas-
nosti pracuje vo vlastnom ateliéri, zaoberá
sa urbanistickou reguláciou na dunajskom
nábreží a venuje sa pedagogickej činnosti.
Martin Kusý ml., syn architekta prof. Marti-
na Kusého st., architektúru študoval v Pra-
he a dokončil ju v Bratislave. Dlhoročne tvorí
autorské duo s Pavlom Paňákom, s ktorým
spoločne realizovali aj Národnú banku
Slovenska v Bratislave (1996 – 2002),
viacero obytných a polyfunkčných domov
(napr. Manhattan Bratislava, 2005 – 2010)
či hotelov (Falkensteiner, Bratislava, 2003
– 2010). Sú tiež autormi prebiehajúcej re-
konštrukcie Slovenskej národnej galérie.
Paňák v rokoch 1992 – 1995 pracoval v ar-
chitektonickej kancelárii v Saarbrückene
a v súčasnosti je prvým podpredsedom
Slovenskej komory architektov.

Ocenené súťažné návrhy (1980)

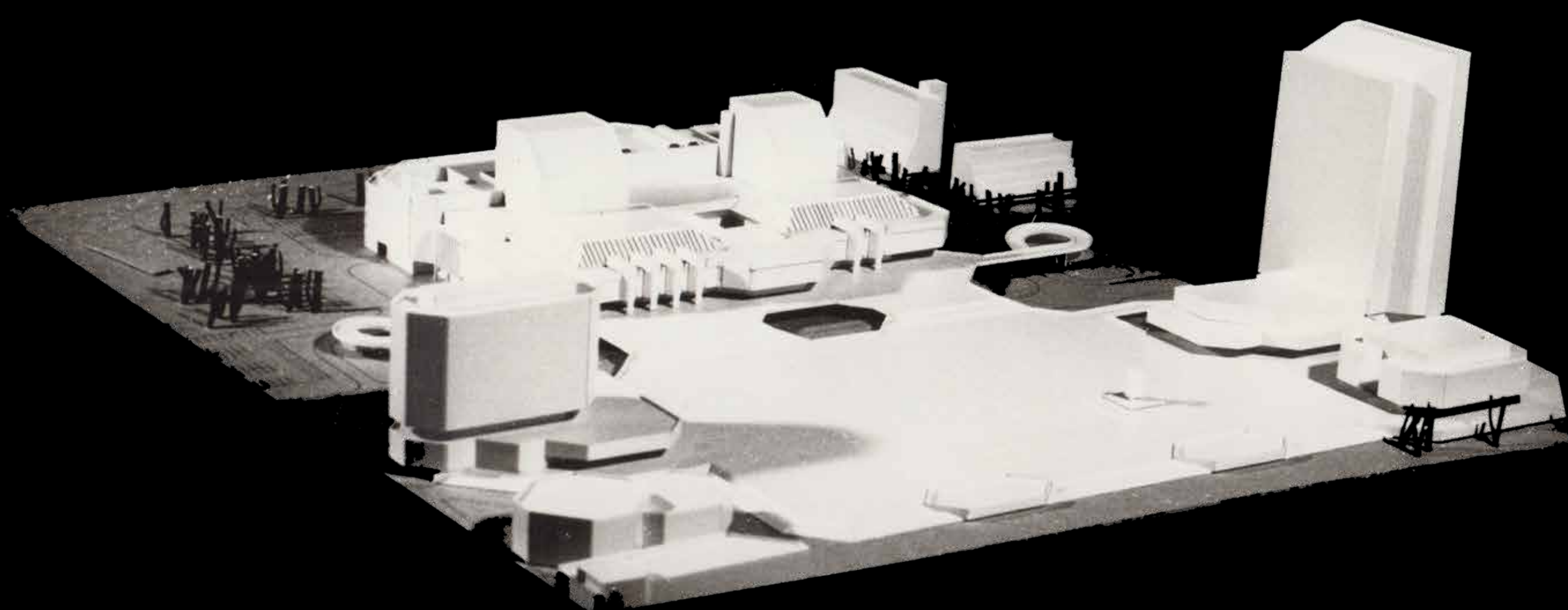
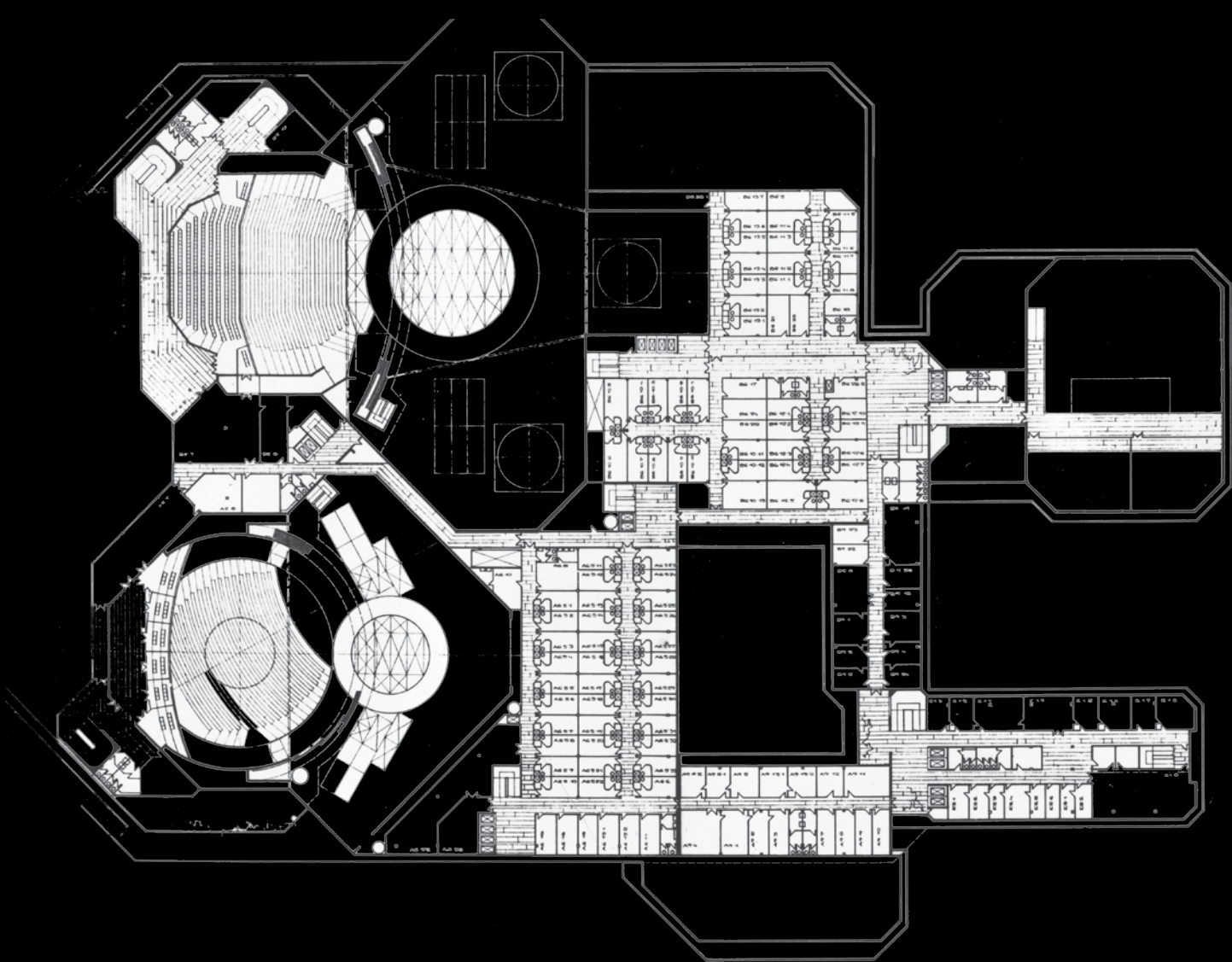
Porota neudelila druhú cenu, čím len umocnila jednoznačnosť svojho rozhodnutia. Napriek tomu ocenila viacero ďalších návrhov, ktoré výberovo prezentujeme spolu s ukázkami porotou neocenených, ale z dnešného pohľadu zaujímavých architektonických návrhov.

Divadlo malo byť v bezprostrednej blízkosti Dunaja s prepojením na akúsi „hausbóťovú“ časť, kde sa mala nachádzať kaviareň na vode. Návrh rátať aj so sedemposchodovou administratívnou budovou.

Súťažný návrh č. 1

Autor:
Ing. arch. Pavel Maleř
3. cena

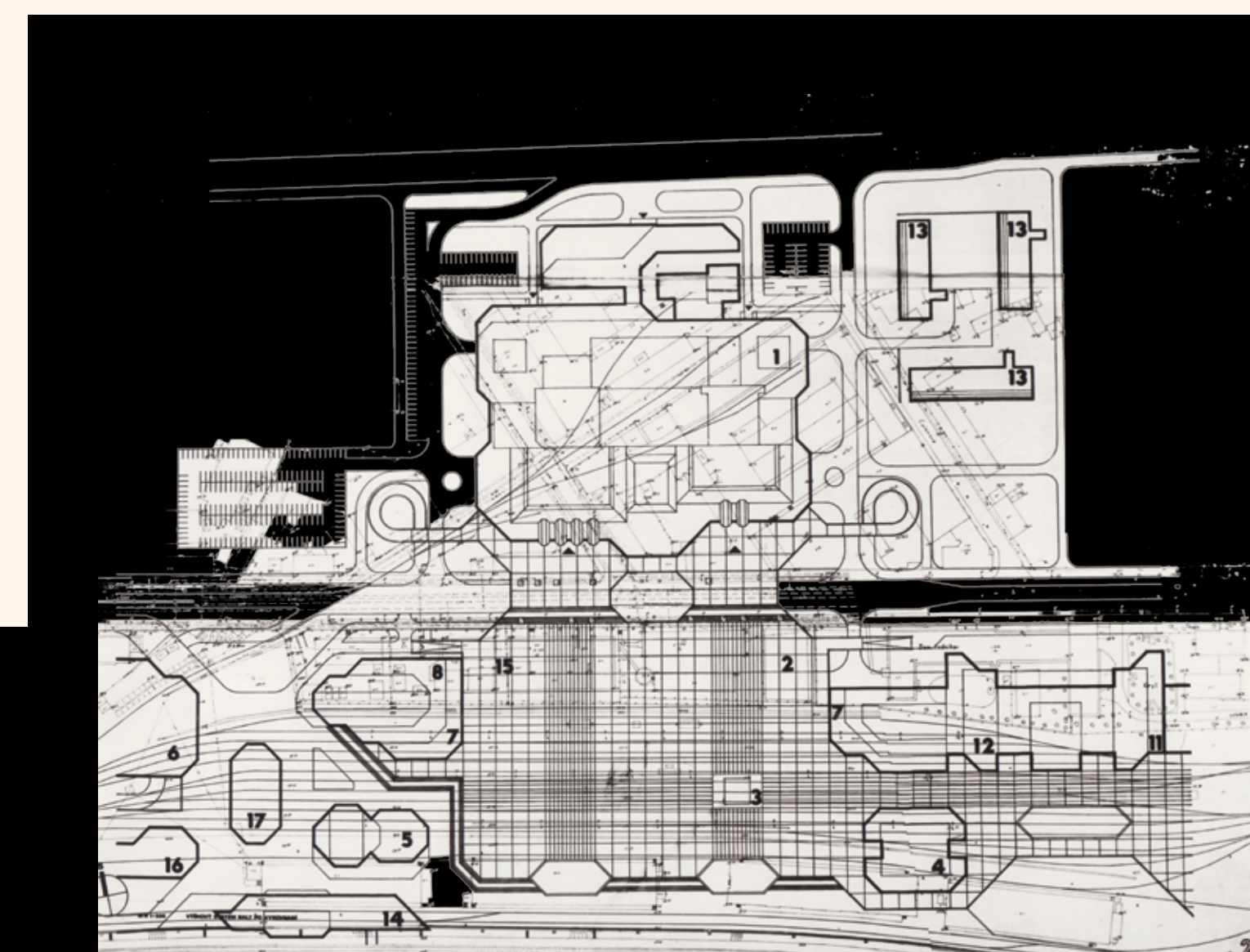
Ako sme súťažili o novú budovu SND

Súťažný návrh č. 26

Autor:
Ing. arch. Imrich Ehrenberger
3. cena

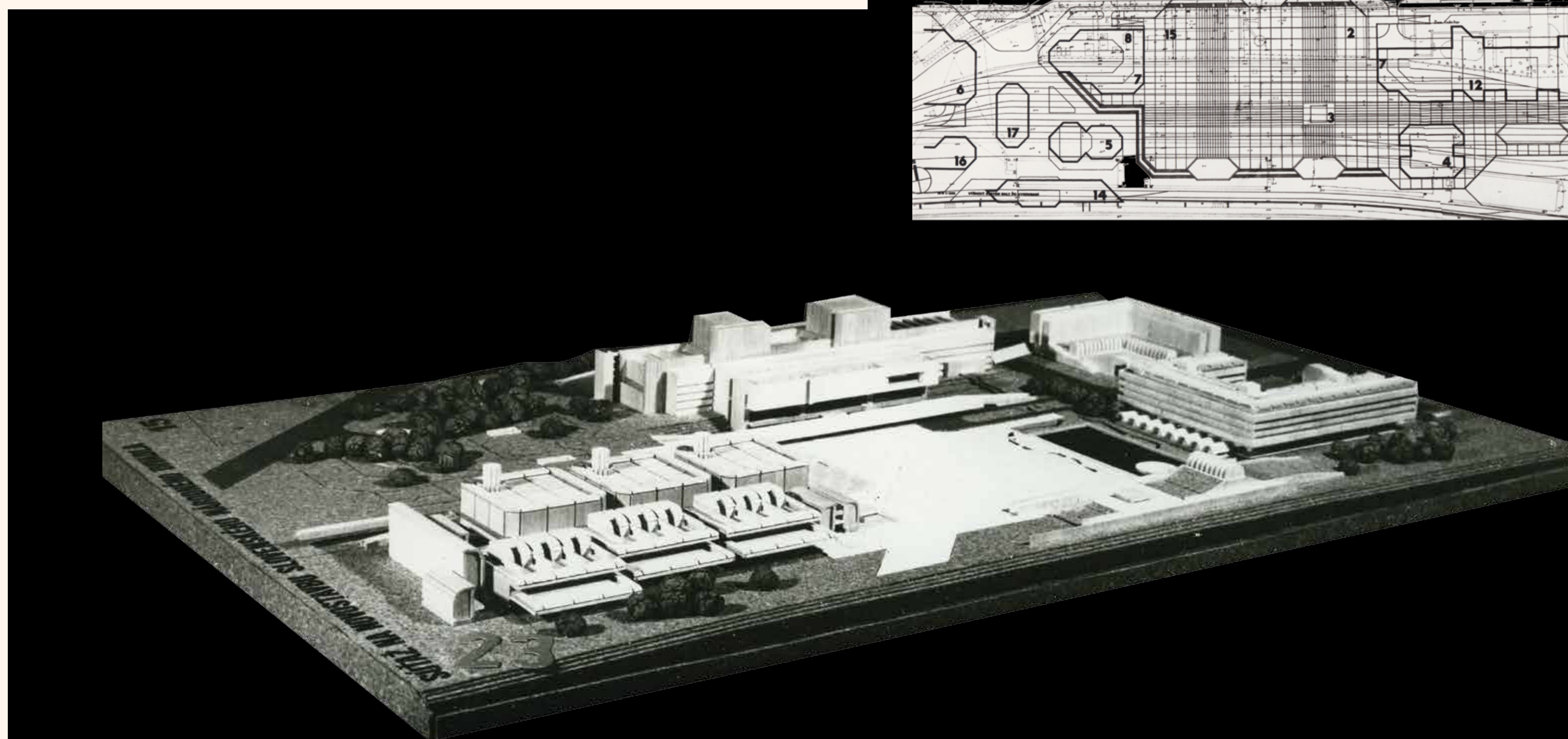
Masívna budova mala mať priečelie obrátené smerom k Dunaju, ale zároveň predpokladala zachovanie značného odstupu od rieky vo forme rozľahlého prázdneho námestia. Maketa naznačovala, že spoločenský priestor medzi sálami malo ozvlášťňovať otvorené vnútorné

nádvorie, ktoré vizuálne odkazovalo na náznak plánovaného osemuholníkového jazierka pred hlavným vchodom. Návrh nakoniec našiel využitie pri stavbe kultúrneho domu Dúbravka v Bratislave.

Súťažný návrh č. 23

Autori:
Ing. arch. Jozef Chovanec
s riešiteľským kolektívom*
3. cena znížená

Aj v tomto návrhu sa autori rozhodli umiestniť divadlo smerom k Dunaju s rozľahlou voľnou plochou zhromažďovacieho námestia od rieky. Medzi Chovancove najvýznamnejšie stavby patrí Športová hala Pasienky na Trnavskej ceste 29 v Bratislave s prvou zavesenou hyperbolicko-parabolic-

kou strechou v Československu dokončenou v roku 1962.

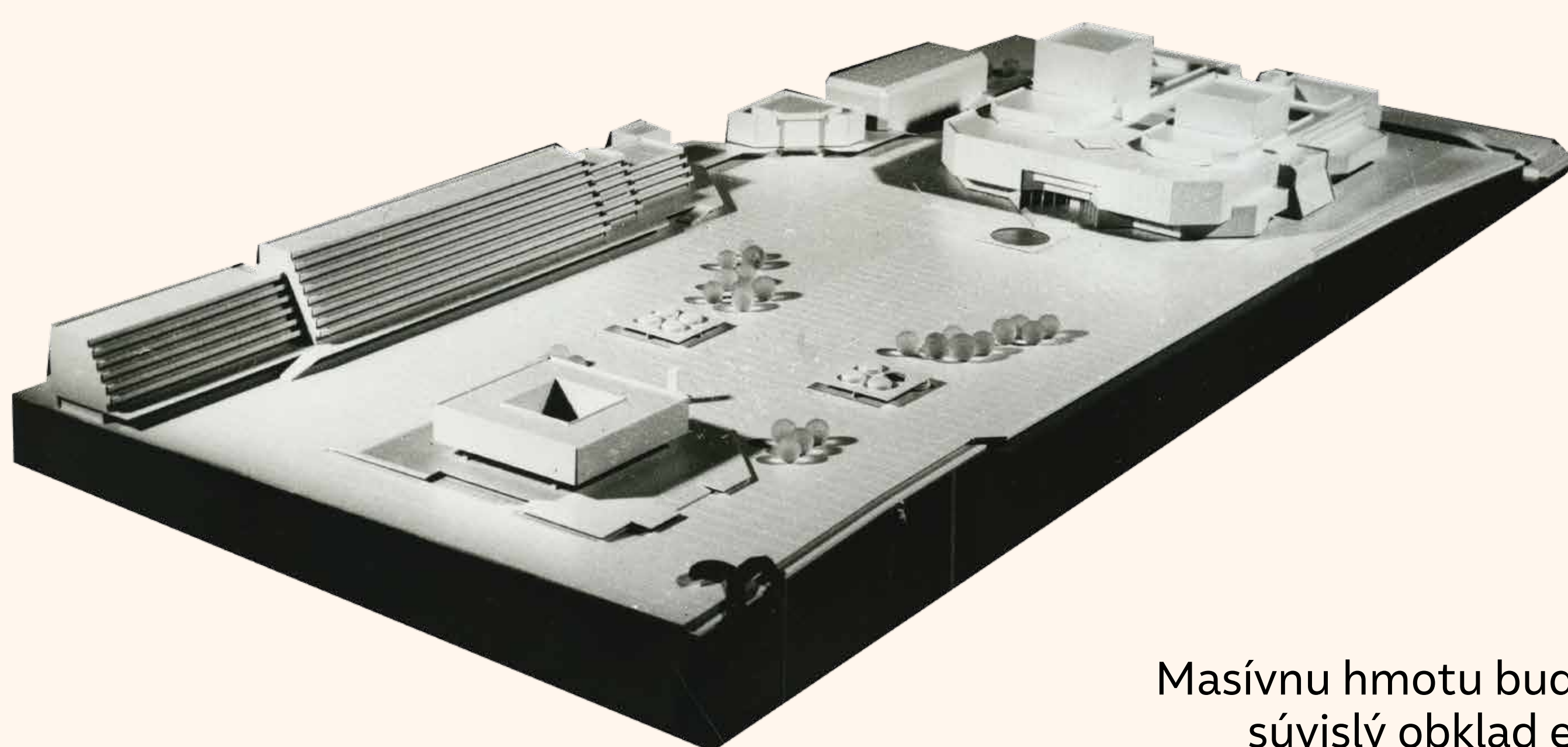
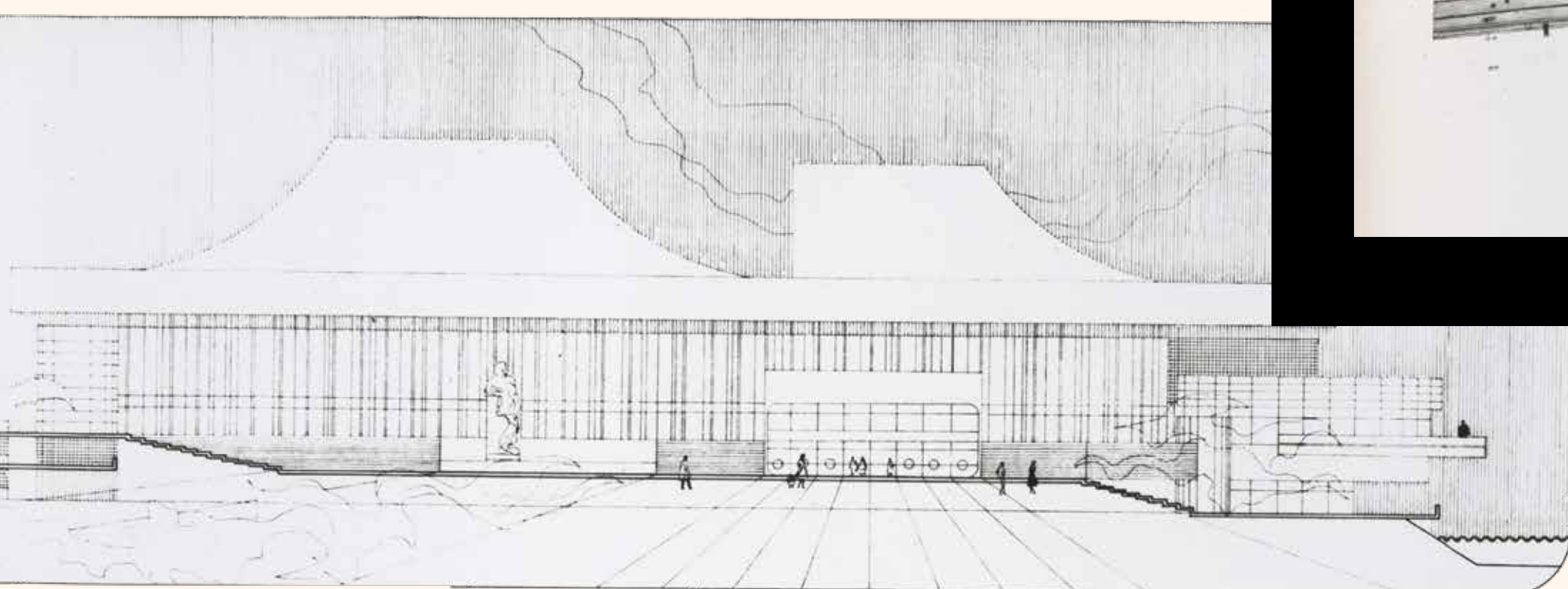
* Ing. arch. Jozef Čižmár
Ing. arch. Andrej Gürtler
Ing. arch. František Kalesný
Ing. arch. Ivan Kepko

Ing. arch. Jozef Ondriáš
Ing. arch. Jozef Šoltes
Spolupráca:
Ing. arch. Imrich Krempaský
Jozef Chovanec ml.
Modelové overovanie:
Jozef Horák

Odmenené súťažné návrhy (1980)

Prota odporučila investorovi využiť aj podnetné myšlienky ocenených a odmenených návrhov, ktoré mohli byť aplikované vo výslednom riešení „pre dosiahnutie vysokej úrovne urbanistickej, architektonickej, scénografickej a technickej.“

Ako sme súťažili
o novú budovu
SND

Súťažný návrh č. 10

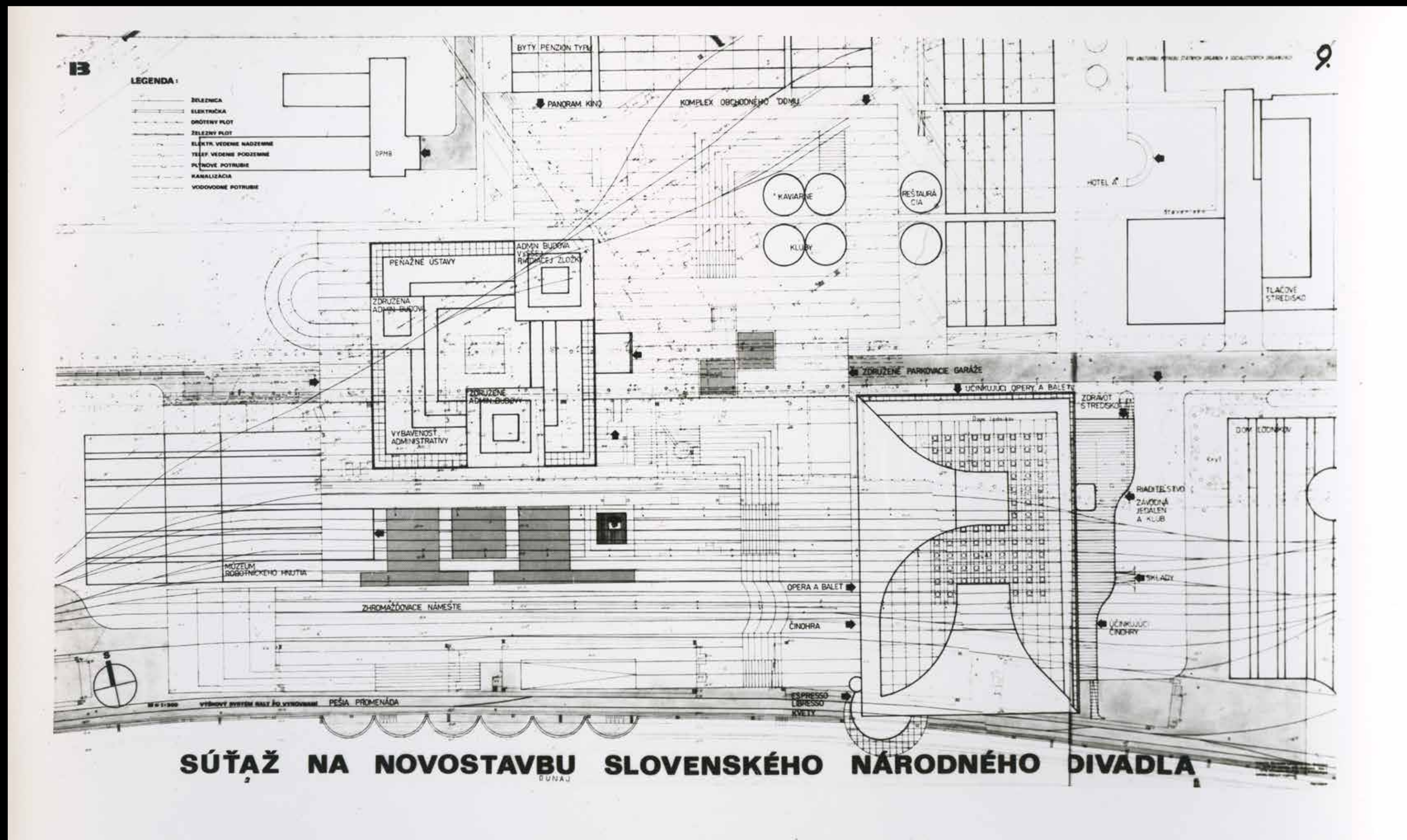
Autor:
Ing. arch. Boris Čeppek
Odmena 2. kategórie

Tvarovo inšpirovaný gréckym polkruhovým stupňovitým hľadiskom prelomeným na polovicu s dvoma samostatnými jednotkami spojenými foyerom a spoločenskými priestormi. Na rozdiel od rozloženia hmoty v klasickom gréckom divadle Čeppek umiestnil hľadisko smerom k stredu pomyslenej kružnice a naopak smerom k vonkajšiemu zvýšenému obvodu sfér umiestnil zázemie pre scénu a povrazisko. V exteriéri pôsobila budova ako hľadisko pre scénu zhromažďovacieho námestia s výhľadom na Dunaj.

Súťažný návrh č. 9

Autori:
Ing. arch. Ladislav Bauer
Ing. Ľudmila Bauerová
Spolupráca:
Róbert Jančovič
Odmena 1. kategórie

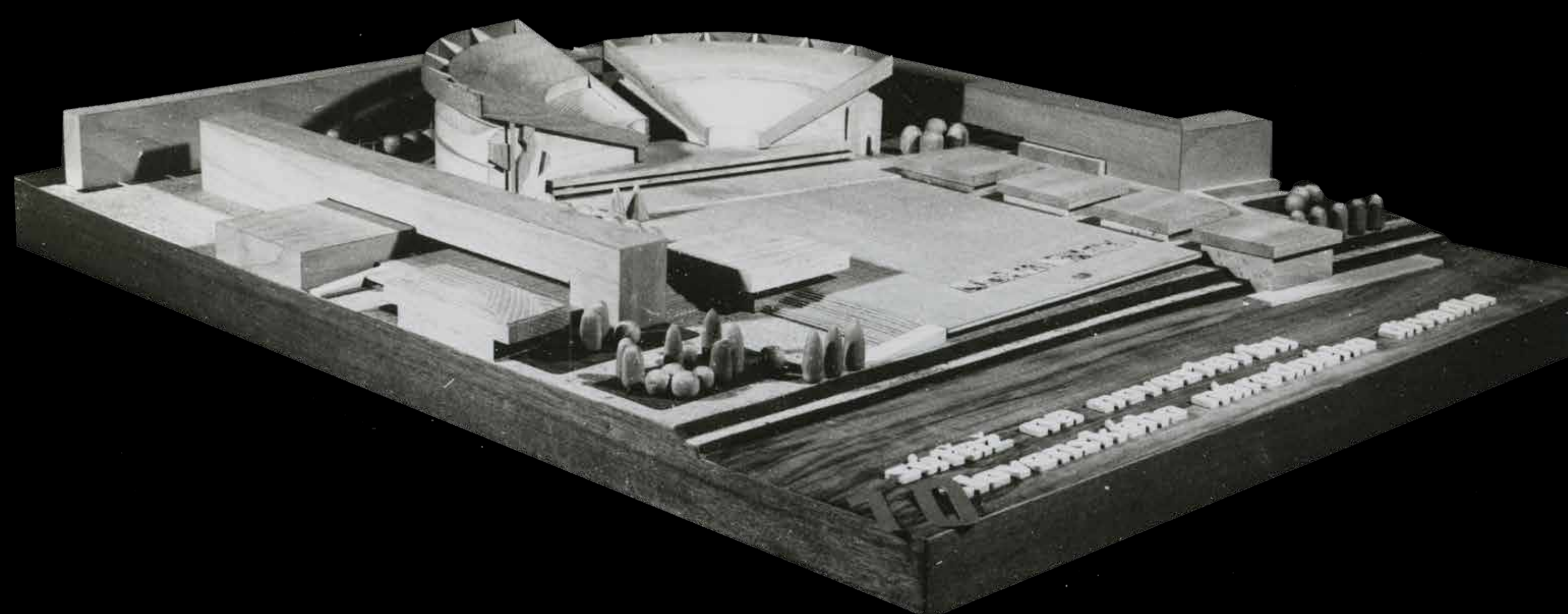
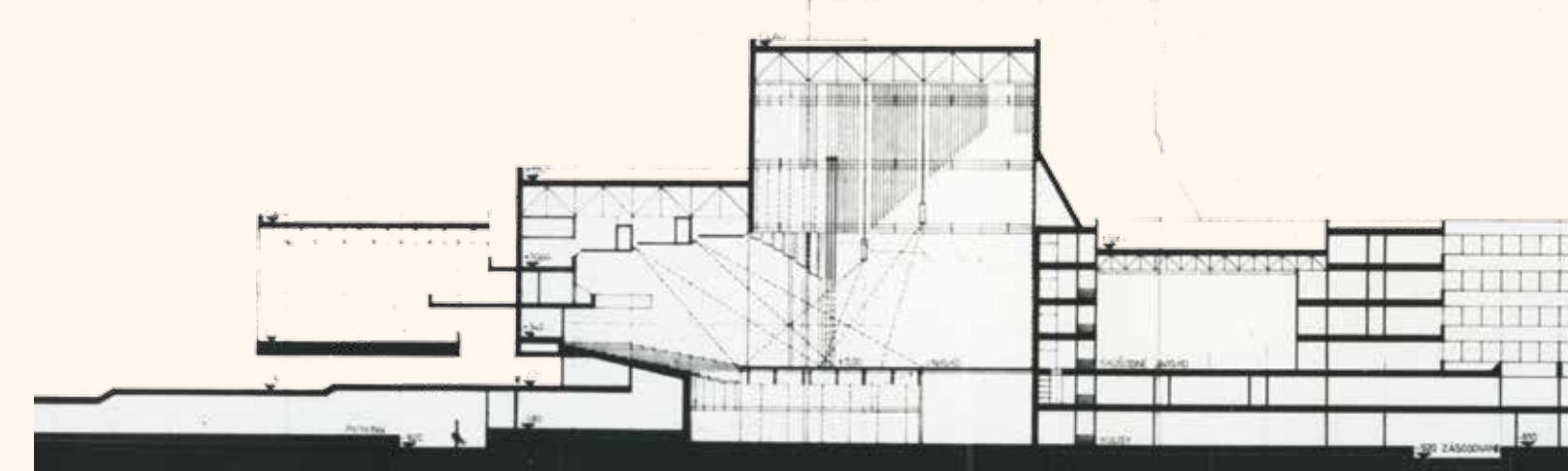
Manželia Bauerovci umiestnili budovu s husto členenou fasádou, s pravidelne osadenými oknami, priamo k rieke, s kaviarňou kruhového tvaru vznášajúcou sa nad vodou zo západnej strany. Povraziská nad sálami činohry a opery vytvárali v exteriéri ilúziu masívnej sedlovej strechy. Návrh pripomína nemeckú klasicistickú reprezentačnú architektúru.

Súťažný návrh č. 21

Autori:
Doc. Ing. arch. Jozef Huntier, CSc.
Ing. arch. Marián Malovaný
Igor Bolčo
Karol Kálay
Odmena 2. kategórie

Masívnu hmotu budovy umocňoval súvislý obklad exteriéru. Vchod umiestnený v stredovej osi narúšal jednoliatosť fasády niekoľkostupňovým prelomením smerom dovnútra a schodiskom v tvare štítu smerujúcim k oválnemu jazierku priamo pred vchodom.

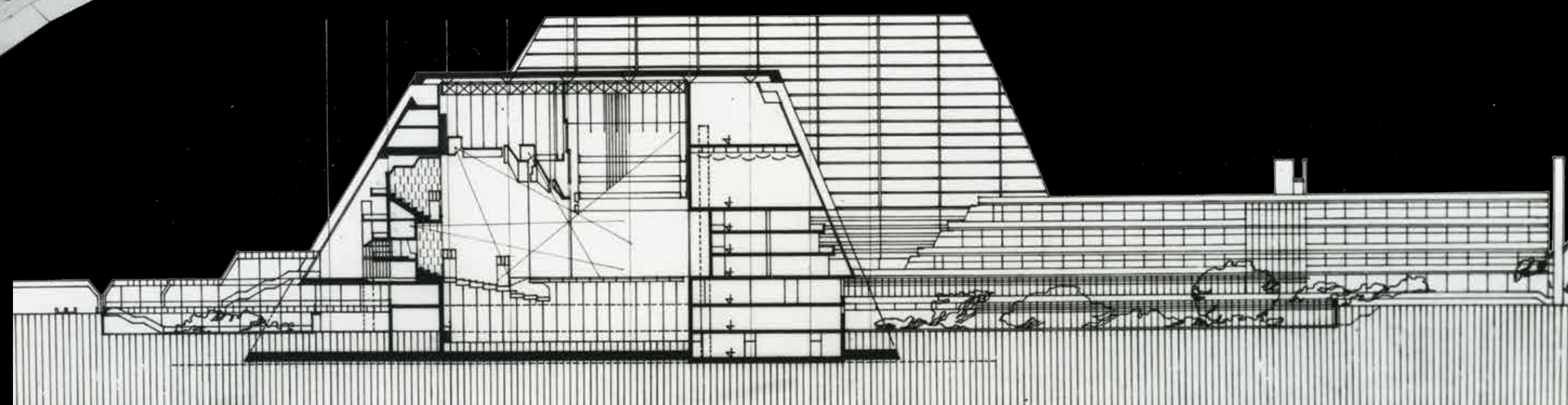
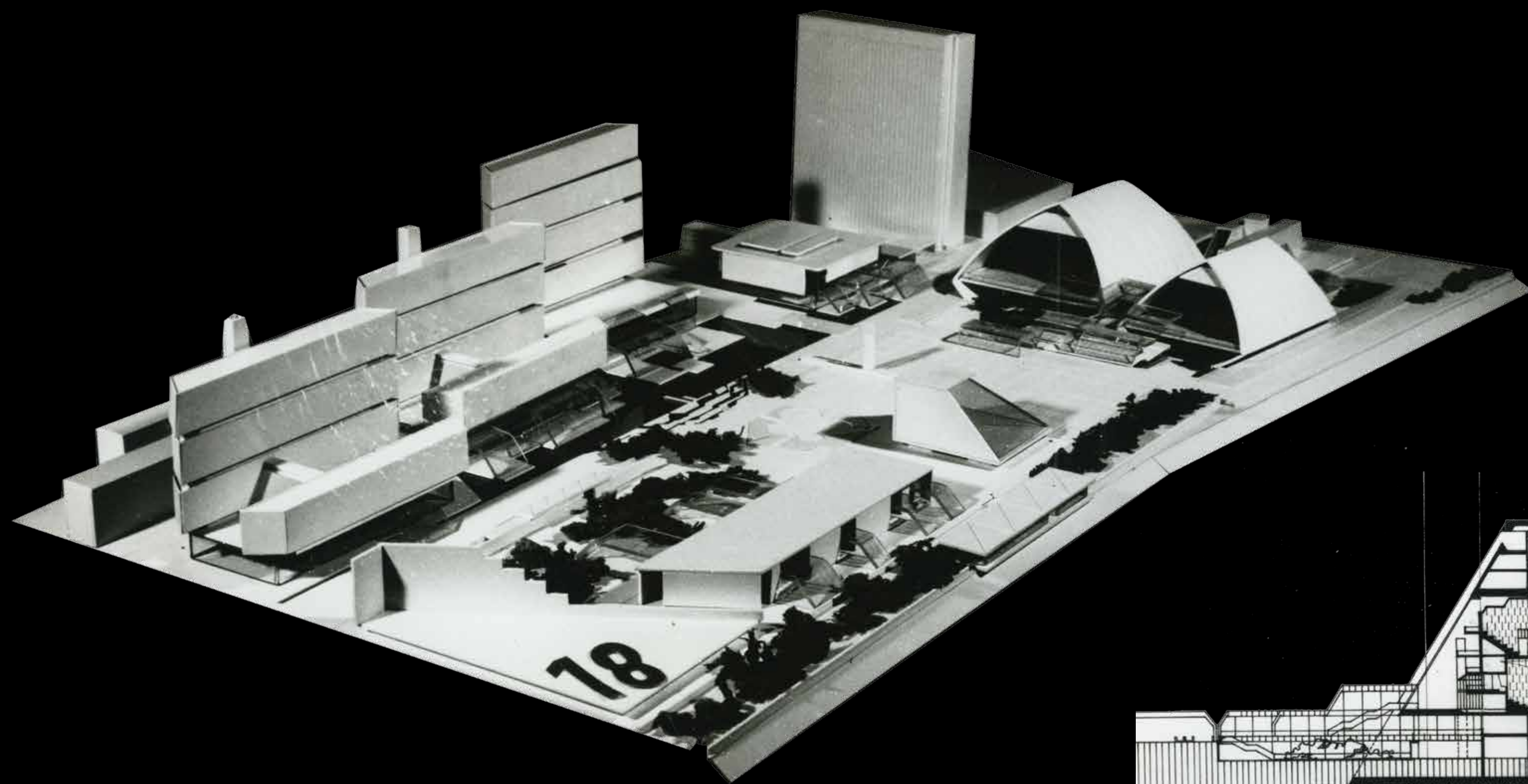

Odmenené súťažné návrhy (1980)

Súťažný návrh č. 18

Autori:
Ing. arch. Štefan Ďurkovič
Ing. arch. Štefan Svetko
Odmena 2. kategórie

Návrh dvojice autorov, ktorí sa spolu s Barnabášom Kisslingom podpísali pod unikátny projekt budovy Slovenského rozhlasu v Bratislave (1962 – 1985), takzvanej „obrátenej pyramídy“, tiež predpokladal dve osobitné budovy pre operu a činohru prepojené vstupnou halou a spoločenskými priestormi, inšpirujúc sa klasickými zaoblenými strechami slovenských dreveníc. Použitím moderných materiálov, ako kameň a sklo, by docielili zároveň moderný aj klasický výraz. Plne presklené štíty odkazovali na známu operu v Sydney, ktorá bola dostavaná šesť rokov pred vyhlásením súťaže na SND.

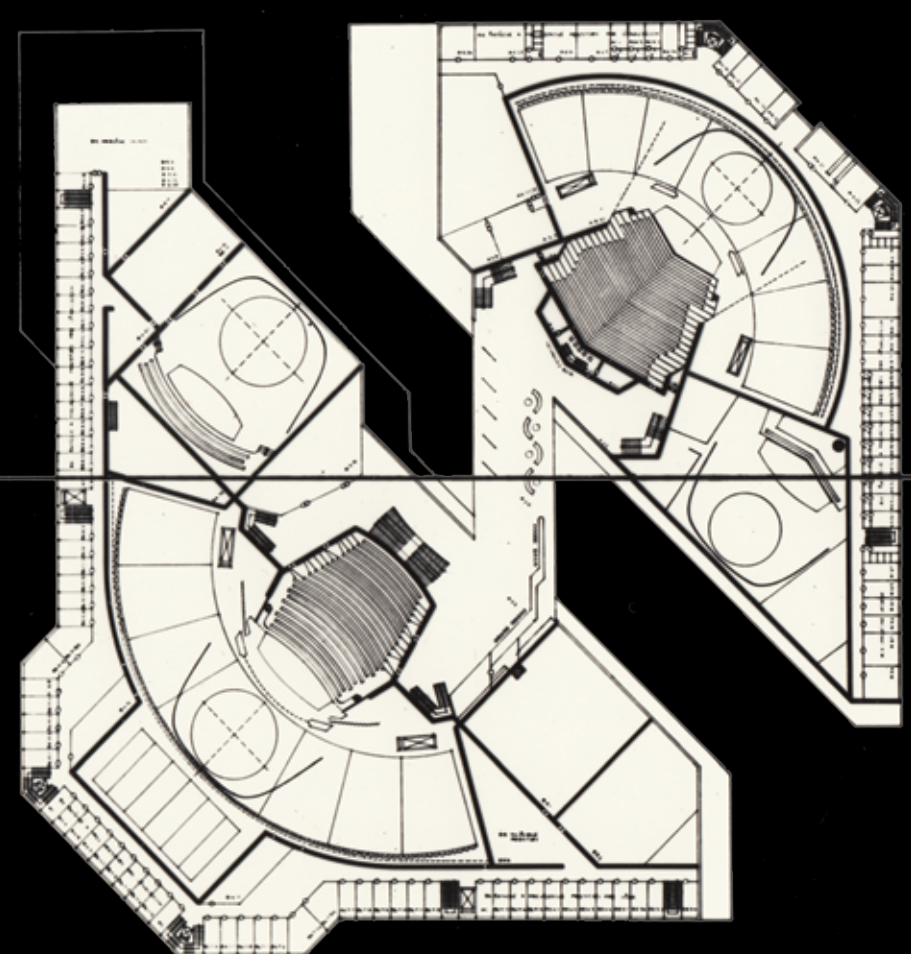
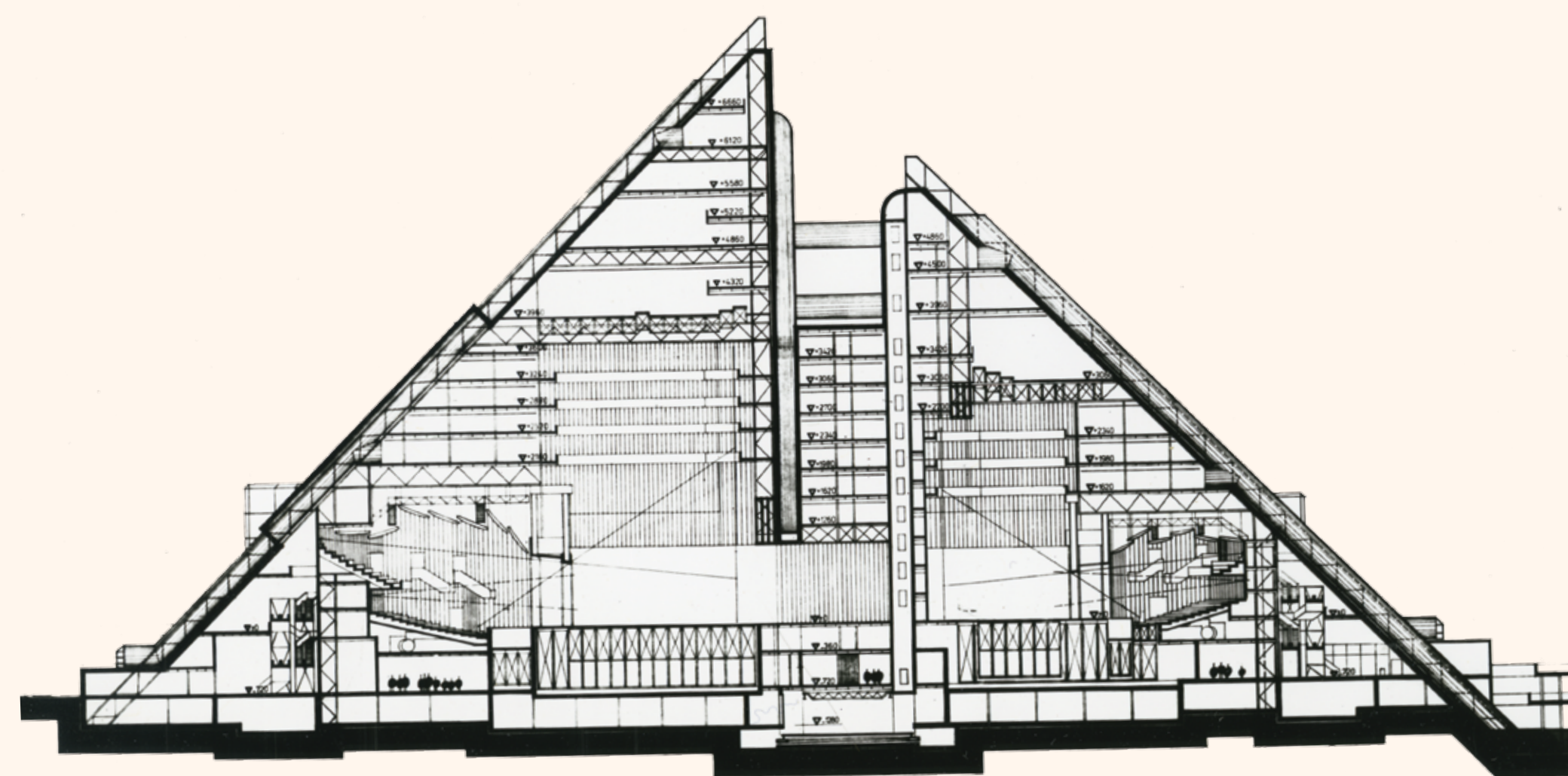
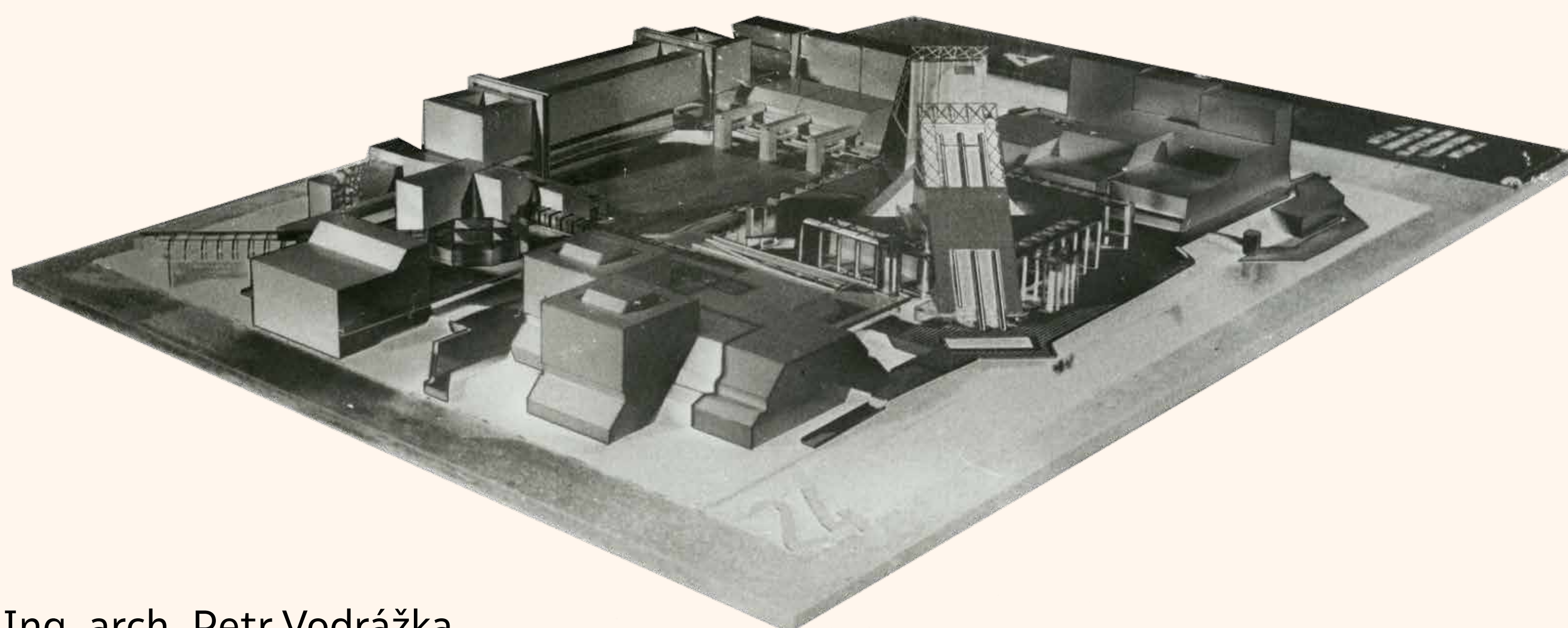

Súťažný návrh č. 24

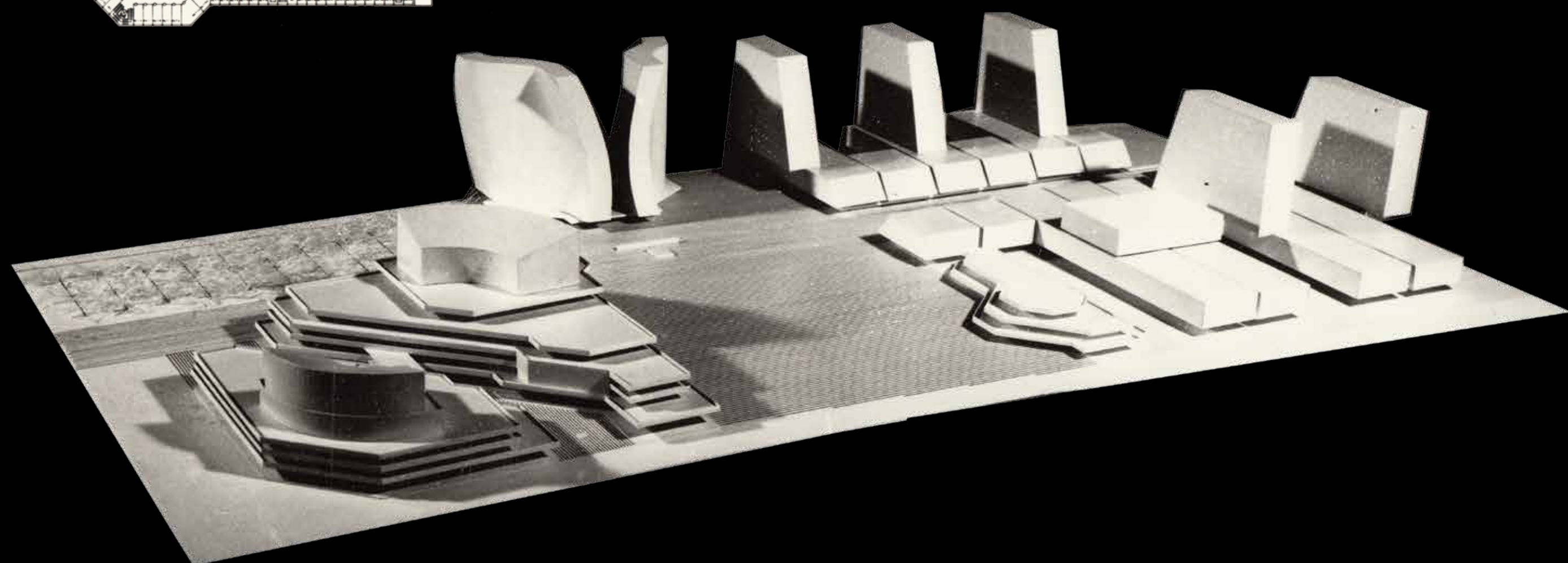
Autori:
Ing. arch. Miloš Kopřiva
s riešiteľským kolektívom*
Odmena 2. kategórie

Netypické a originálne spojenie tradície a moderny odkazujúce na Hotel FIS na Štrbskom Plese architekta Eugena Kramára predstavil kolektív autorov v ďalšom odmenenom návrhu. Podesta budovy mala byť v tvare pravidelného štvoruholníka priečne rozdeleného na dve časti s priebežnou kolonádou po obvode. Povraziská nad javiskami umiestnil architekt Miloš Kopřiva do štítov vytvárajúcich A profil v priečnom reze kolmom na os deliacu operu od činohry.

* Ing. arch. Petr Vodrážka
Ing. arch. Petr Vološuk
Ing. arch. Jana Vacková
Ing. arch. Jana Stejskalová
Ing. arch. Lad. Vacek
Ing. arch. Věra Platzová
Dopravné riešenie:
Ing. arch. Lad. Weisser
Statika:
Ing. arch. Bohumil Kučera
Odborní konzultanti:
Ing. arch. Vladimír Ustohal
Ing. arch. Ivo Loos

Ako sme súťažili
o novú budovu
SND

Súťažný návrh č. 37

Autor:
Ing. arch. Dušan Kuzma
Spolupráca:
Pavel Kuzma

Návrh riešenia novostavby SND architekta Dušana Kuzmu vychádzal z jeho predchádzajúceho úspešného projektu Pamätníka SNP v Banskej Bystrici, ktorý navrhol a realizoval v rokoch 1959 – 1969 v spolupráci so sochárom Jozefom Jankovičom.

Ostatné vyhodnotenú súťažné návrhy bez odmeny (1980)

Pri navrhovaní novostavby SND sa autori tohto projektu výrazne inšpirovali budovou opery v Sydney v Austrálii. Návrh patrí k tým najprogresívnejším z prezentovaného výberu. Zaujímavosťou tiež je, že tento návrh ráta s výškovou zástavbou za divadlom, v miestach, kde v súčasnosti naozaj obdobná silueta vzniká.

Súťažný návrh č. 11

Autori:

Ing. arch. Ludvik Jungwirth

Ing. arch. Pavel Novák

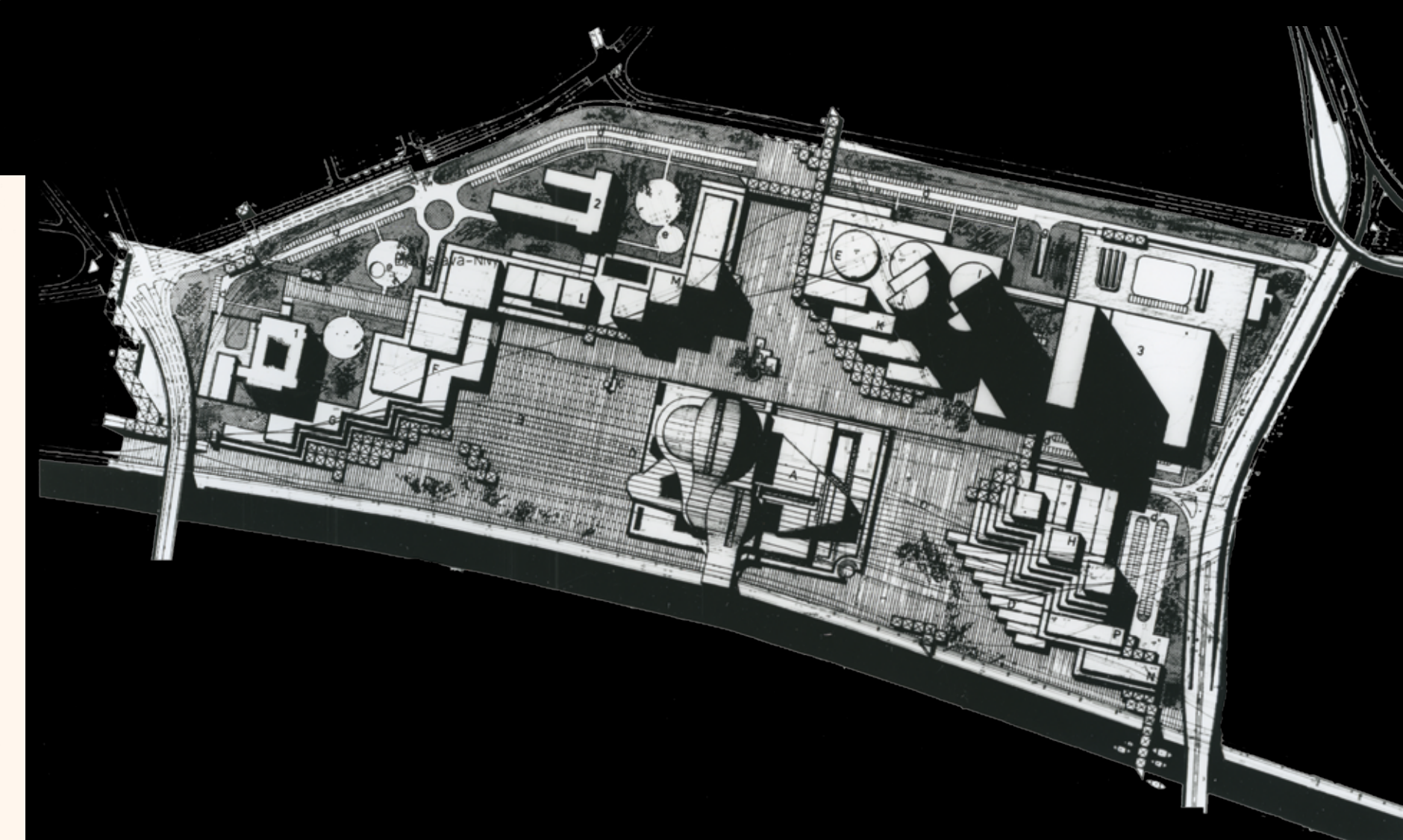
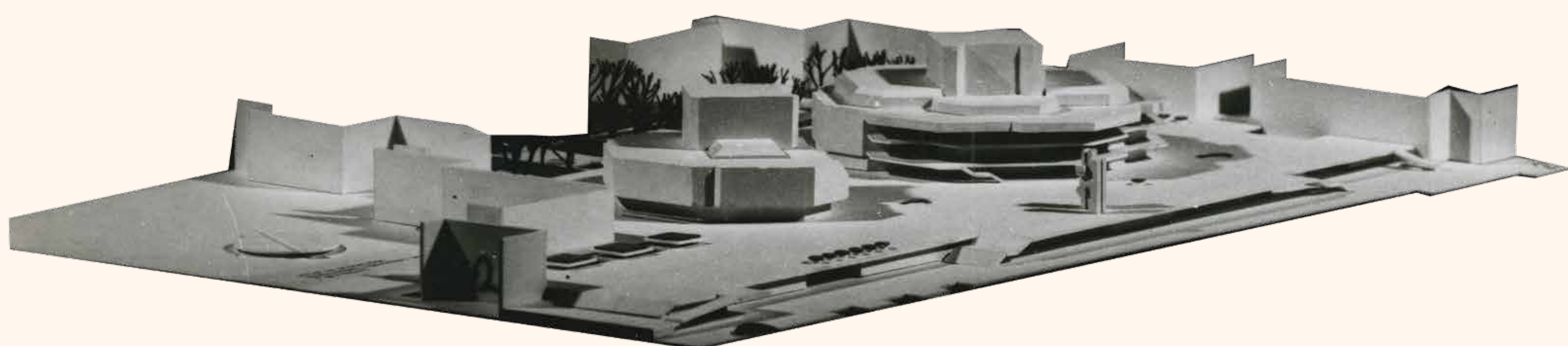
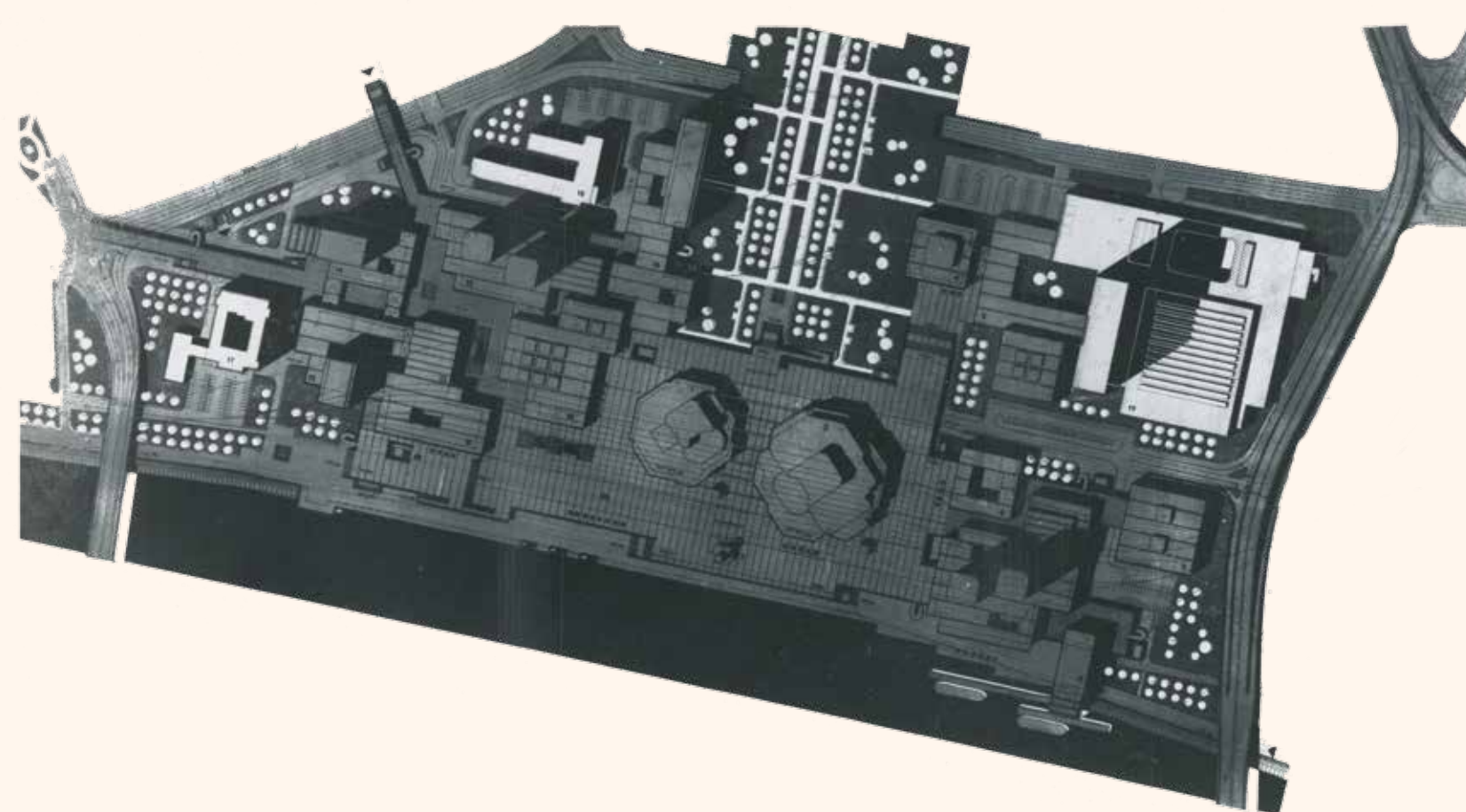

Súťažný návrh č. 2

Autori:

Ing. arch. Evžen Kuba

Ing. arch. Vlastimil Bichler

Ako sme súťažili
o novú budovu
SND

Súťažný návrh č. 15

Autori:

Ing. arch. Peter Žalman

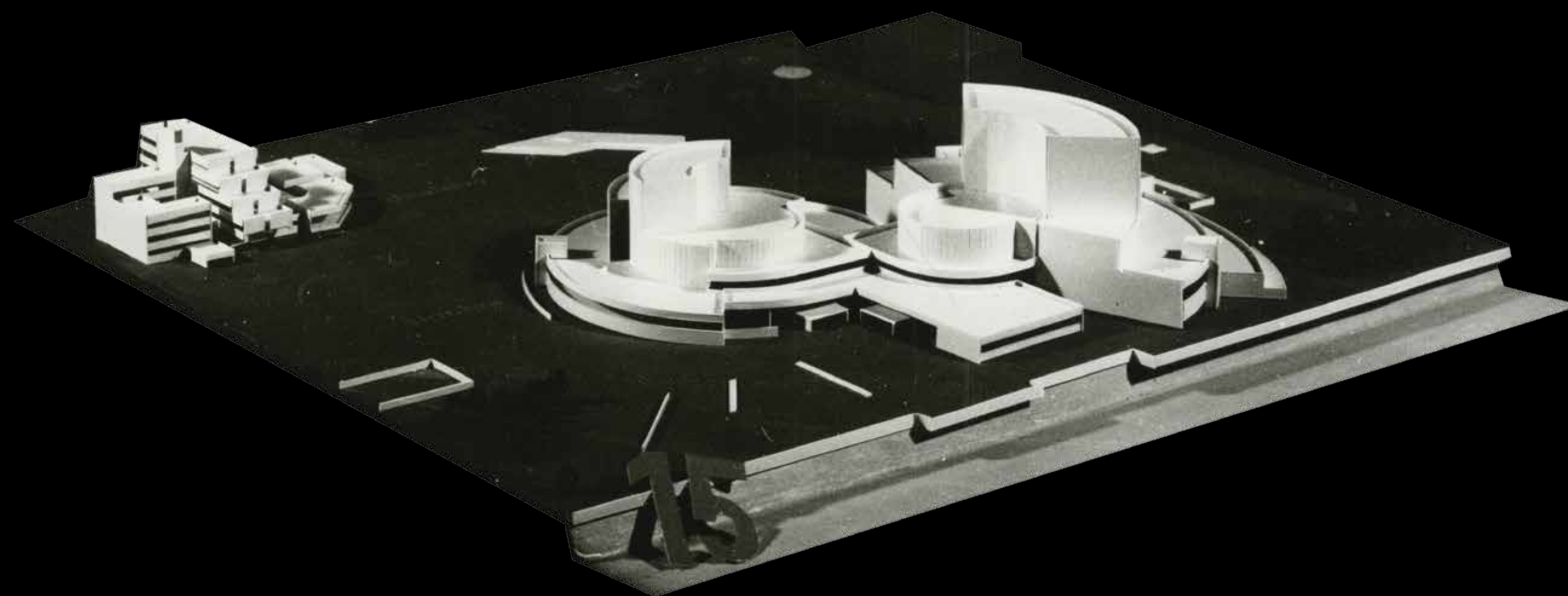
Ing. arch. Rudolf Tupý

Ing. arch. Vladimír Ščepán

Ing. arch. Ján Štibrányi

Autor modelu:

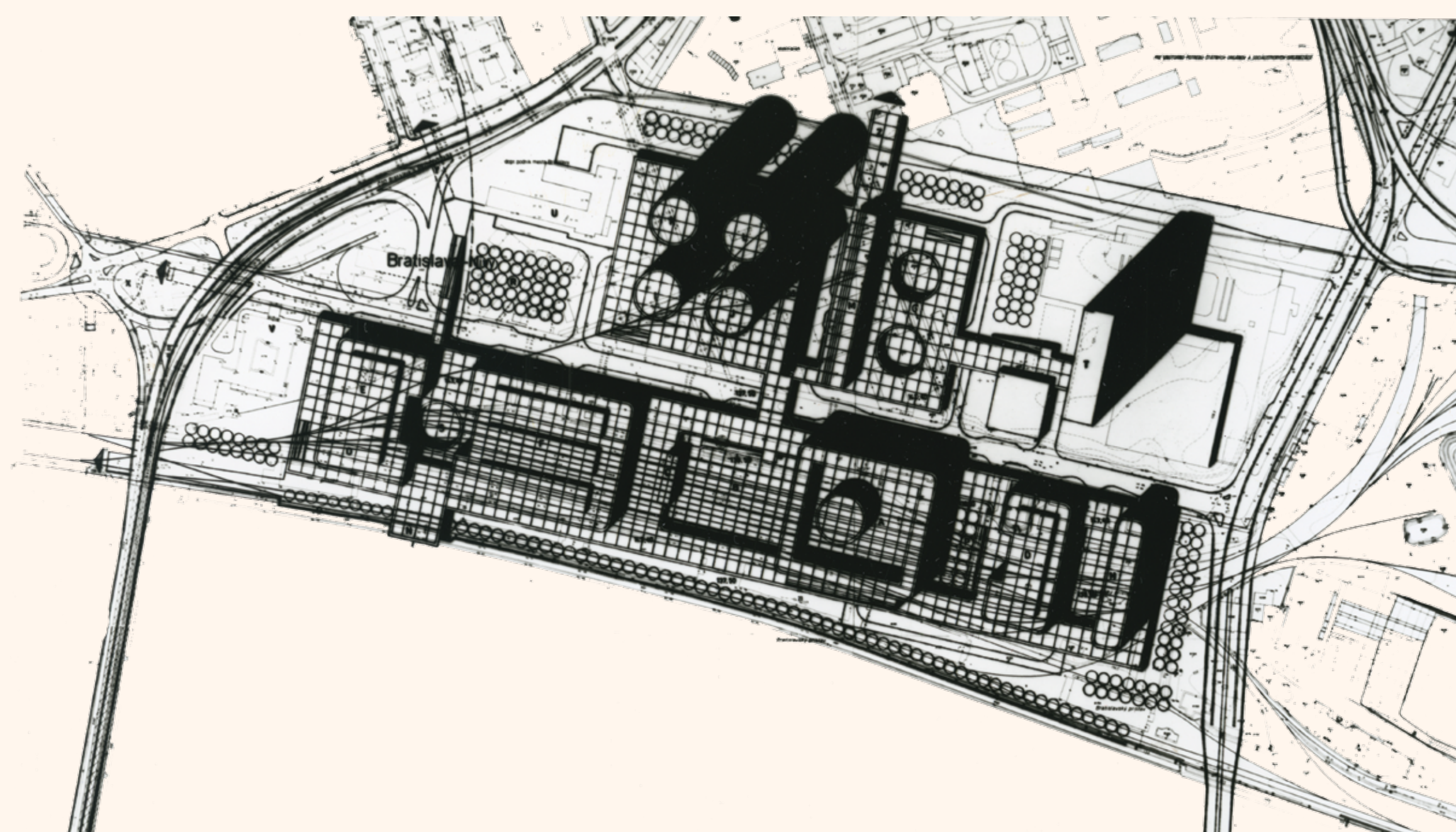
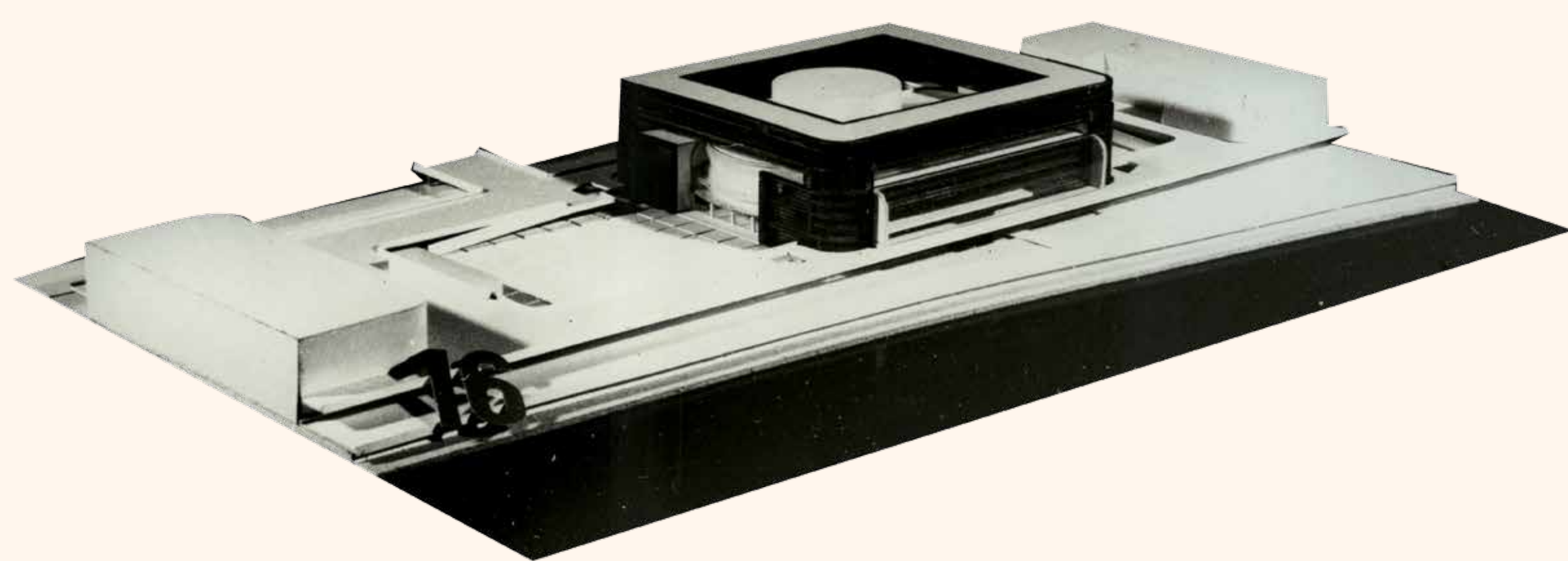
Ing. arch. Pavol Bobák

Súťažný návrh č. 16

Autor:

neznámy

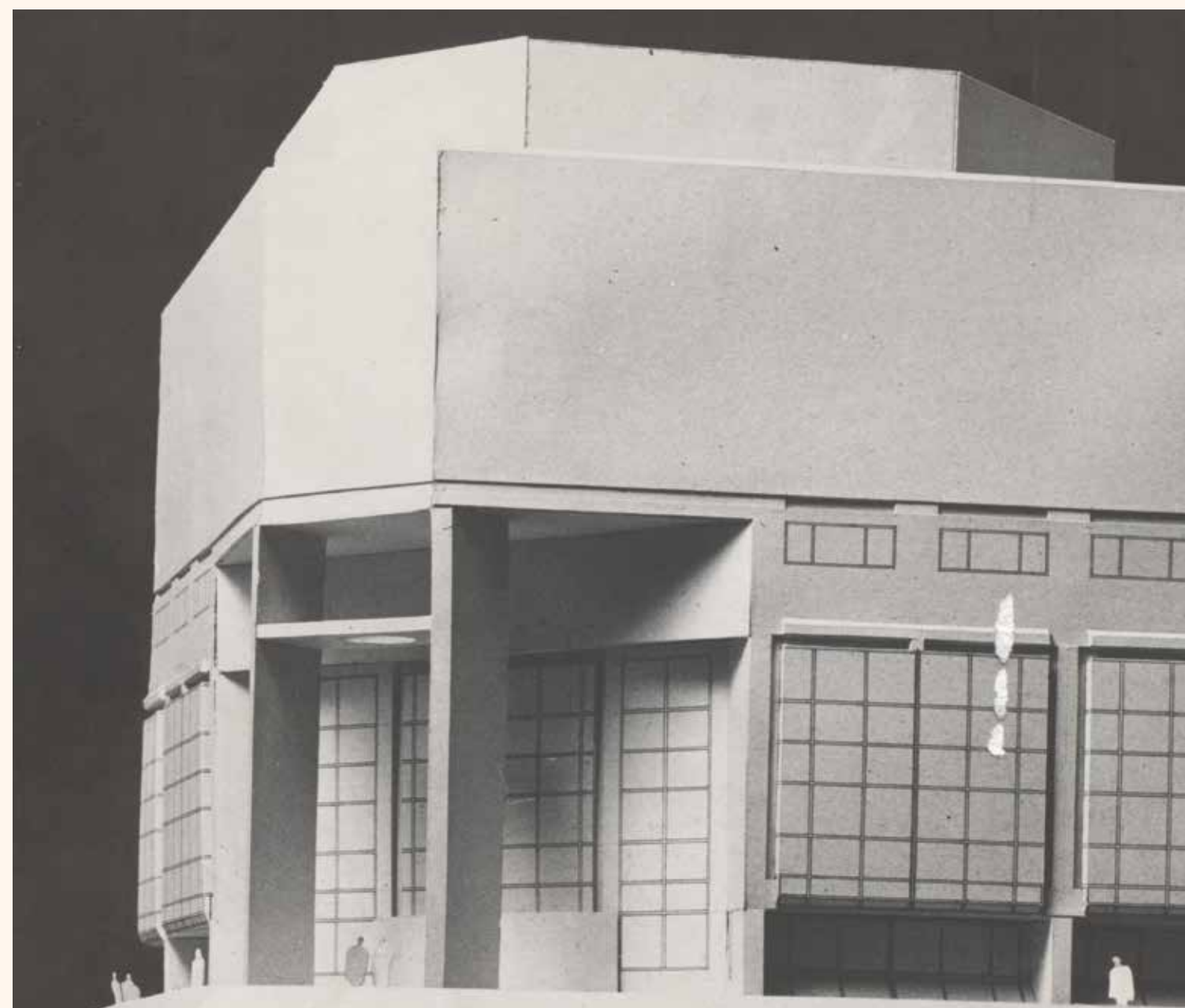
Súťaže na výtvarné dotvorenie novostavby SND (1982)

A

rchitektonicko-urbanistické súťaže boli vysporiadované súťažami na výtvarné diela, ktoré mali harmonicky dotvoriť architektúru a zdôrazniť historický vývin našej kultúry, ako aj význam divadla vo vtedajšej socialistickej spoločnosti.

Pôvodný plán počítal s oveľa väčším počtom výtvarných diel, ako bolo v konečnom dôsledku realizovaných. Išlo o základný kameň, stropy v divadelných sálach, dielo označované ako Prameň, sochu Tálie, vonkajšie sochárske diela, opony v sálach, vitráž, gobelíny v salónikoch, informačný systém, dizajnérske prvky, interiérové svietidlá, znak SND, plastiku v zamestnaneckom vstupe a fotografiu v zasadačke riaditeľa.

Na všetky diela mali byť vypísané osobitné súťaže. Ich priebeh sa už dnes, žiaľ, nedá ucelene zrekonštruovať, pretože zachovaná fotografická dokumentácia v archíve SND nie je kompletná. Stoštyri originálnych súťažných návrhov skončilo v máji roku 2012 ako torzo v depozitári Múzea Divadelného ústavu. Ide zväčša o ocenené diela z prvého kola súťaže na výtvarné dotvorenie novostavby SND. Aj napriek neúplnosti sme sa ich rozhodli prezentovať ako ilustráciu, akým spôsobom prebiehal tento komplikovaný súbeh. Je možné porovnať ich so súčasným stavom a so štyrmi sochárskymi dielami, ktoré novú budovu SND ozvlášťujú.

Základný kameň

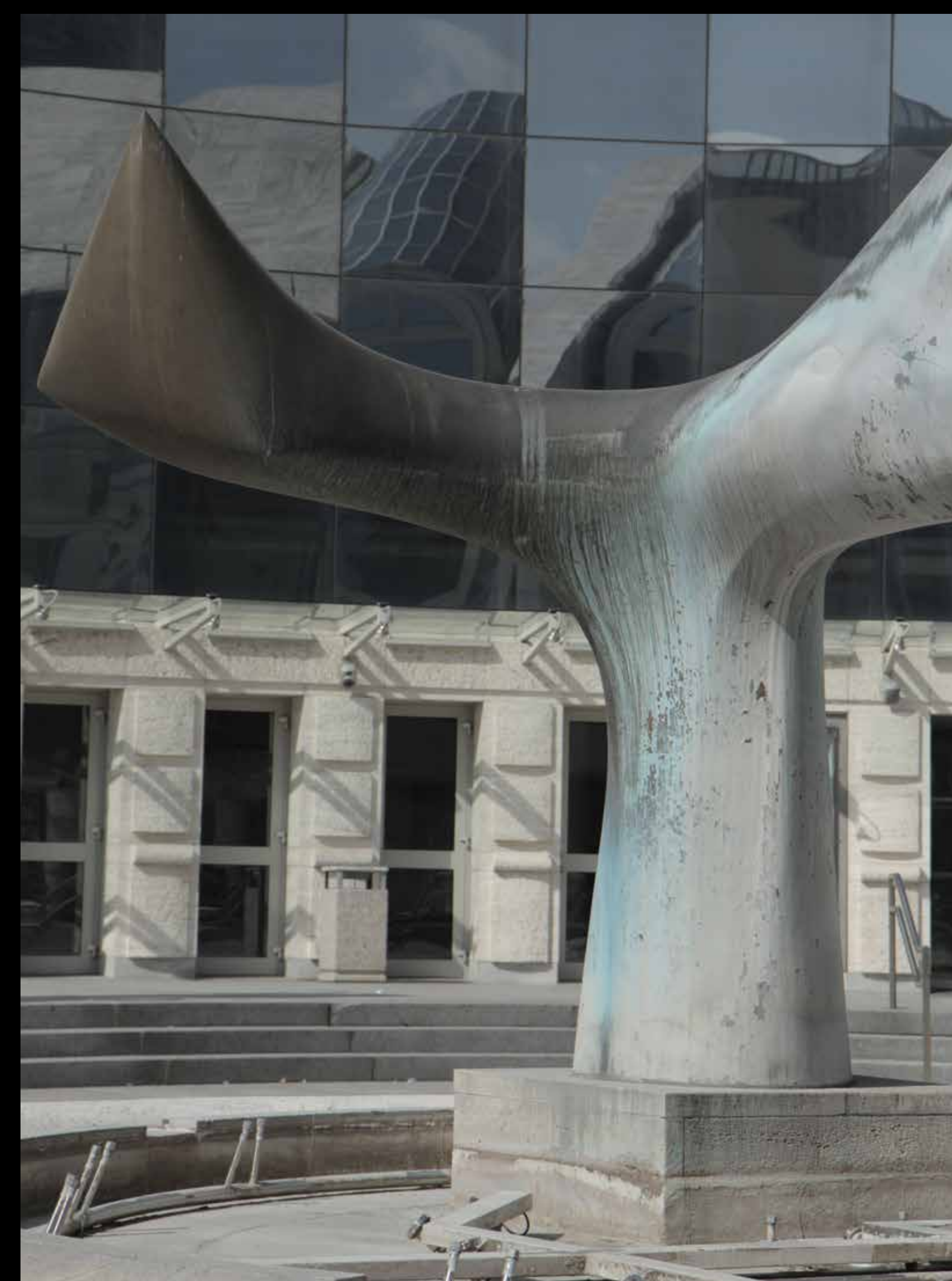
Autori:
Ing. arch. Peter Bauer
akad. maliar Dušan Buřil

Prameň

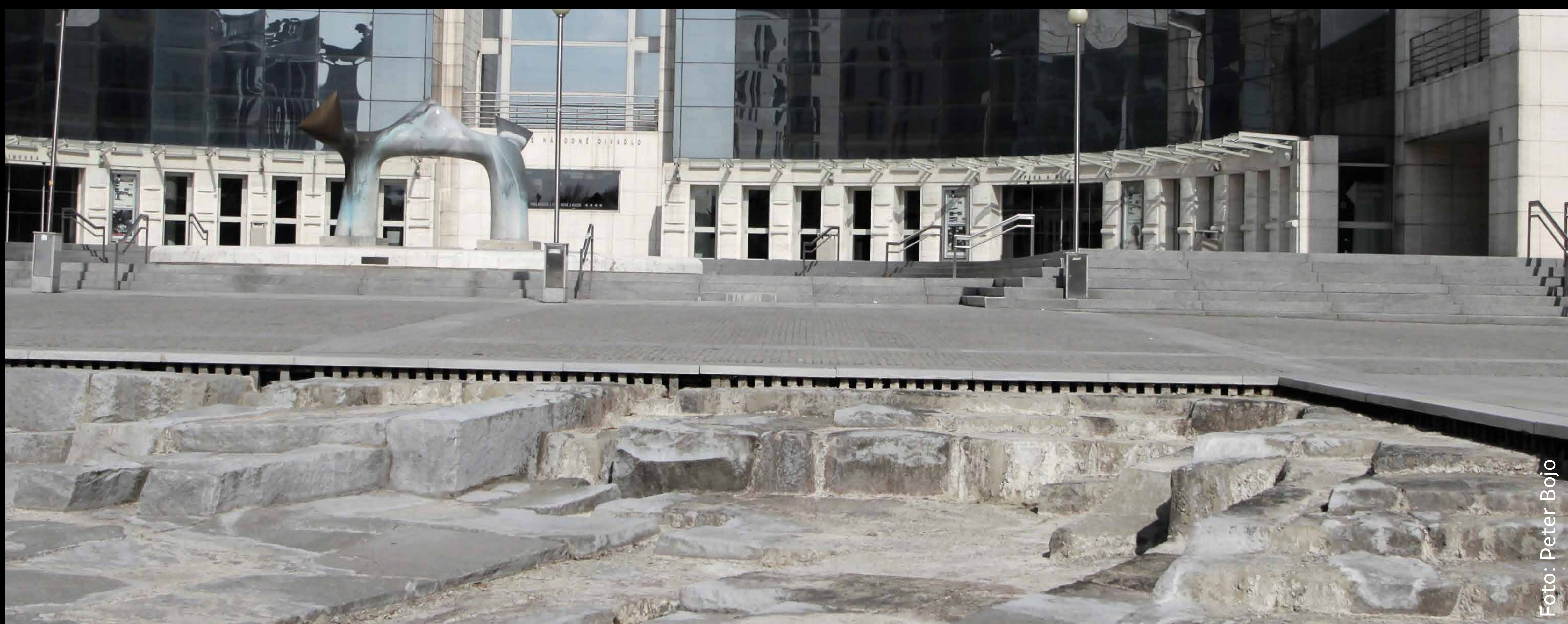
Autori:
Ing. arch. Peter Bauer
akad. maliar Dušan Buřil

Ako sme súťažili o novú budovu SND

Fontána

Autori:
akad. sochár Alexander Bilkovič
Ing. arch., akad. architekt Ilja Skoček, st.

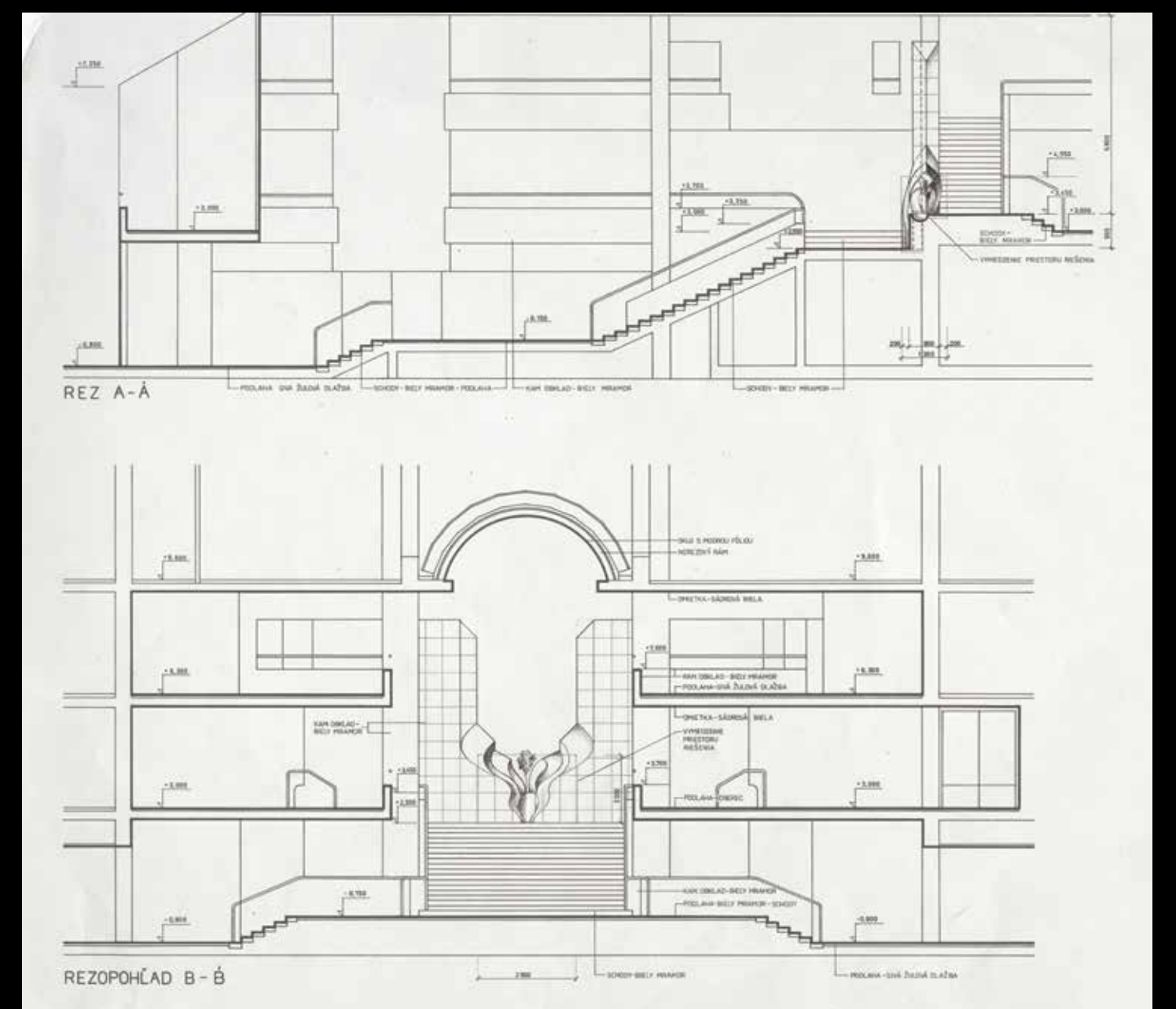
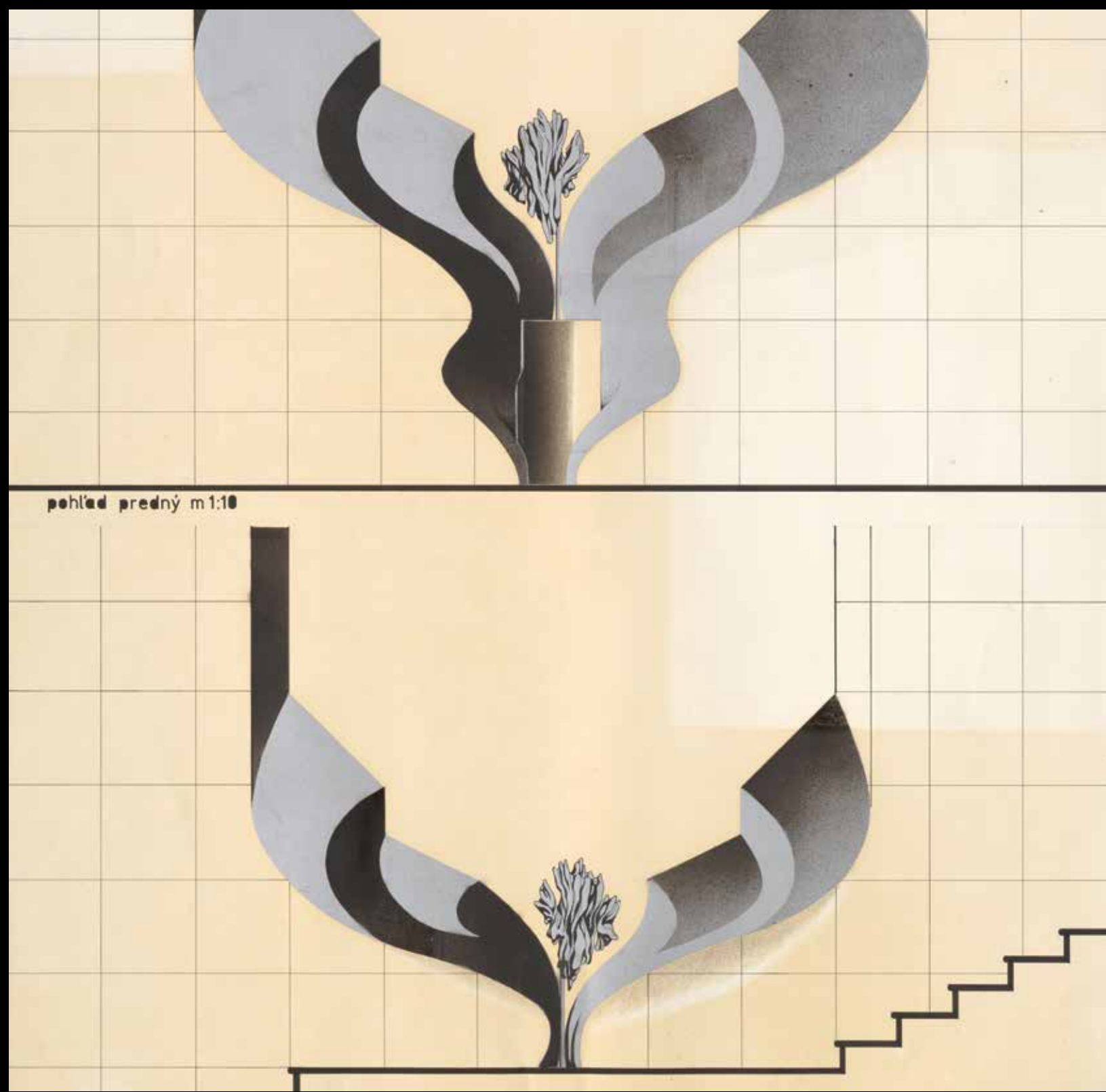
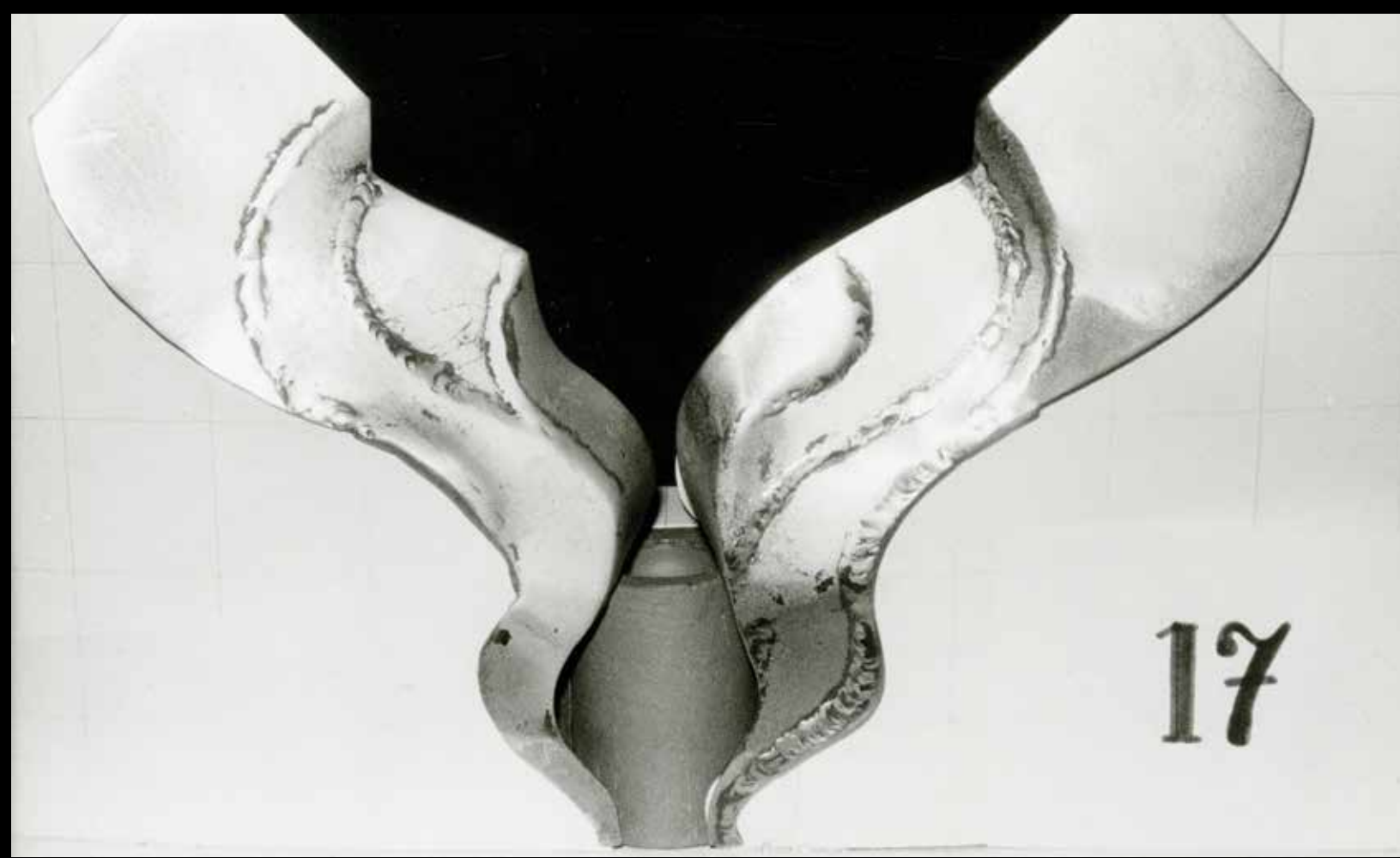
Kaskáda

Autori:
akad. sochár Peter Roller
Ing. arch. Martin Kusý
Ing. arch. Pavol Paňák

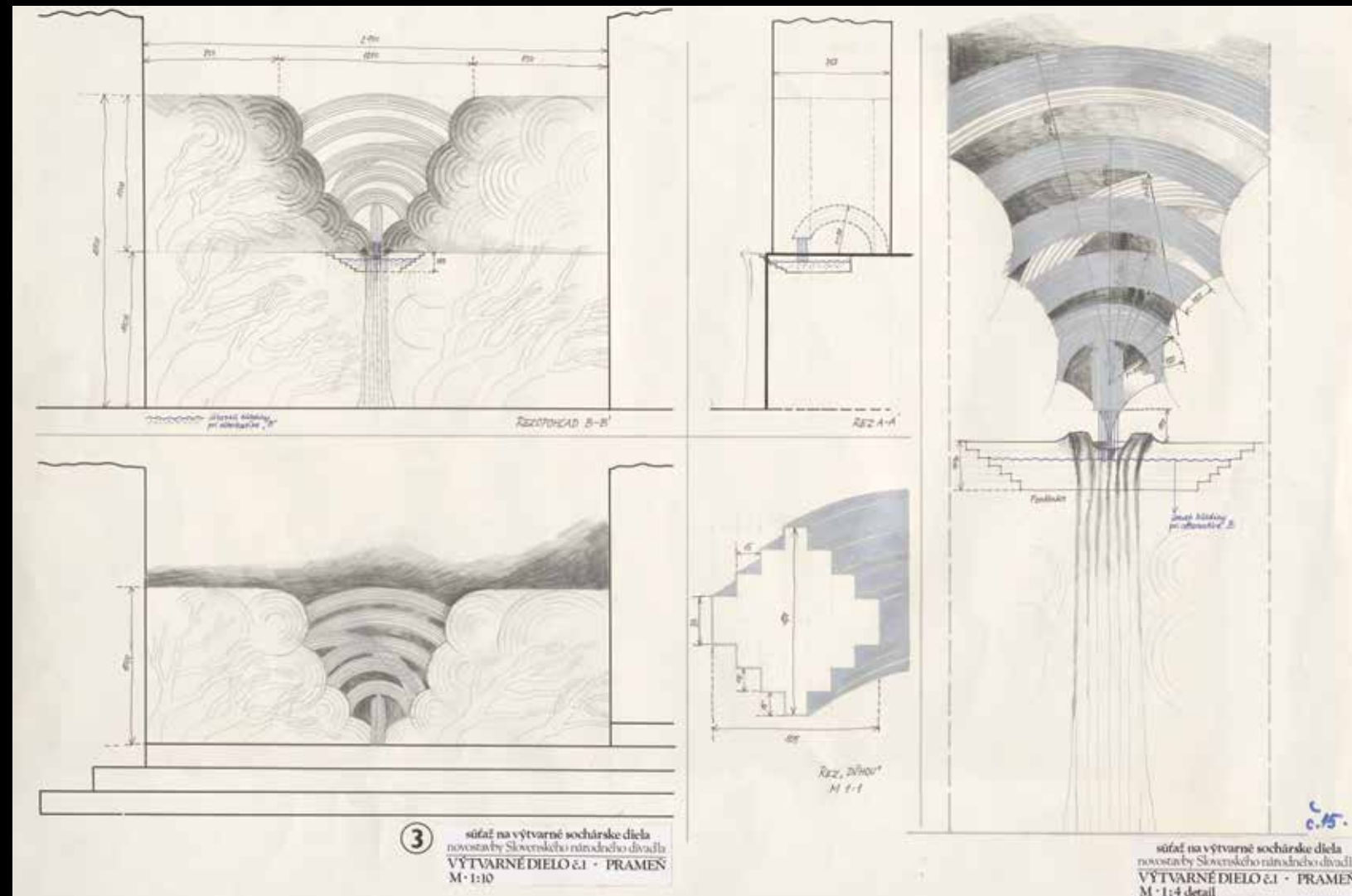
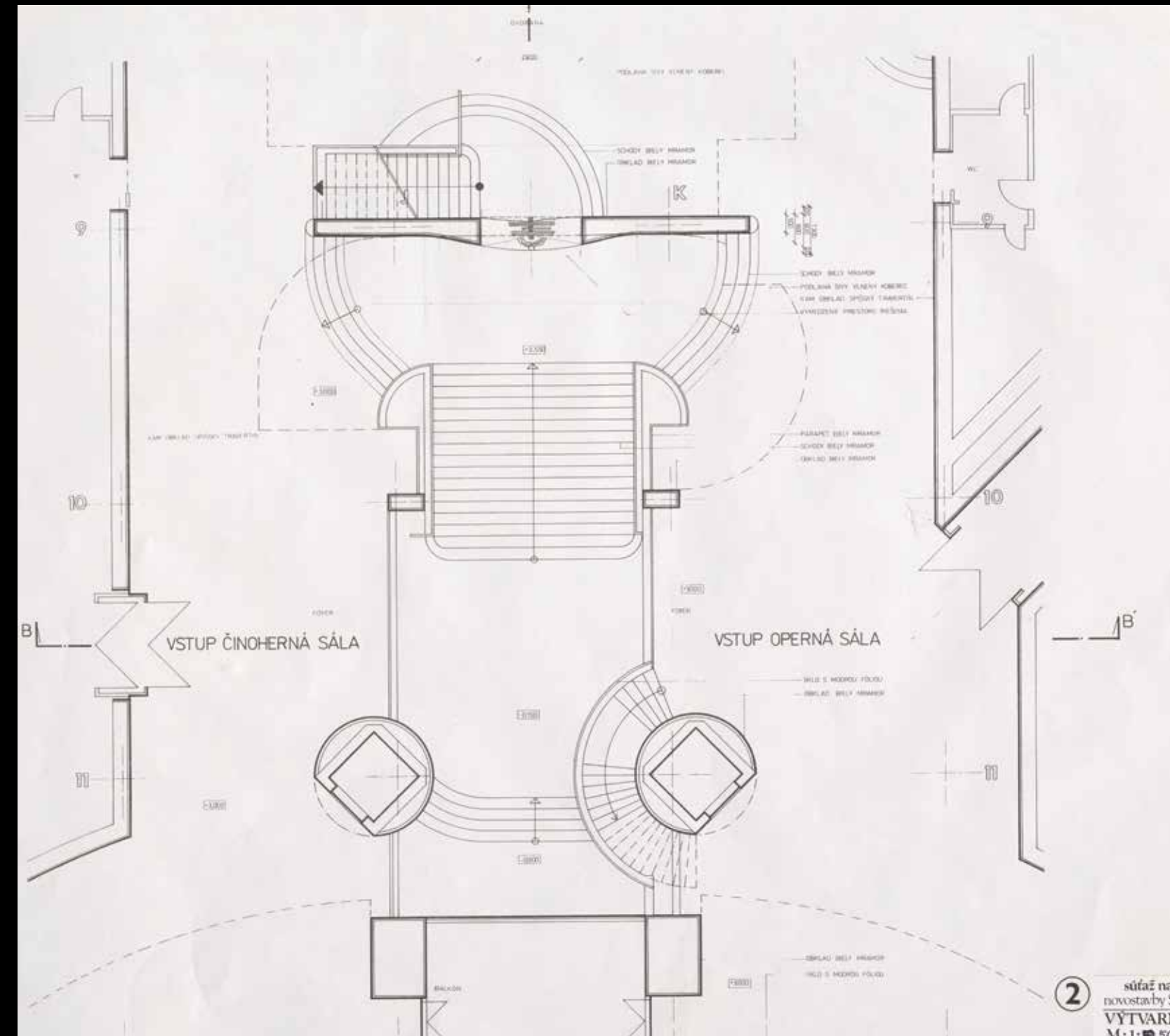
Celoštátna verejná anonymná súťaž na sochárske diela (1986) Prameň

Prvého kola tejto sochárskej súťaže sa zúčastnilo desať návrhov a niektoré z nich boli ocenené. Zachované návrhy prezentujú inovatívne riešenia menej známych sochárov.

Porota nebola s výsledkami súťaže spokojná ani po druhom kole, z ktorého sa zachovalo ešte menej podkladov, a tak nakoniec odporučila investorom, aby sa pri riešení sochárskych diel *Prameň* a *Vodná kaskáda* obrátili priamo na autorov architektonickej časti.

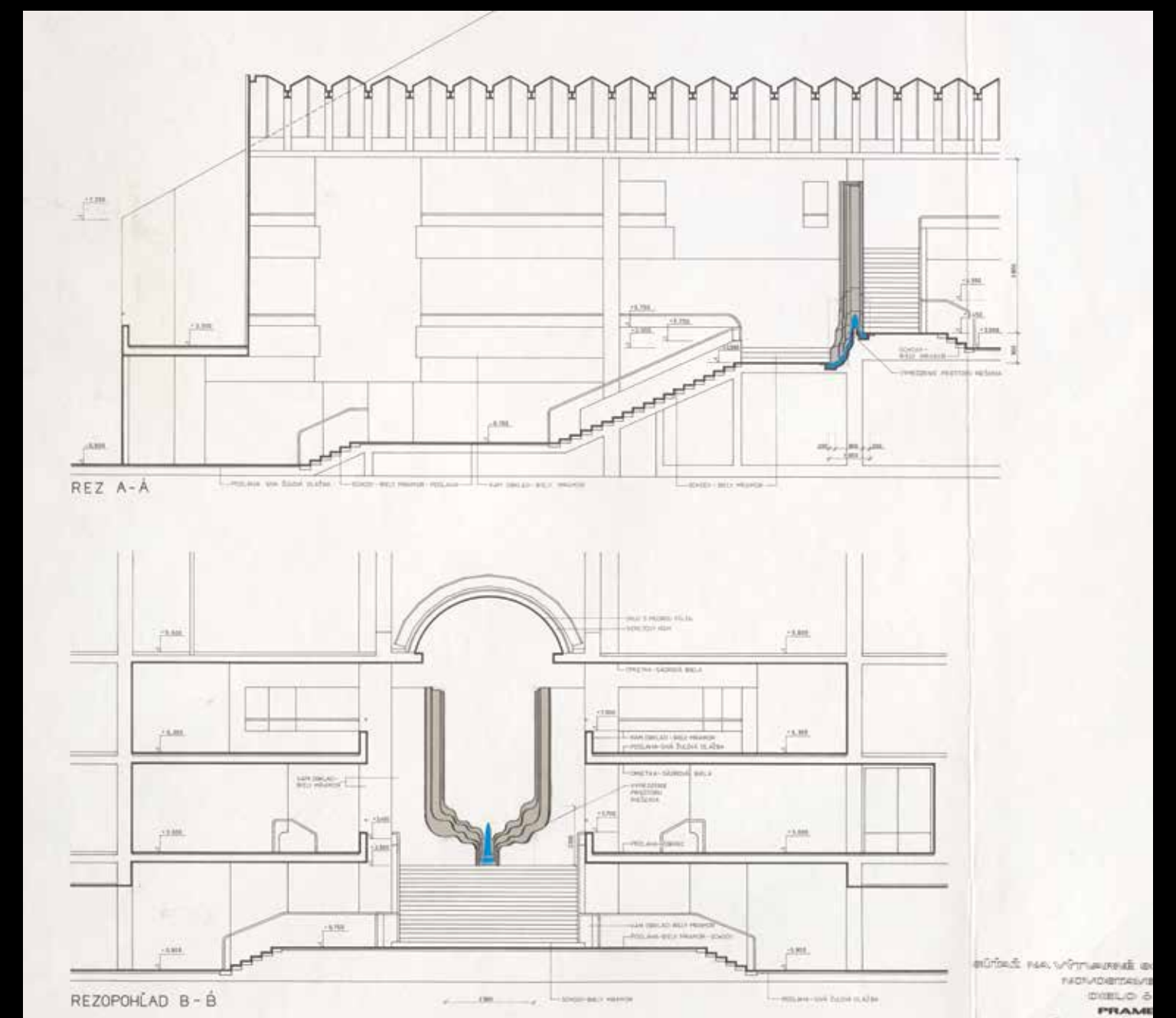
Súťažný návrh č. 17
Autori:
Knittl a Nedvěd
2. cena

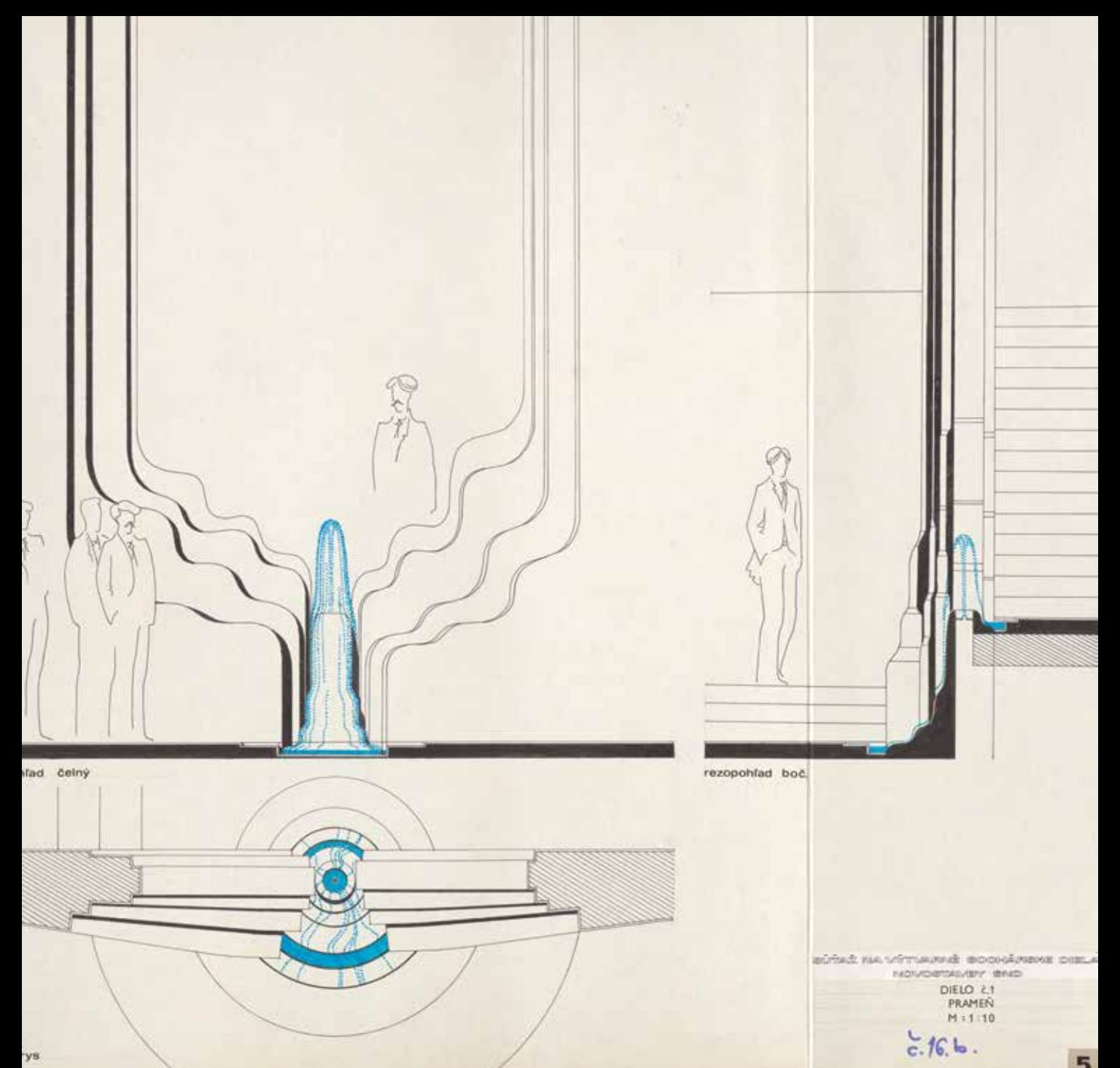
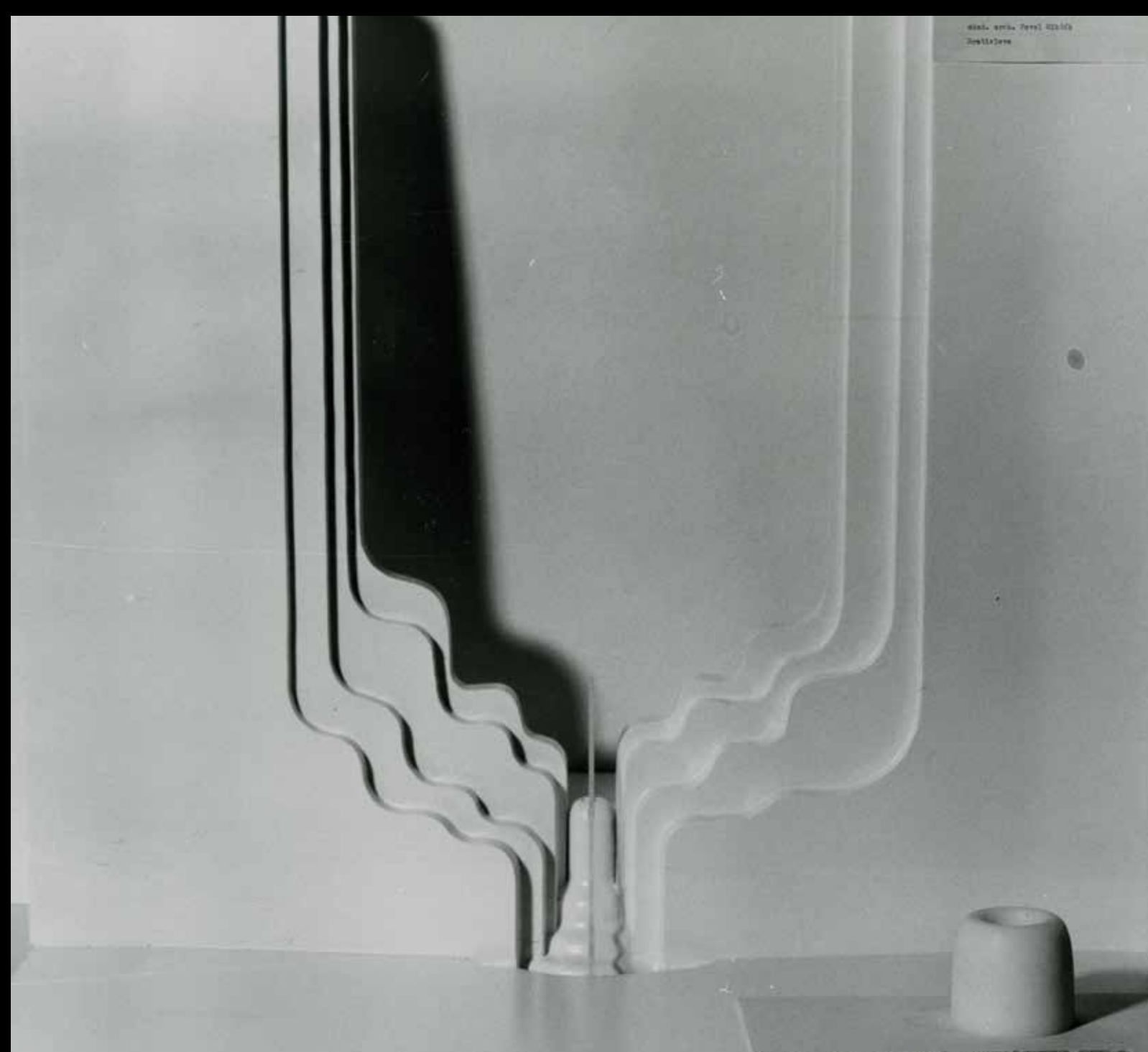
Súťažný návrh č. 15
Autori:
Jelínek, Nemeč a kol.
3. cena

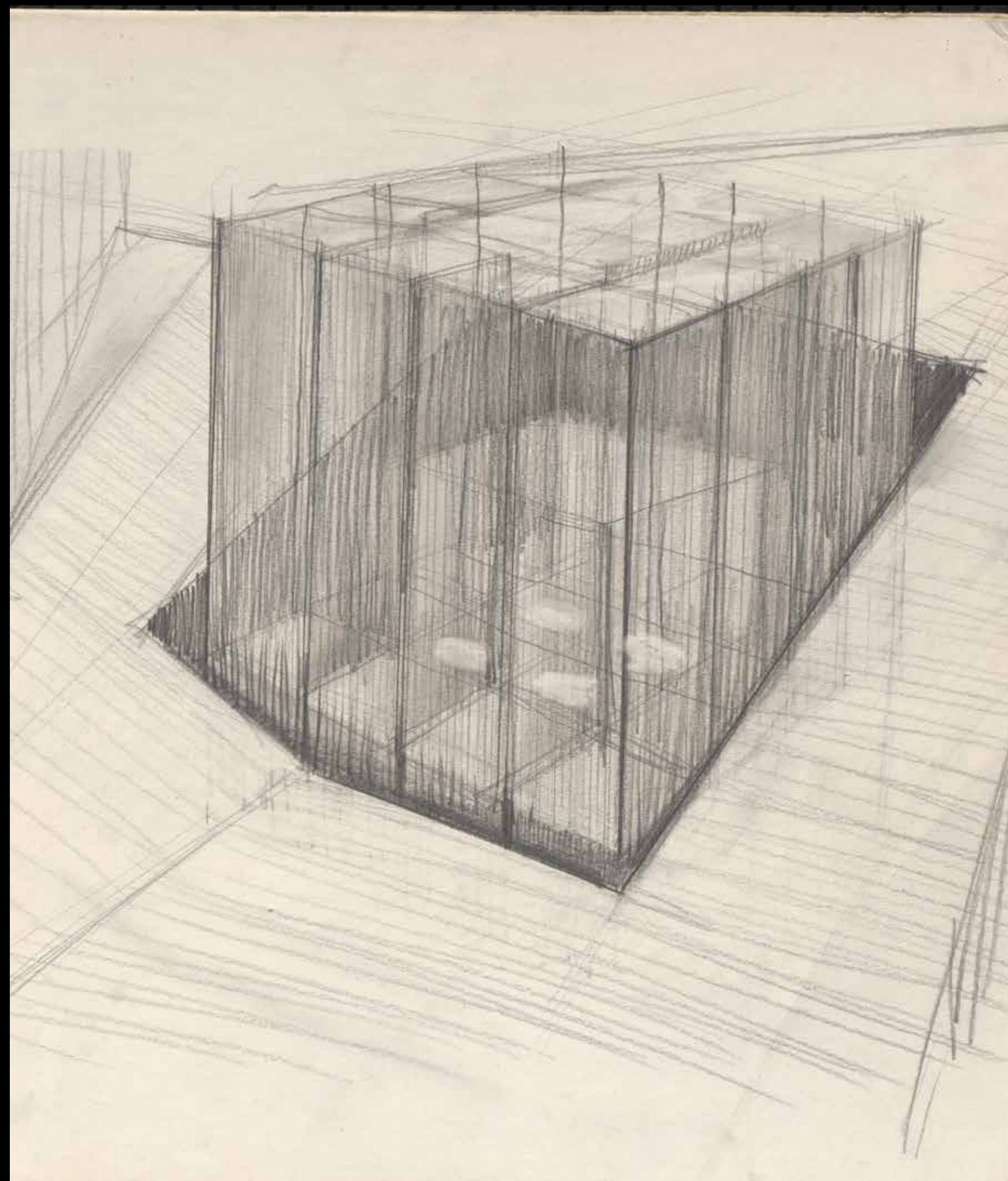
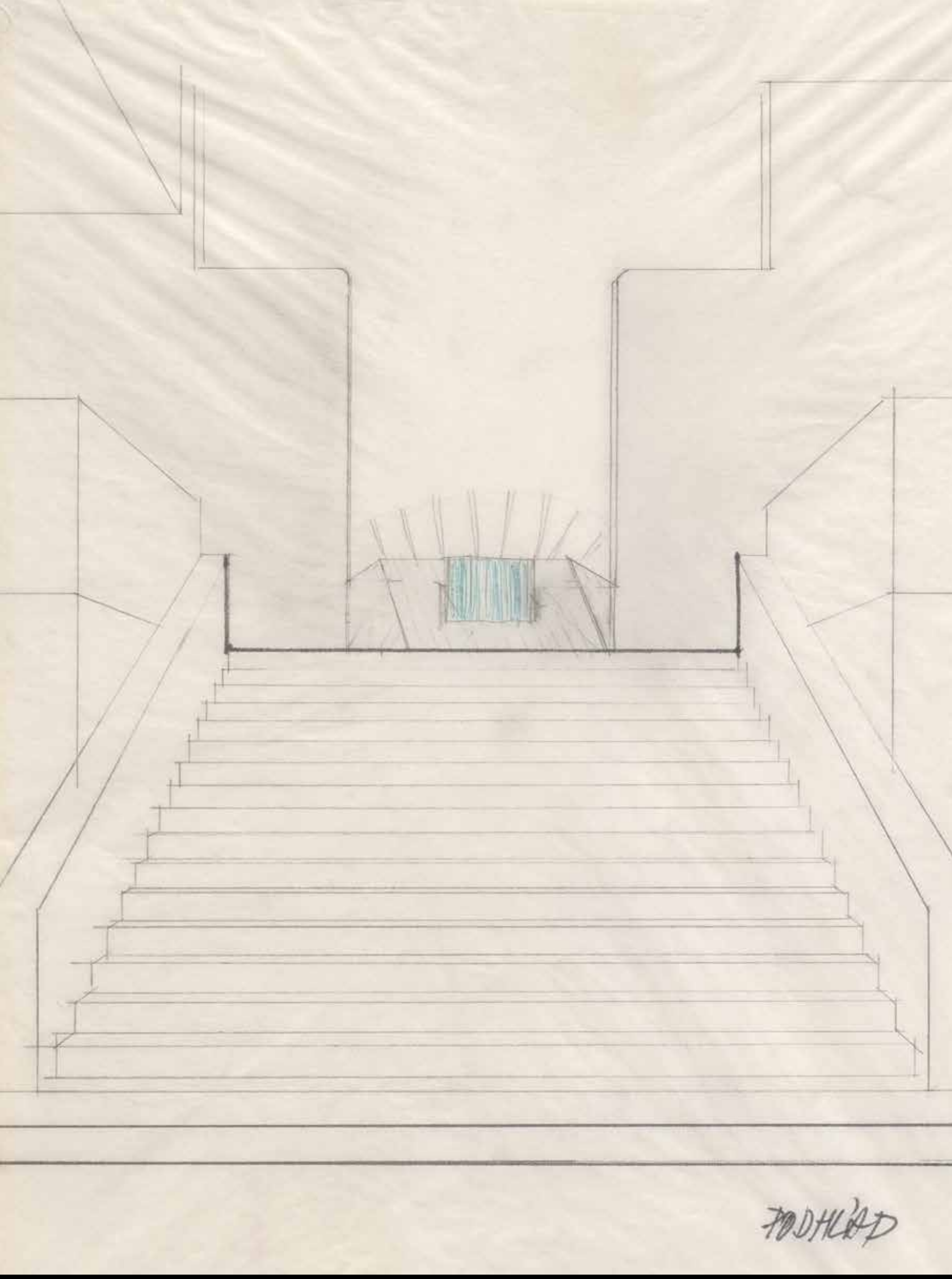

Súťažný návrh č. 16.
Autor:
akad. sochár Pavel Mikšík
ocenený

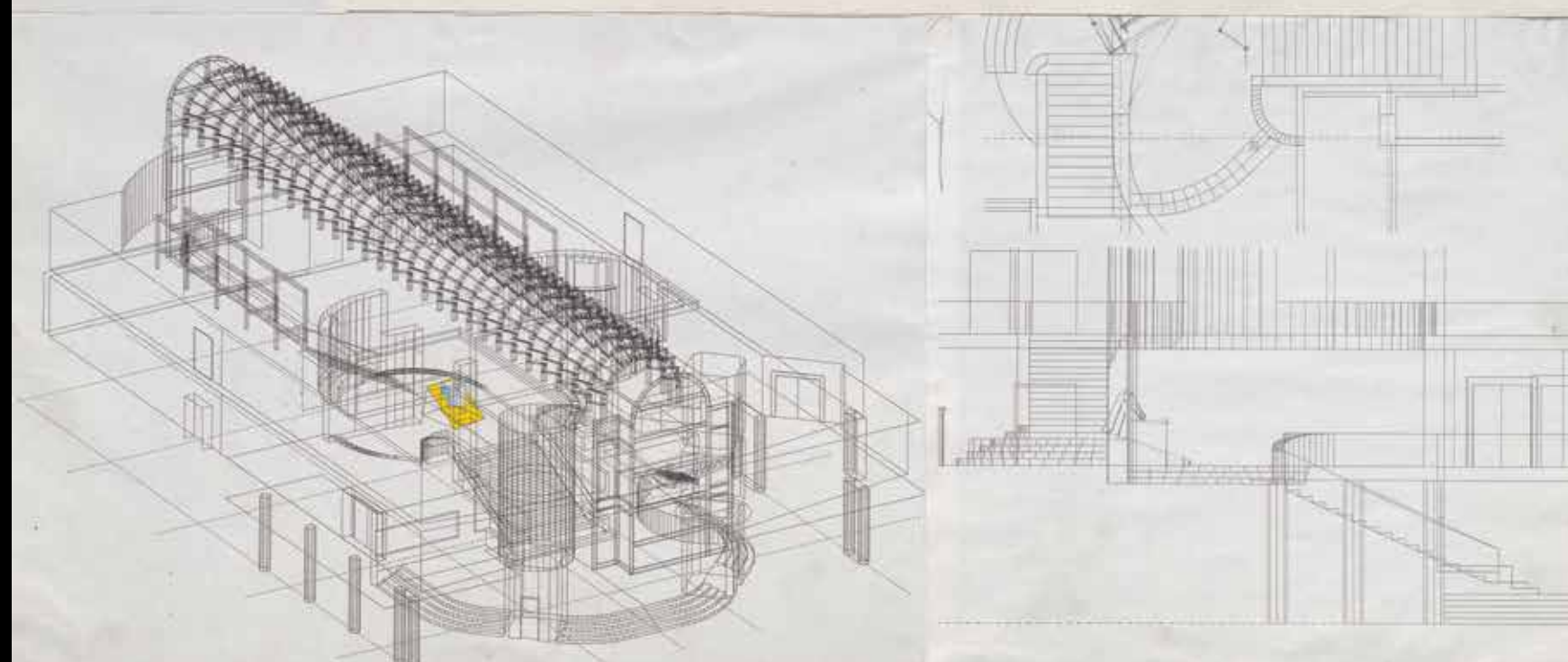
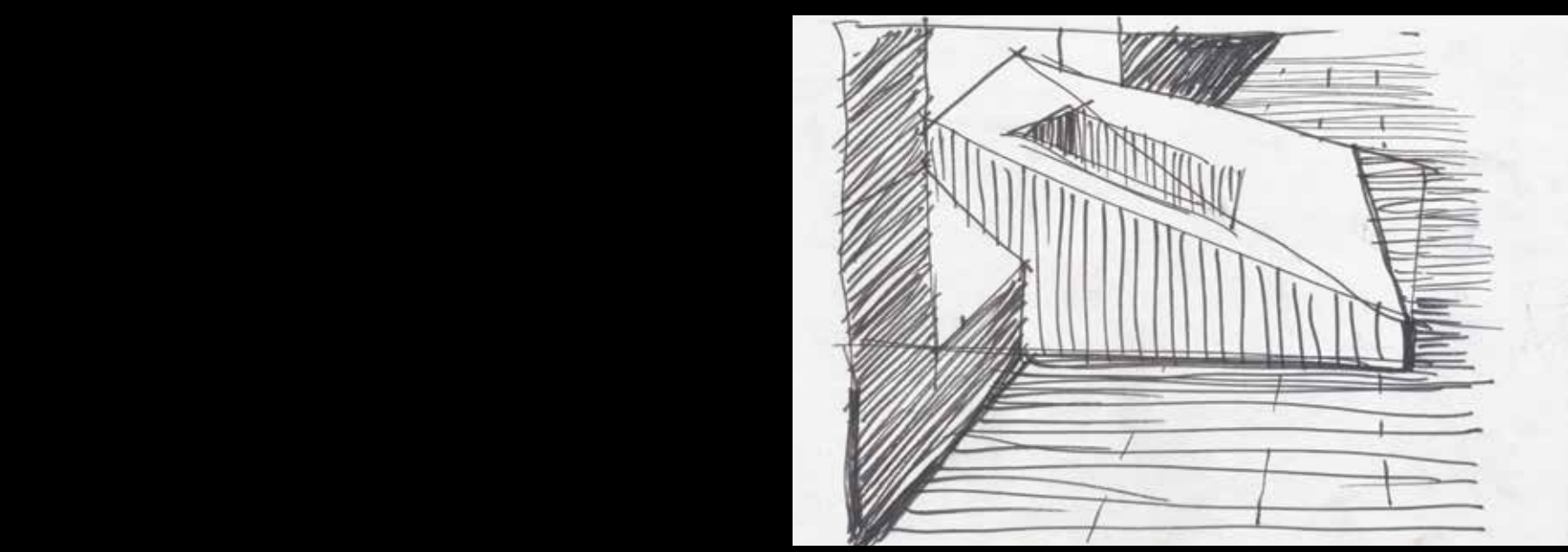
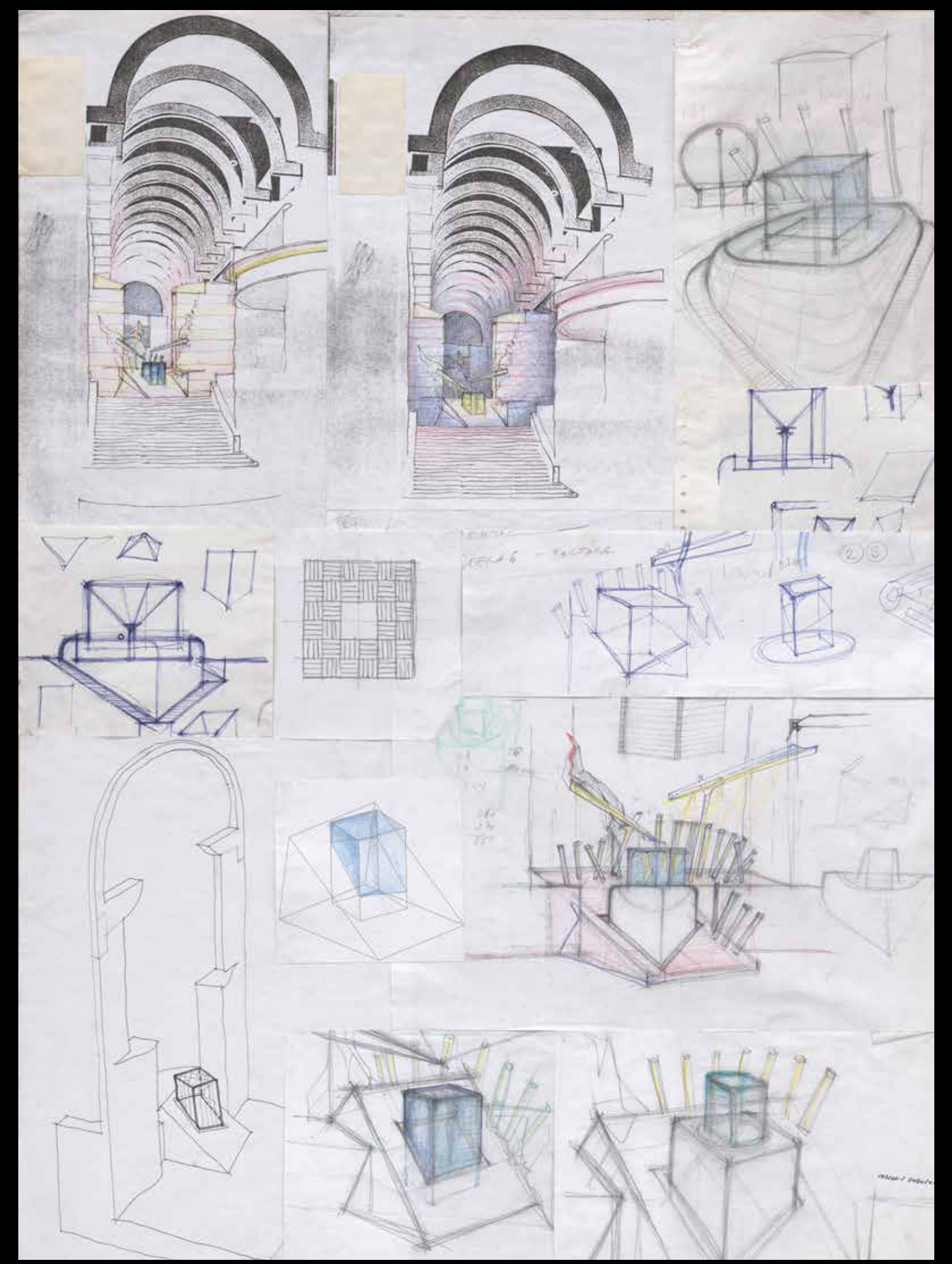
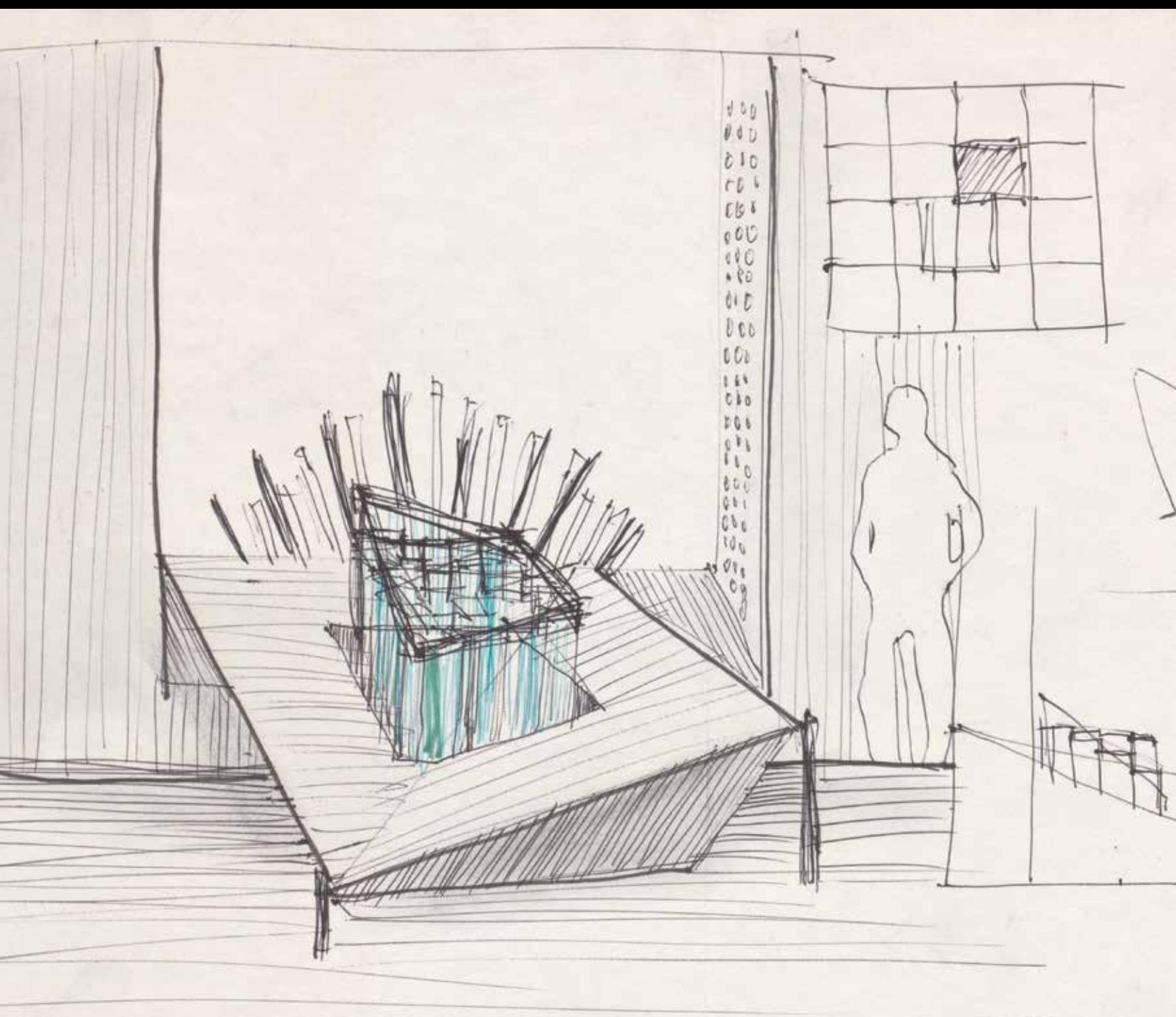

Ako sme súťažili
o novú budovu
SND

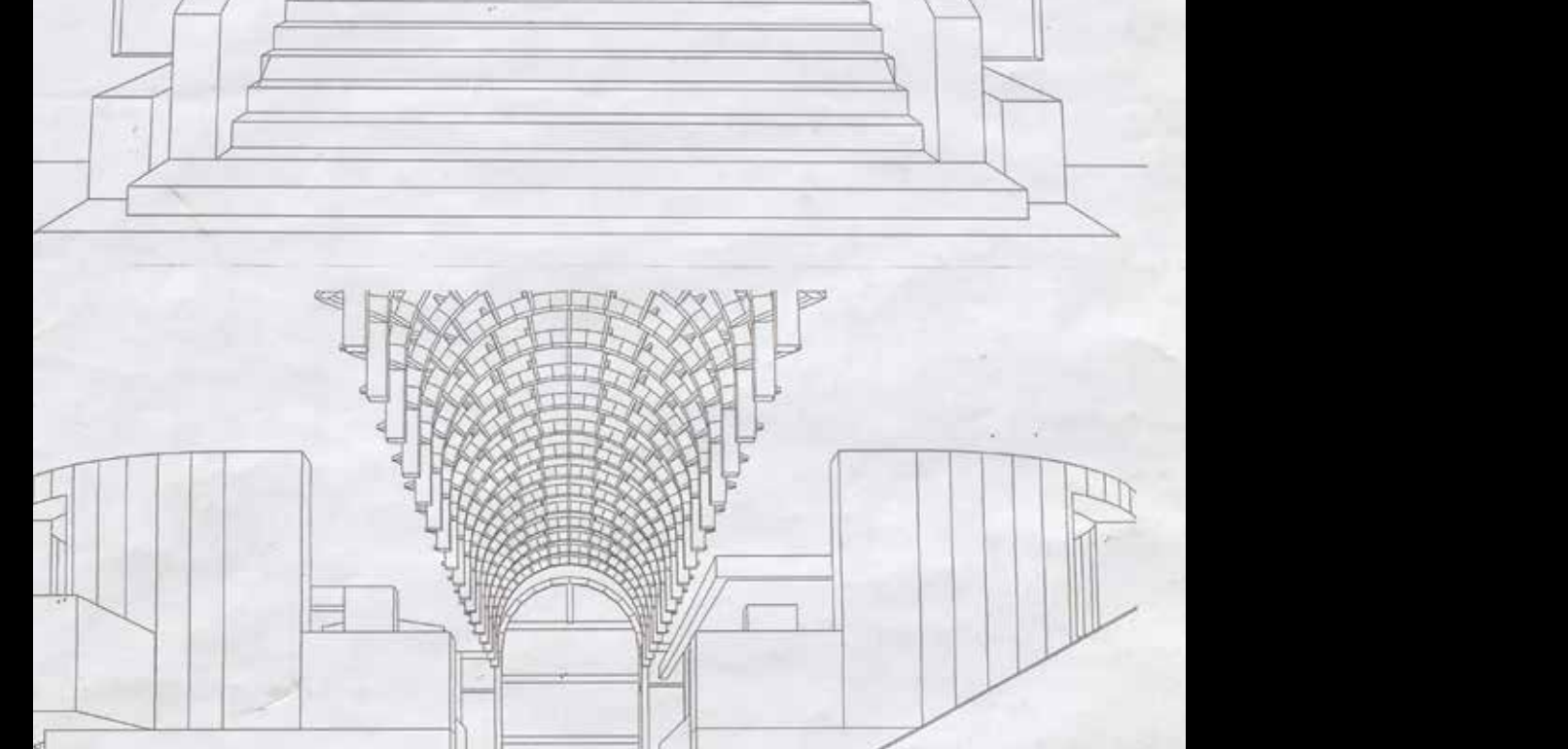
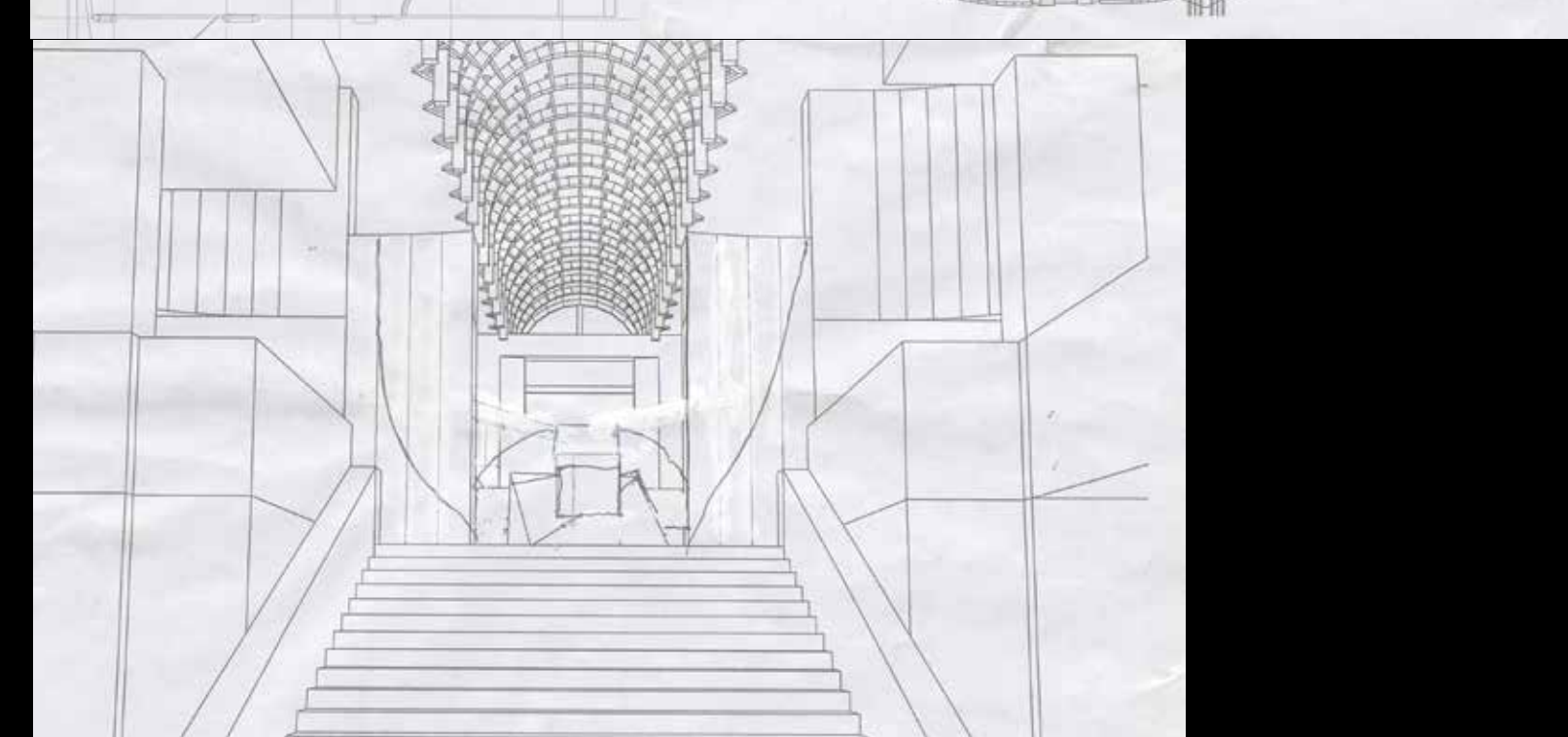
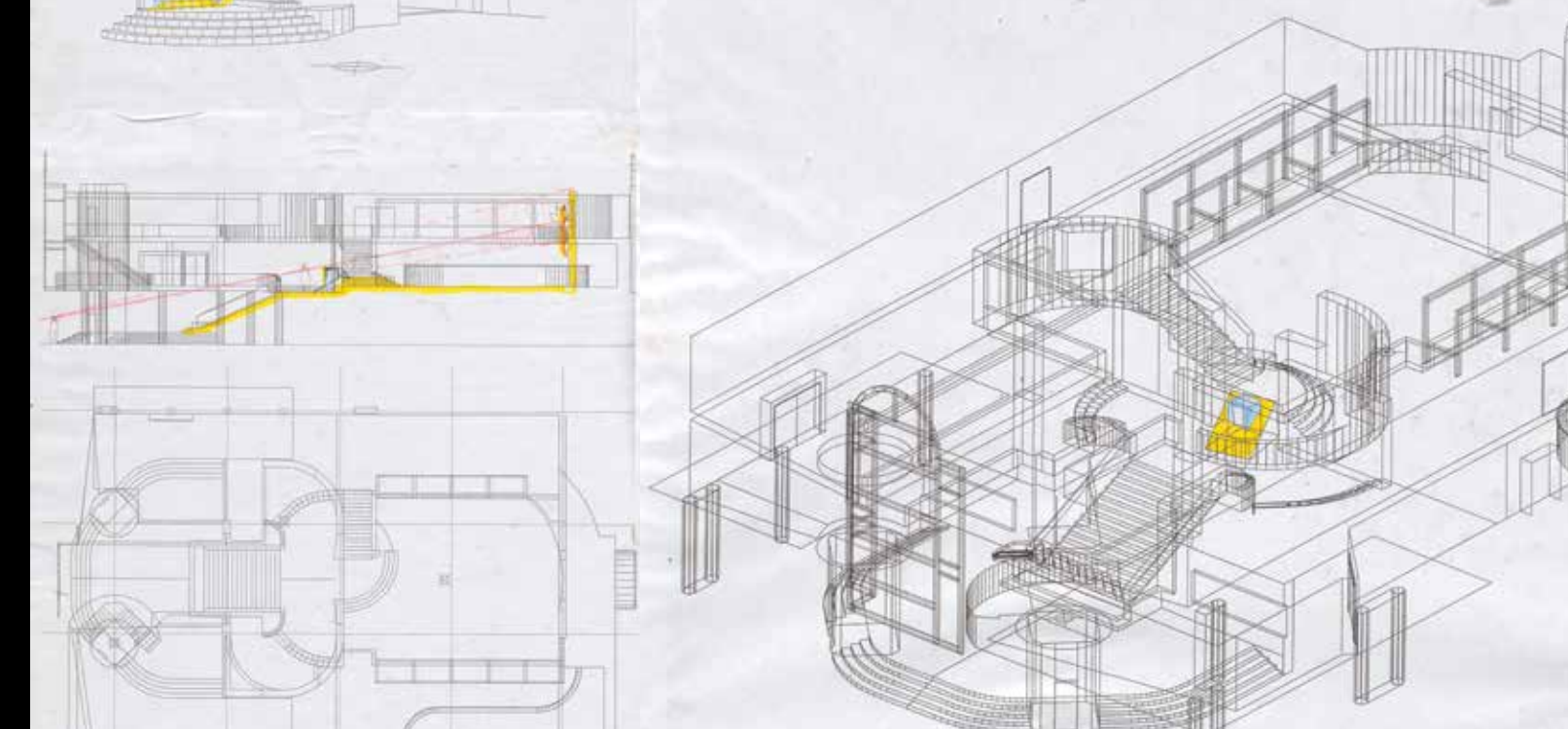
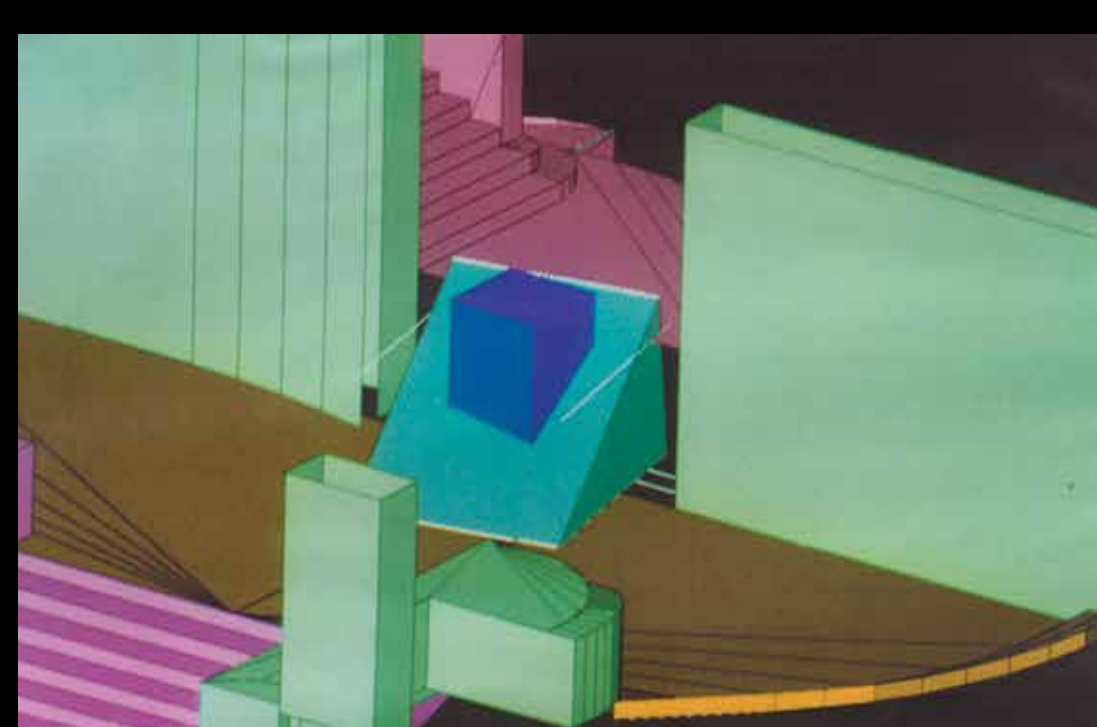

Ako sme súťažili
o novú budovu
SND

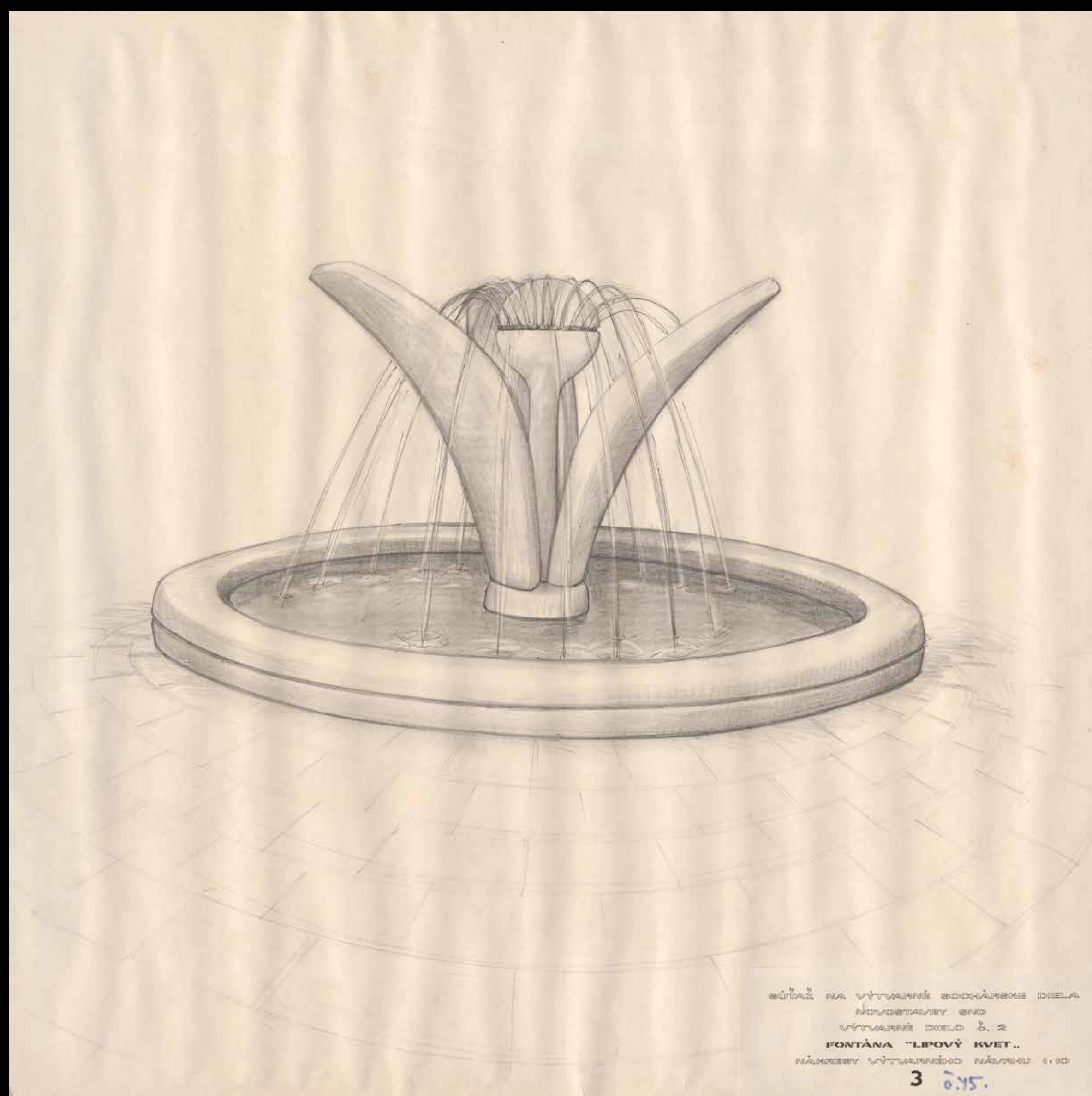
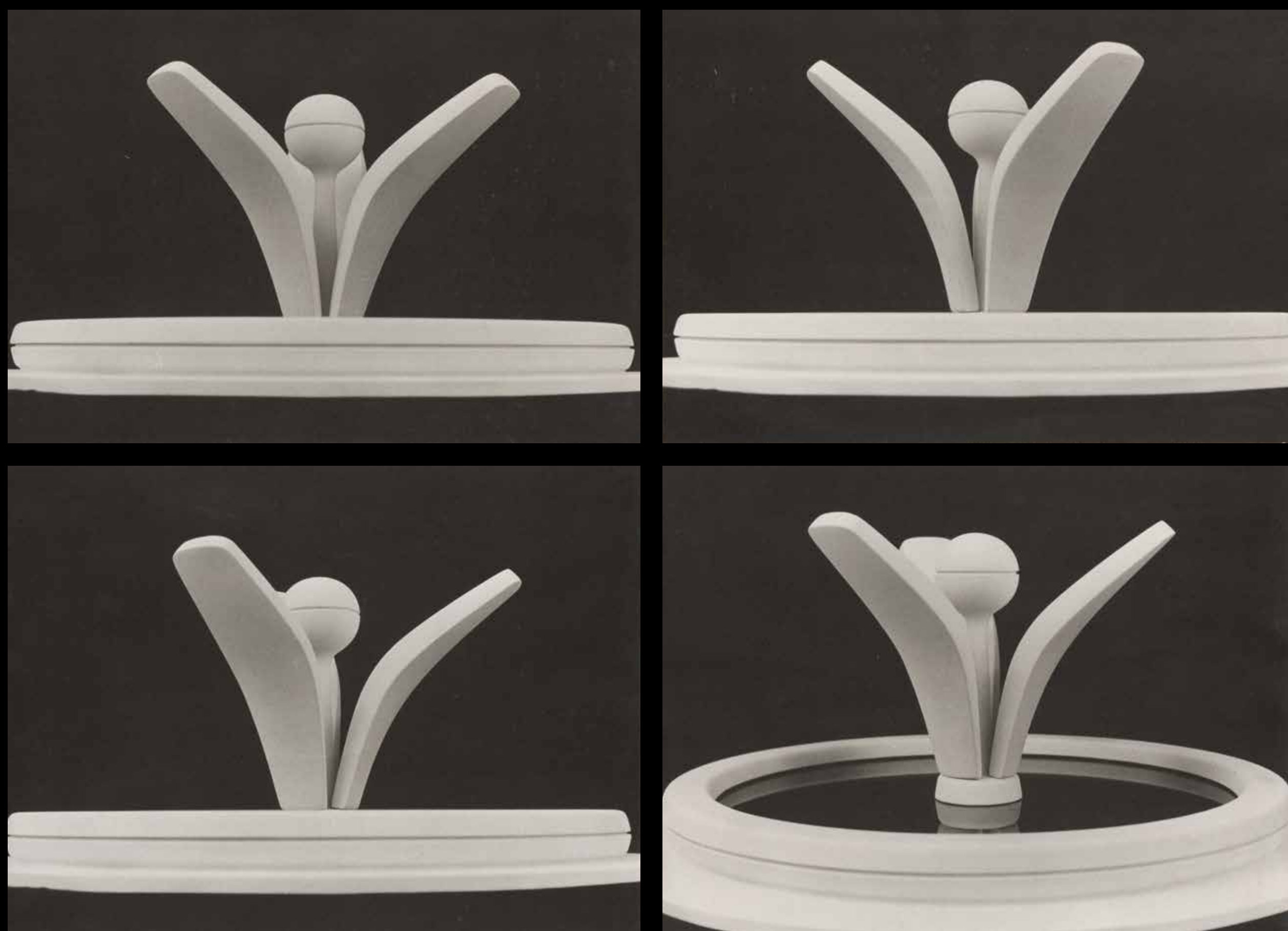

Prameň návrh súčasnej podoby

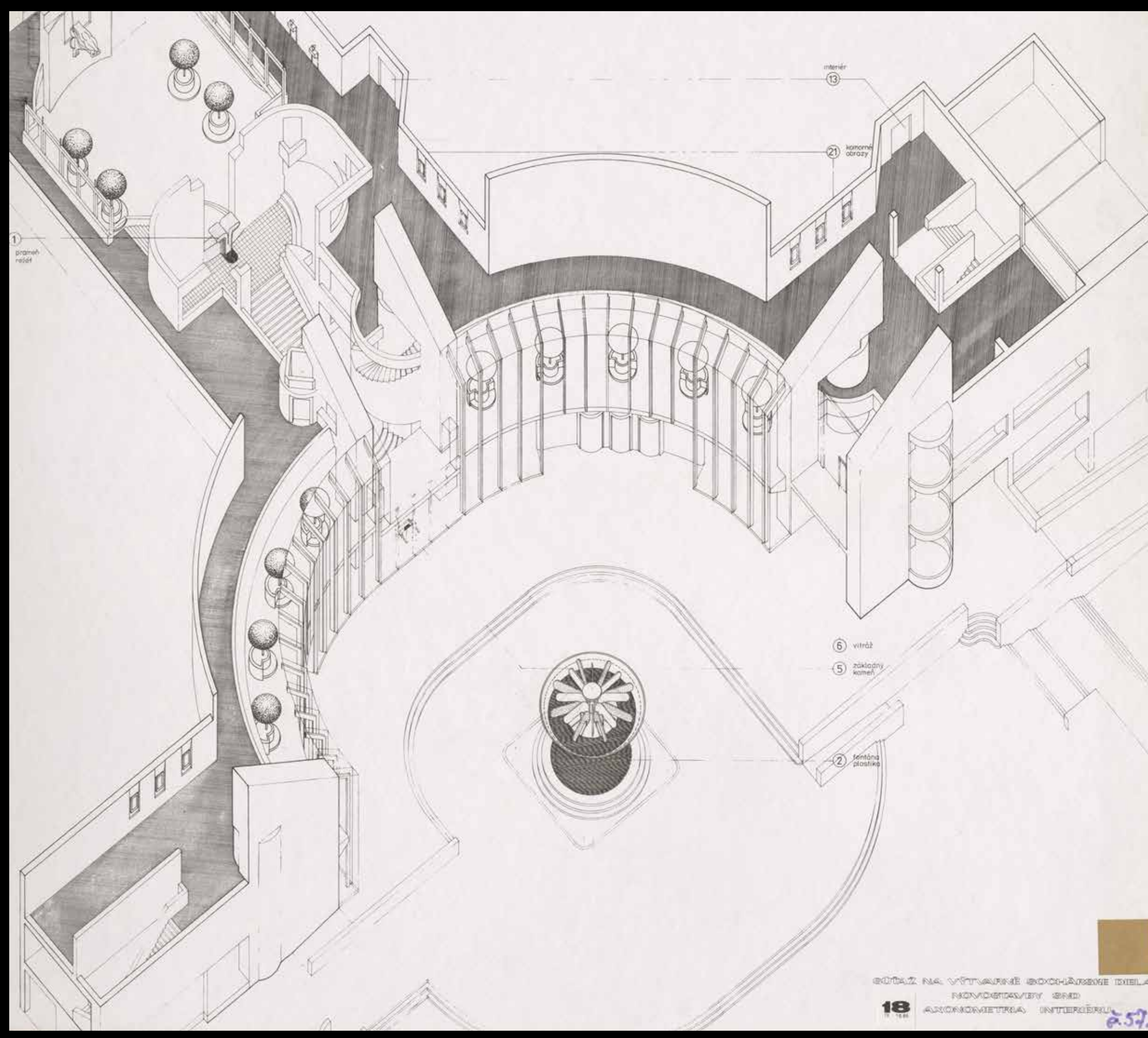
Finálnu podobu sochárskeho diela *Prameň* nakoniec navrhol a realizoval architekt Peter Bauer v spolupráci so známym ekoartistom Dušanom Buřilom, ktorý sa venuje umeleckému dotváraniu prameňov v horách. Koncept spočíval v tom, že voda z prameňa sa mala dostať do Dunaja virtuálnym potôčikom okolo základného kameňa cez fontánu a kaskádu pred divadlom. Na druhej strane foyeru sa mala nad prameňom vznášať socha *Tálie*, ktorá nakoniec nebola realizovaná. Cez sklenený kryštál stvárňujúci vodu z prameňa, vsadený do odrezkov travertínu, mala tiecť skutočná voda a kovové palice nad ním sú odkazom na tie, ktoré sa dávajú k prameňom v lese, aby do nich nepadalo lístie.

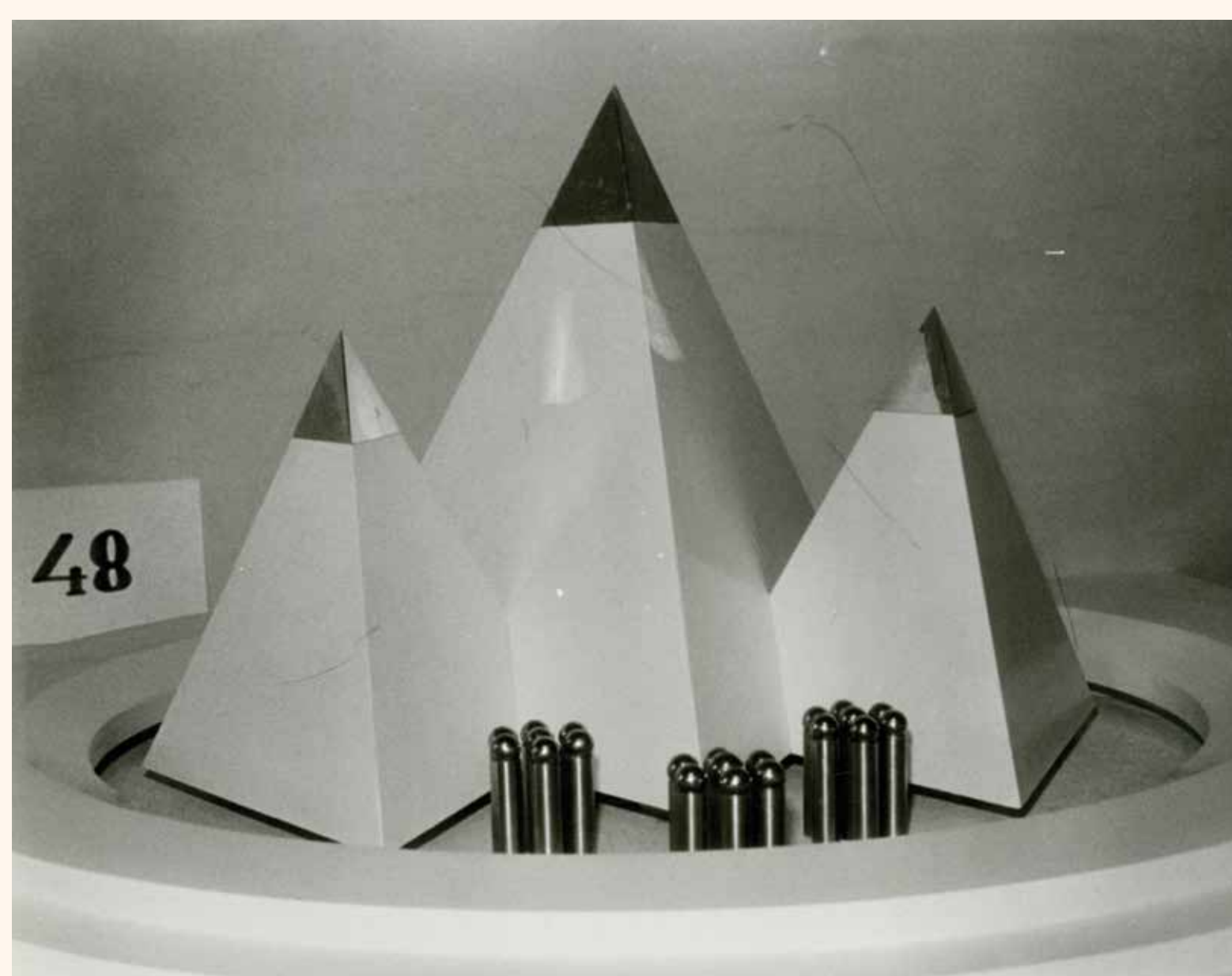
Súťažný návrh č. 45
 Autor:
 akad. sochár Marián Višňovský
 3. odmena

Súťažný návrh č. 57
 Autor:
 neznámy

Celoštátna verejná anonymná súťaž na sochárske diela (1986) Fontána

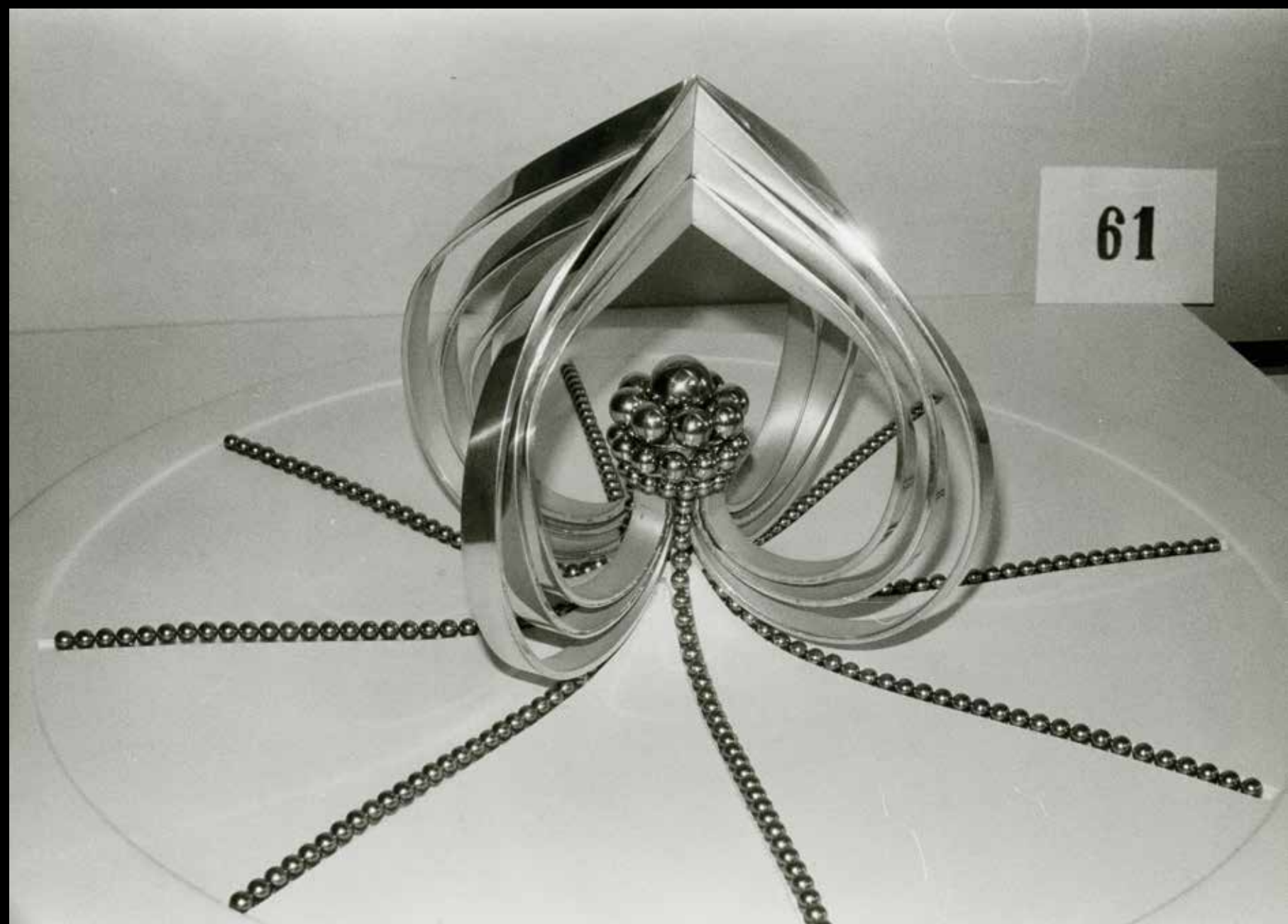
Súťažné návrhy 48, 58, 62
 Autori:
 neznámi

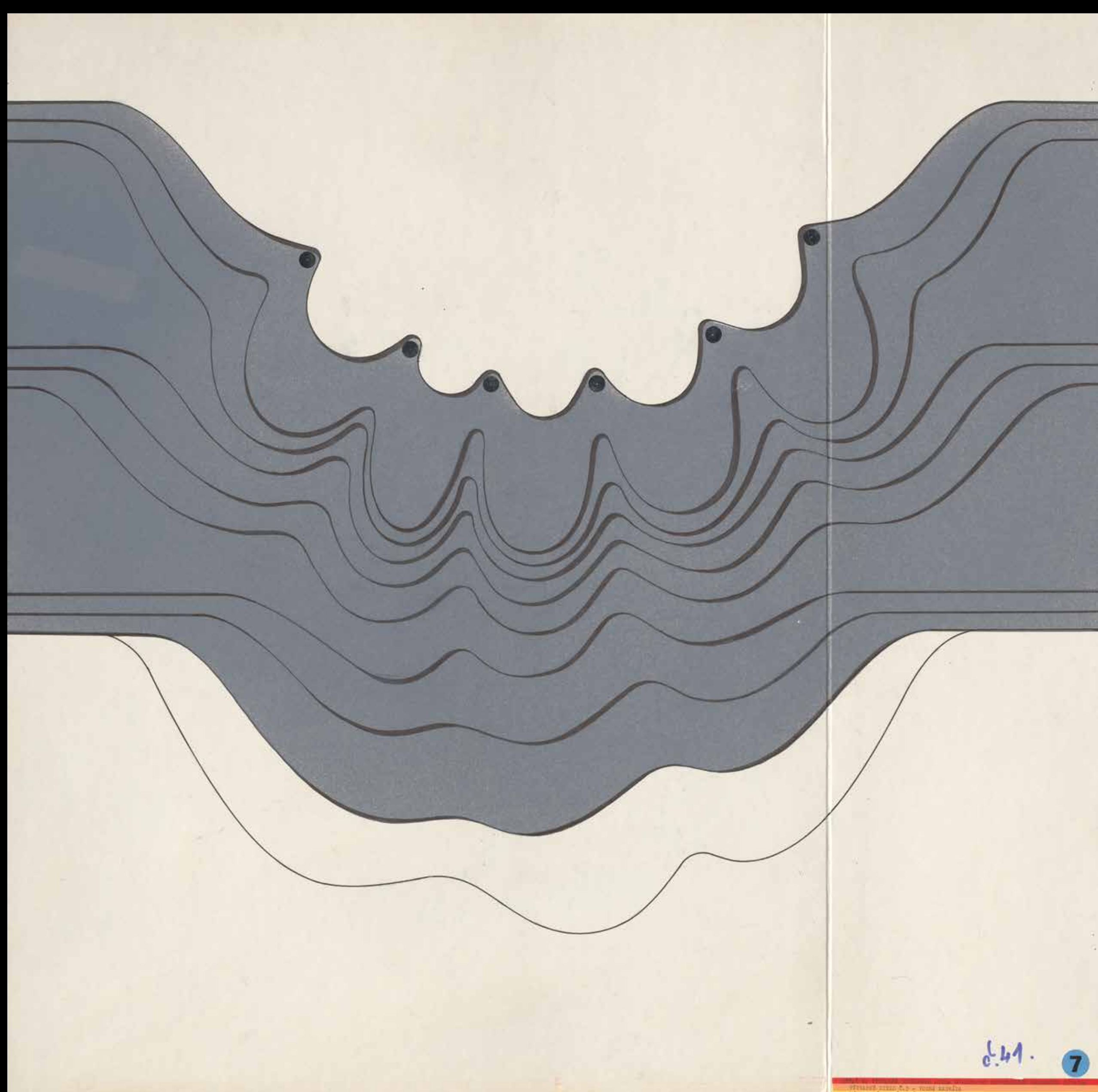
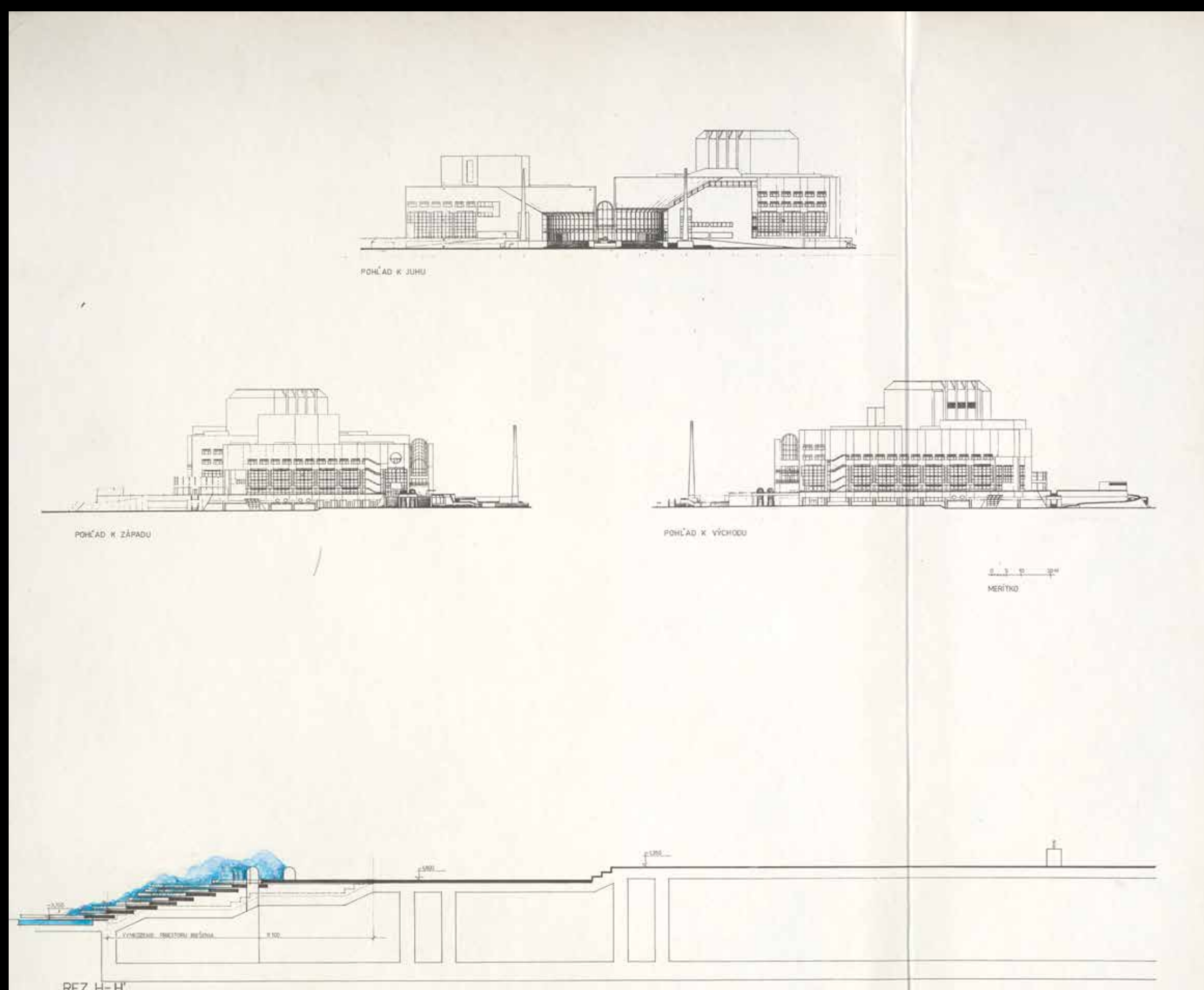
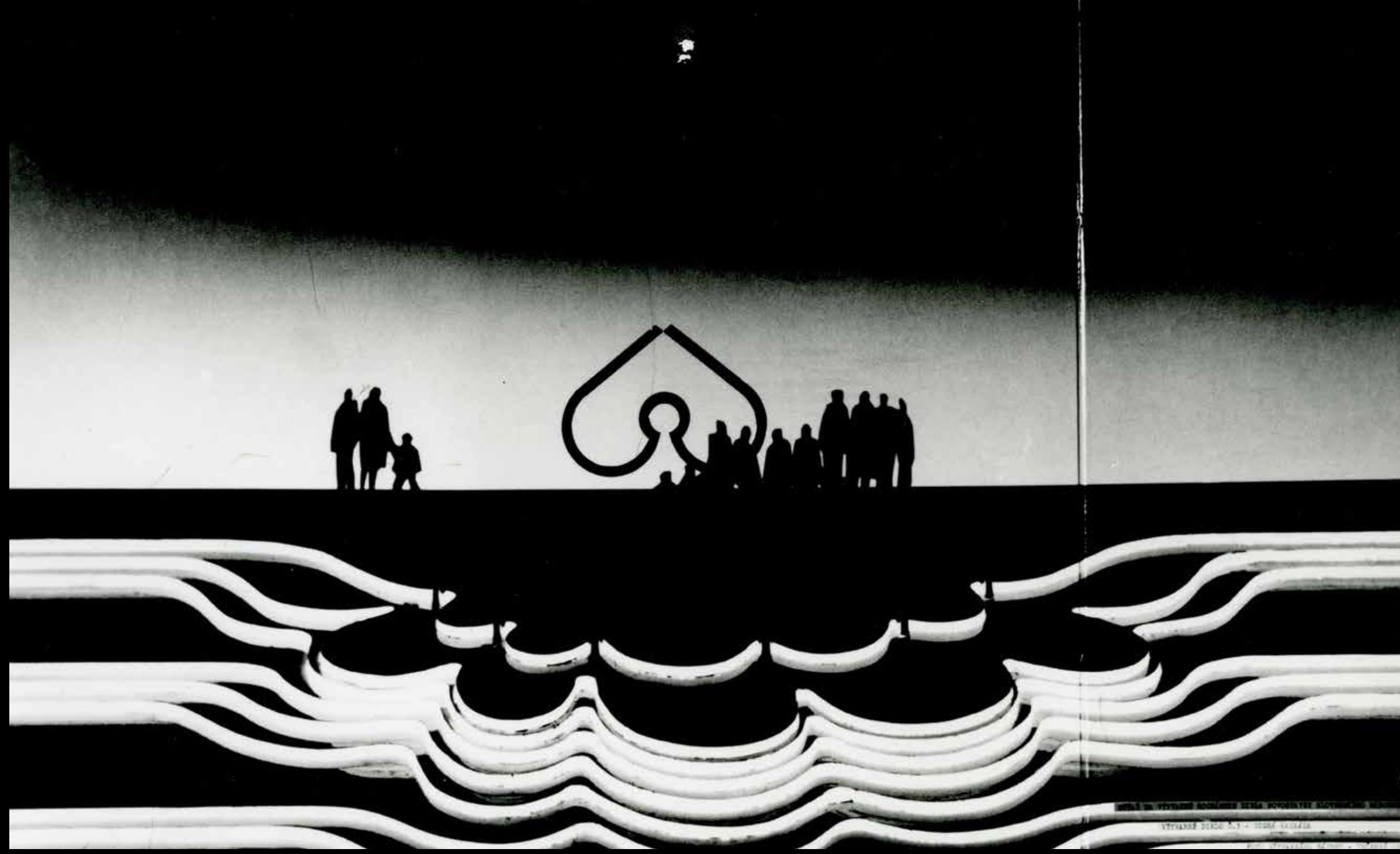
Fontánu sa podujalo v prvom kole súťaže navrhnuť až devätnásť účastníkov. Odmeny získali českí umelci, ale do Múzea Divadelného ústavu sa dostal len jeden z ocenených návrhov, a to návrh sochára Mariána Višňovského s názvom *Lipový kvet*. Tento návrh bol jedným z najkonzervatívnejších v porovnaní s ostatnými zachovanými fotografiami návrhov a makiet. V druhom kole súťaže zvíťazil návrh Alexandra Bilkoviča a Ilju Skočeka st., ktorý však nezodpovedá súčasnej podobe diela od tých istých autorov.

Ako sme súťažili
 o novú budovu
 SND

Fontána
Súťažný návrh č. 61
Autor:
akad. sochár Pavel Mikšík

Ako sme súťažili
o novú budovu
SND

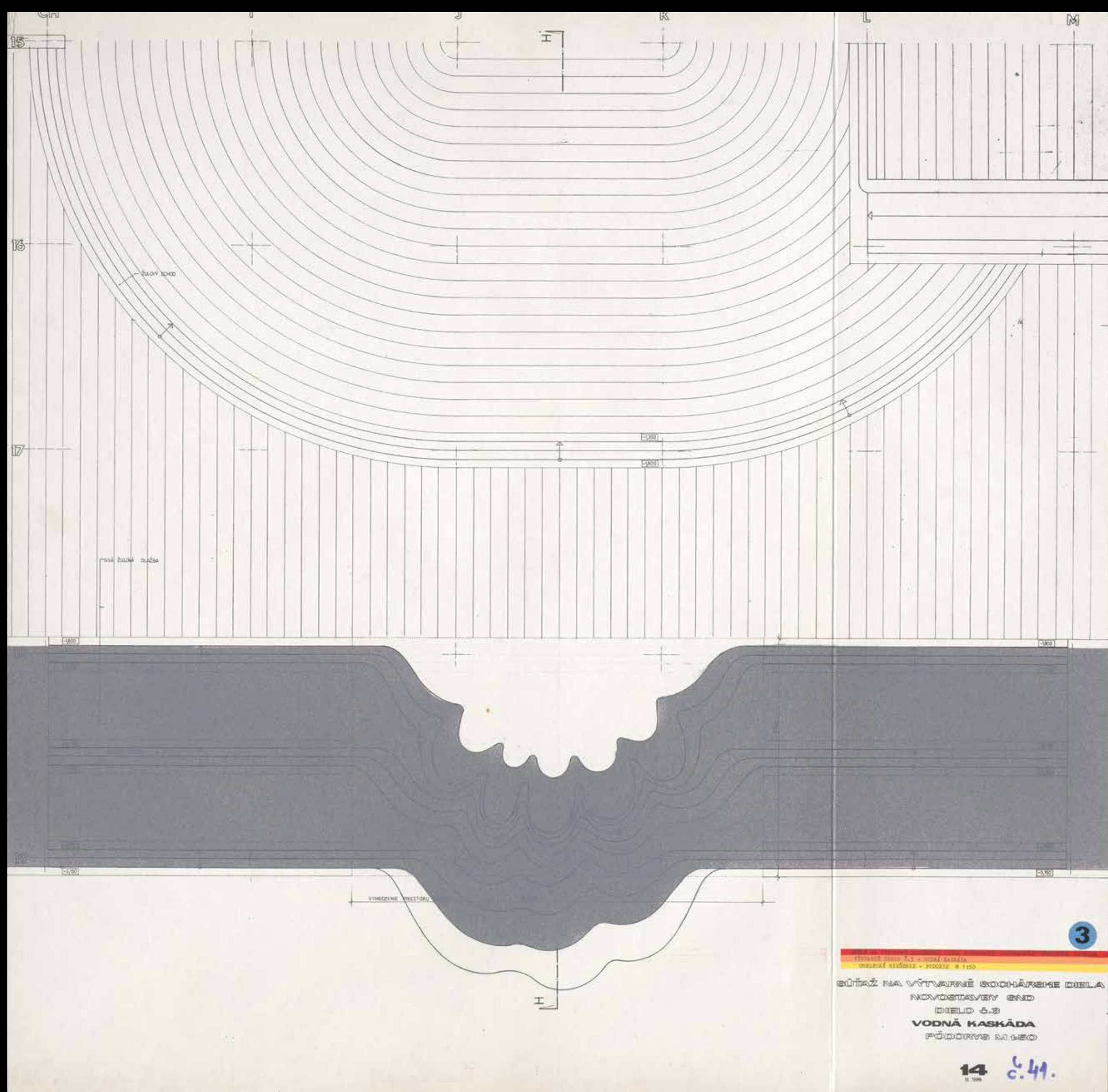

Vodná kaskáda
Súťažný návrh č. 41
Autori:
Ing. arch. Jozef Danák
akad. sochár Pavel Mikšík
3. cena zvýšená

Celoštátna verejná anonymná súťaž na sochárske diela (1986) *Vodná kaskáda*

Prota ocenila zo siedmich prihlásených návrhov na *Vodnú kaskádu* len jeden. Mikšík a Danák vytvorili kaskádu pripomínajúcu pokojné morské vlny. V jednom z návrhov Mikšík odhalil zámer vizuálne prepojiť kaskádu s vlastným súťažným návrhom na fontánu v tvare kvetu.

Aj kaskáda, aj Mikšíkova jemne tvarovaná fontána sú v ostrom kontraste s abstraktným tvarom súčasnej fontány a so surovými líniami kaskády, ktorú napokon navrhol sochár Peter Roller v spolupráci s architektmi novostavby.

Celoštátna verejná anonymná súťaž na sochárske diela (1986) *Tália*

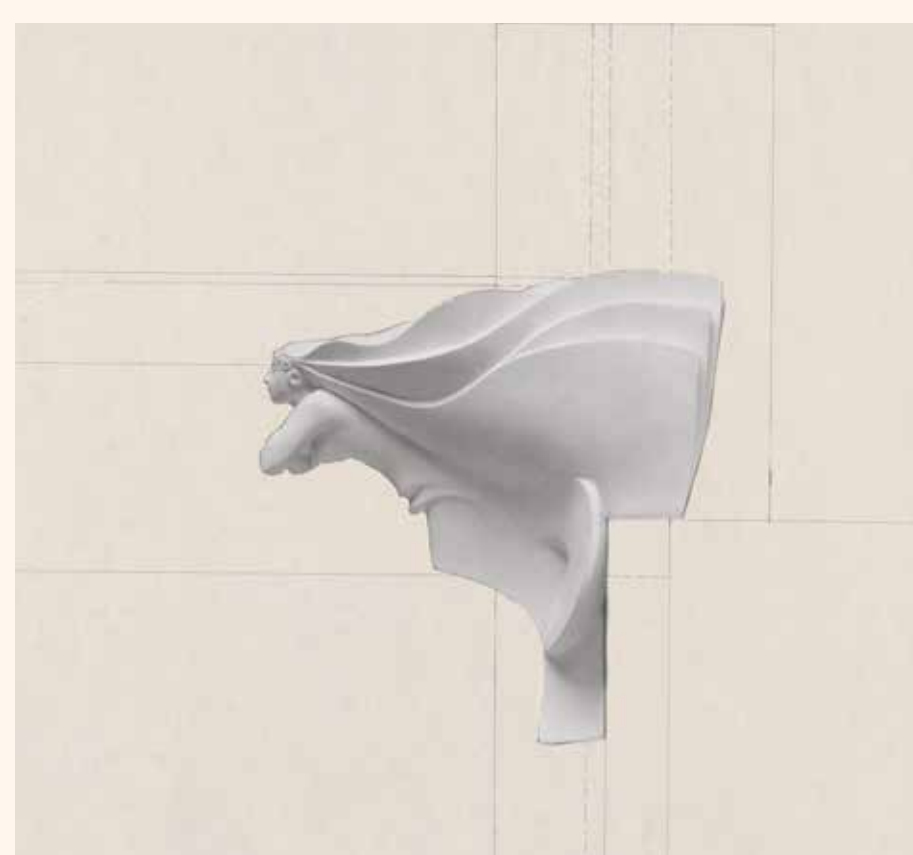
Socha *Tália* mala byť umiestnená v priečnej osi divadla s výhľadom na prameň, základný kameň, fontánu, vodnú kaskádu a Dunaj. Do súťaže na jej výtvarné riešenie bolo prihlásených devätnásť návrhov. Ceny dostali tri z nich, ale odmenených bolo viacero súťažiacich. Súťaž na *Táliu* bola v roku 1993 uzavretá bez schváleného víťazného návrhu. Priestor zostal bez výtvarnej dekorácie a v súčasnosti je v ňom umiestnená dočasná intervencia známeho výtvarníka Mateja Kréna s názvom *Impluvium*.

Súťažný návrh č. 31
Autor:
akad. sochár Emil Venkov
2. cena zvýšená

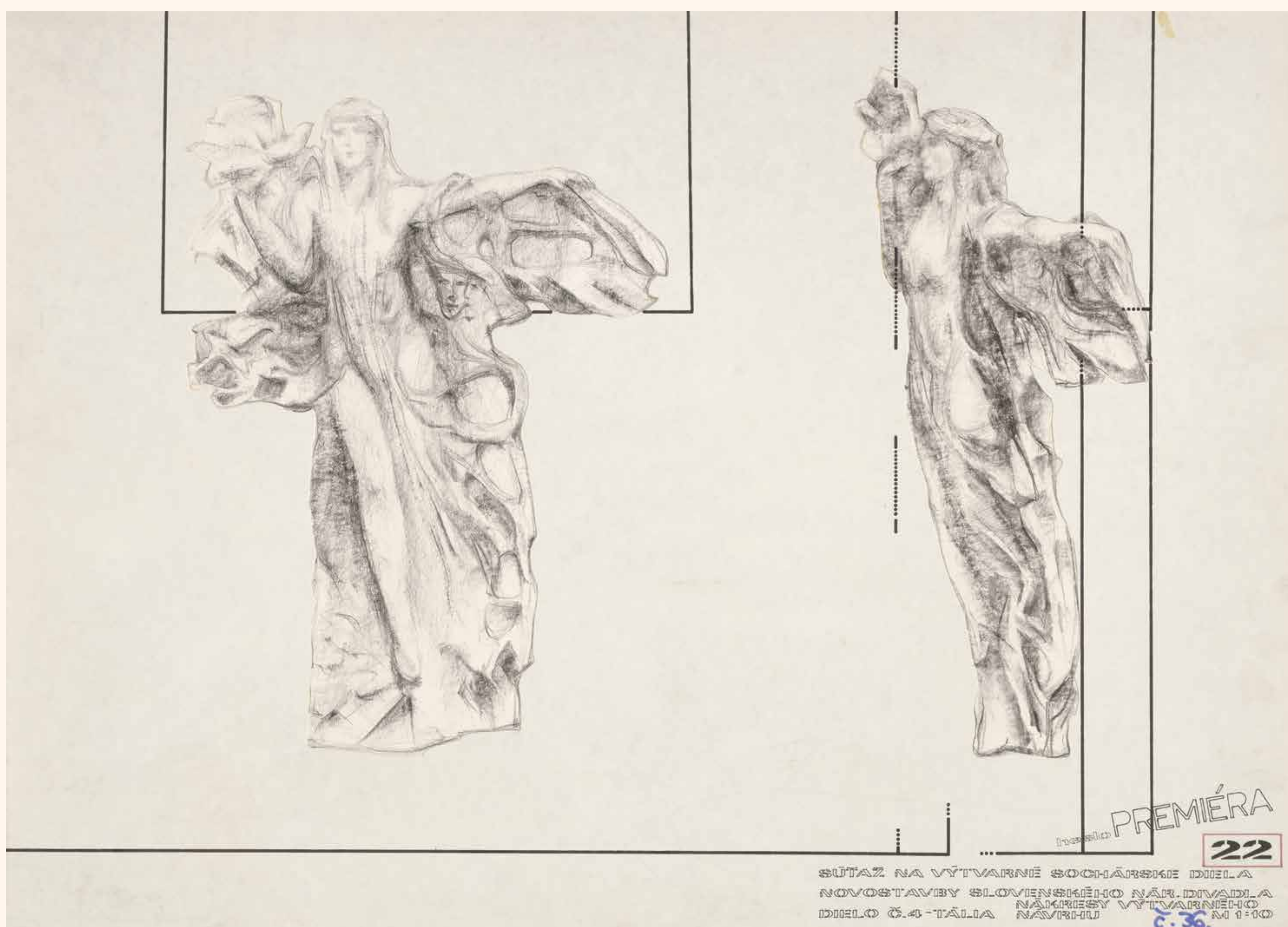

Ako sme súťažili
o novú budovu
SND

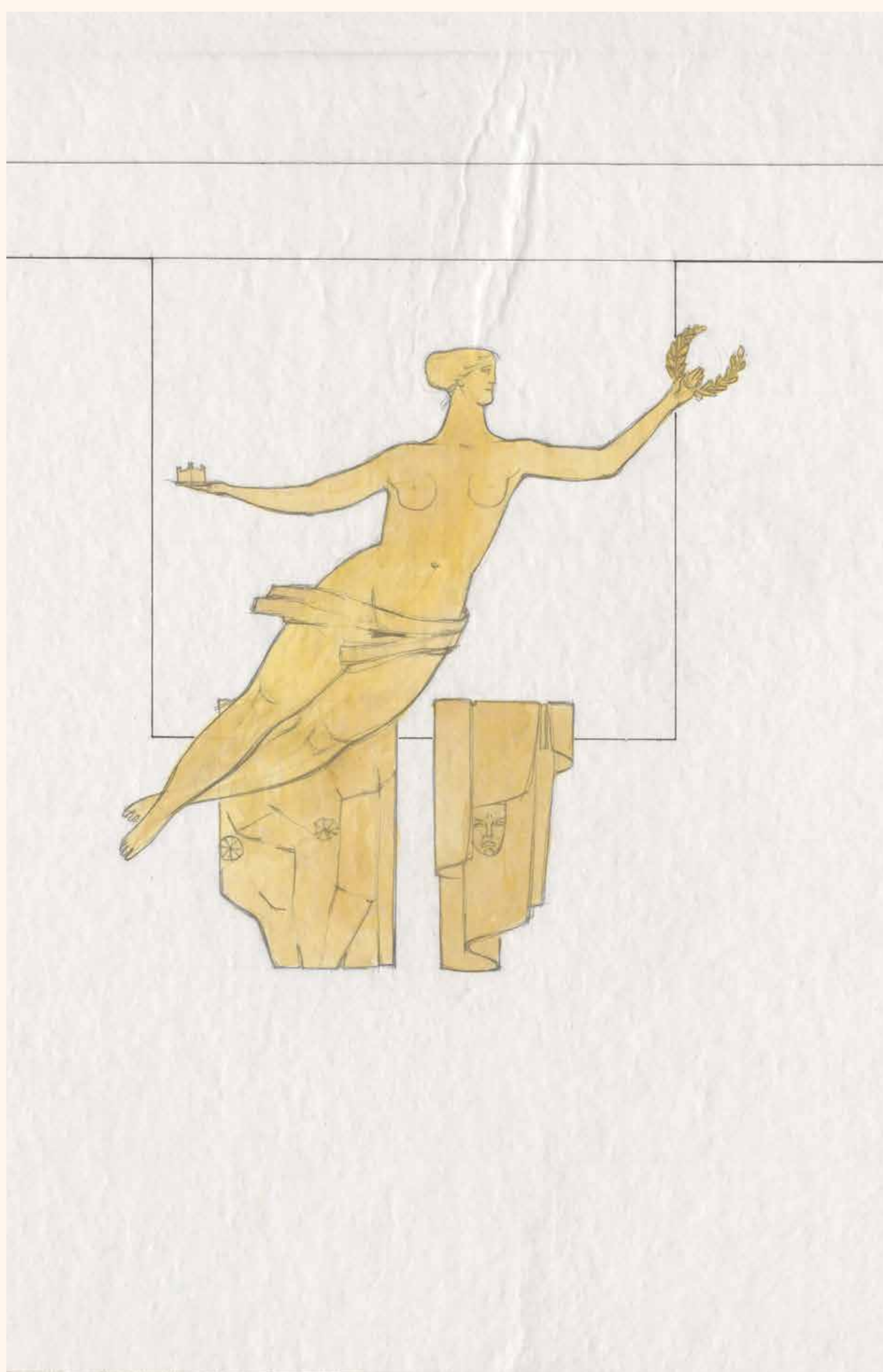
Súťažný návrh č. 19
Autor:
akad. sochár Jozef Vachálek
1. odmena

Súťažný návrh č. 21
Autorka:
akad. sochárka Klára Patakiová
2. odmena

Súťažný návrh č. 36
Autor:
akad. sochár Andrej Goliáš
3. odmena

Súťažný návrh č. 23
Autor:
akad. sochár Rudolf Pribiš
2. odmena

Celoštátna verejná anonymná súťaž na maliarske diela pre novostabu SND (1988) Vitráž

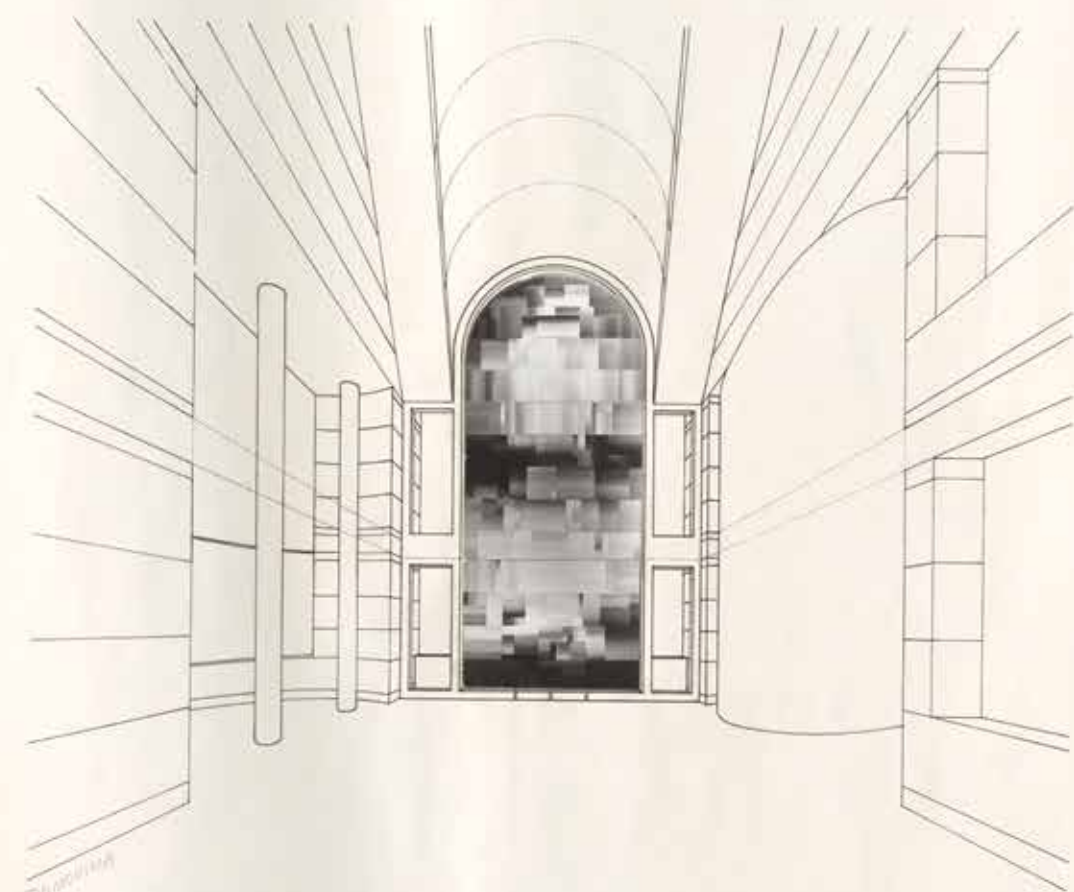
Porota posudzujúca maliarske dekorácie, v ktorej sedeli aj poprední akademickí maliari a kritici ako Albín Brunovský, Orest Dubay, Ján Želibský či Ľudmila Peterajová, posudzovala spolu štyridsaťdeväť návrhov na vitráž, oponu opery, oponu činohry, tkanú tapisériu v salóne opery a v salóne činohry.

Ako sme súťažili o novú budovu SND

Vitráž mala byť v súvislej ploche bez dverí na osi západ – východ s výhľadom na Bratislavský hrad, ktorý mal byť do vitráže zakomponovaný. Do súťaže sa zapojilo osem výtvarníkov. Porota sa jednoznačne zhodla na návrhu Jana Exnára, hoci v skutočnosti šlo o sklenený objekt. Návrh bol nakoniec realizovaný v spolupráci s architektmi stavby.

Foto: Peter Bojo

Súťažný návrh č. 11
Autor:
akad. maliar Pavol Muška
odmenený návrh

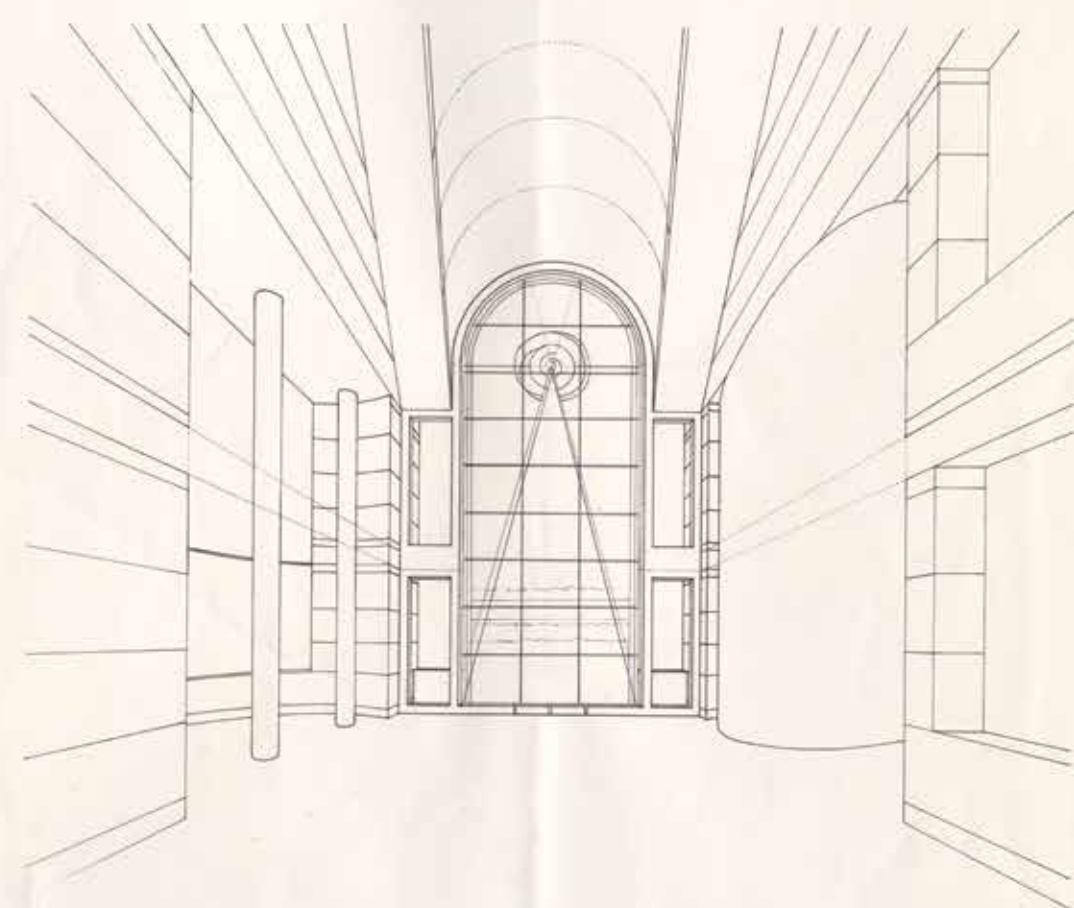
ZDAROVANÁ
MŮJŠÍ NA VÝTVARNÉ KVALITNÉ DIELA
KONKURSAČNÝ ŠÍŠ
ČÍSLO 8/8
VITRÁŽ
PERSPEKTÍVA
5

Súťažný návrh č. 12
Autor:
Ing. arch. Pavol Kollár
odmenený návrh

HESLO:
BORDÚRA

ZDAROVANÁ
MŮJŠÍ NA VÝTVARNÉ KVALITNÉ DIELA
KONKURSAČNÝ ŠÍŠ
ČÍSLO 8/8
VITRÁŽ
PERSPEKTÍVA
5

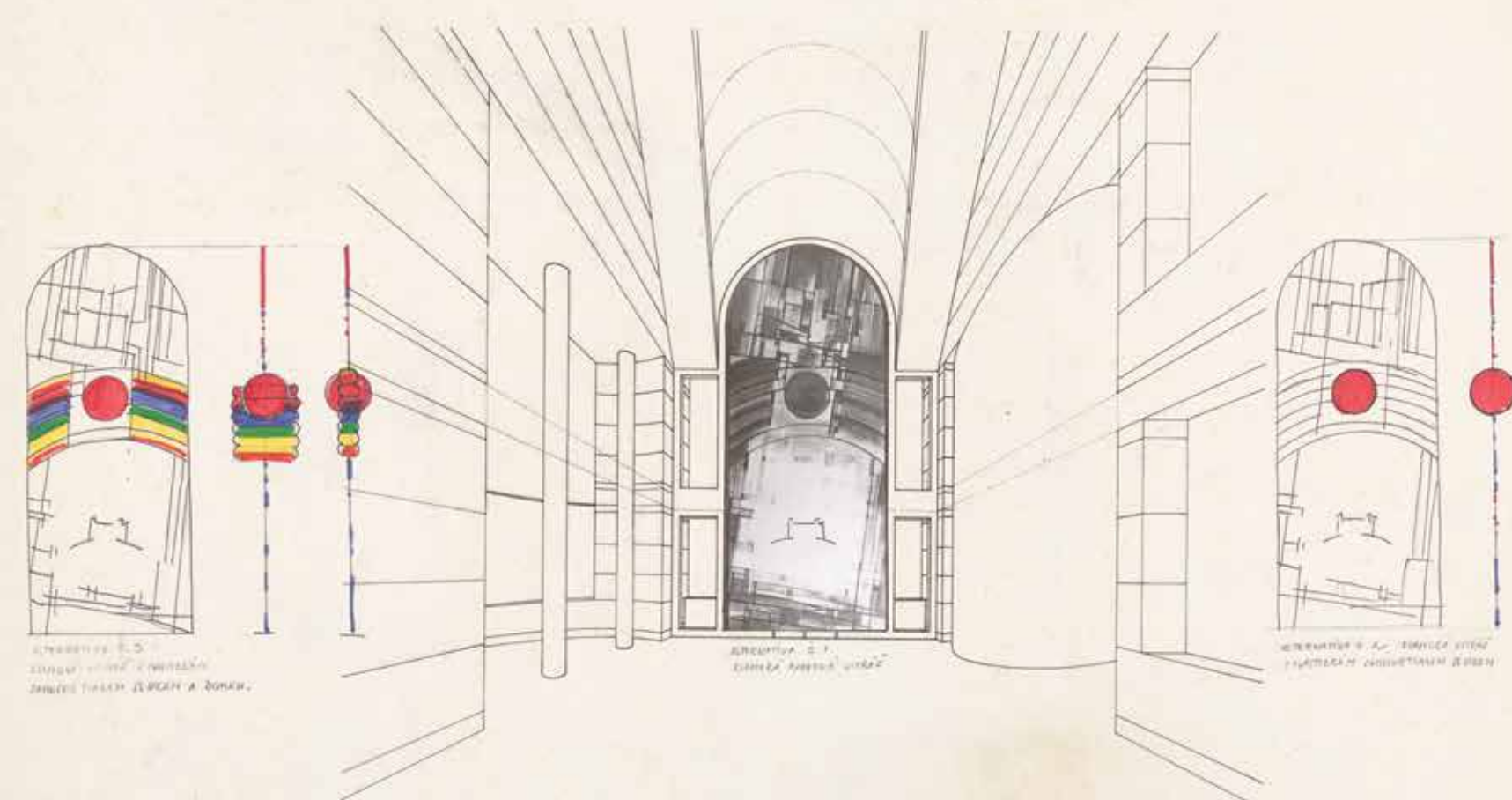
Súťažný návrh č. 13
Autor:
neznámy

Súťažný návrh č. 16
Autor:
akad. sochár Jan Exnár
víťazný návrh

ZDAROVANÁ
MŮJŠÍ NA VÝTVARNÉ KVALITNÉ DIELA
KONKURSAČNÝ ŠÍŠ
ČÍSLO 8/8
VITRÁŽ
PERSPEKTÍVA
5

16

Súťažný návrh č. 14
Autor:
doc. Stanislav Harangozó

ZDAROVANÁ
MŮJŠÍ NA VÝTVARNÉ KVALITNÉ DIELA
KONKURSAČNÝ ŠÍŠ
ČÍSLO 8/8
VITRÁŽ
PERSPEKTÍVA
5

14

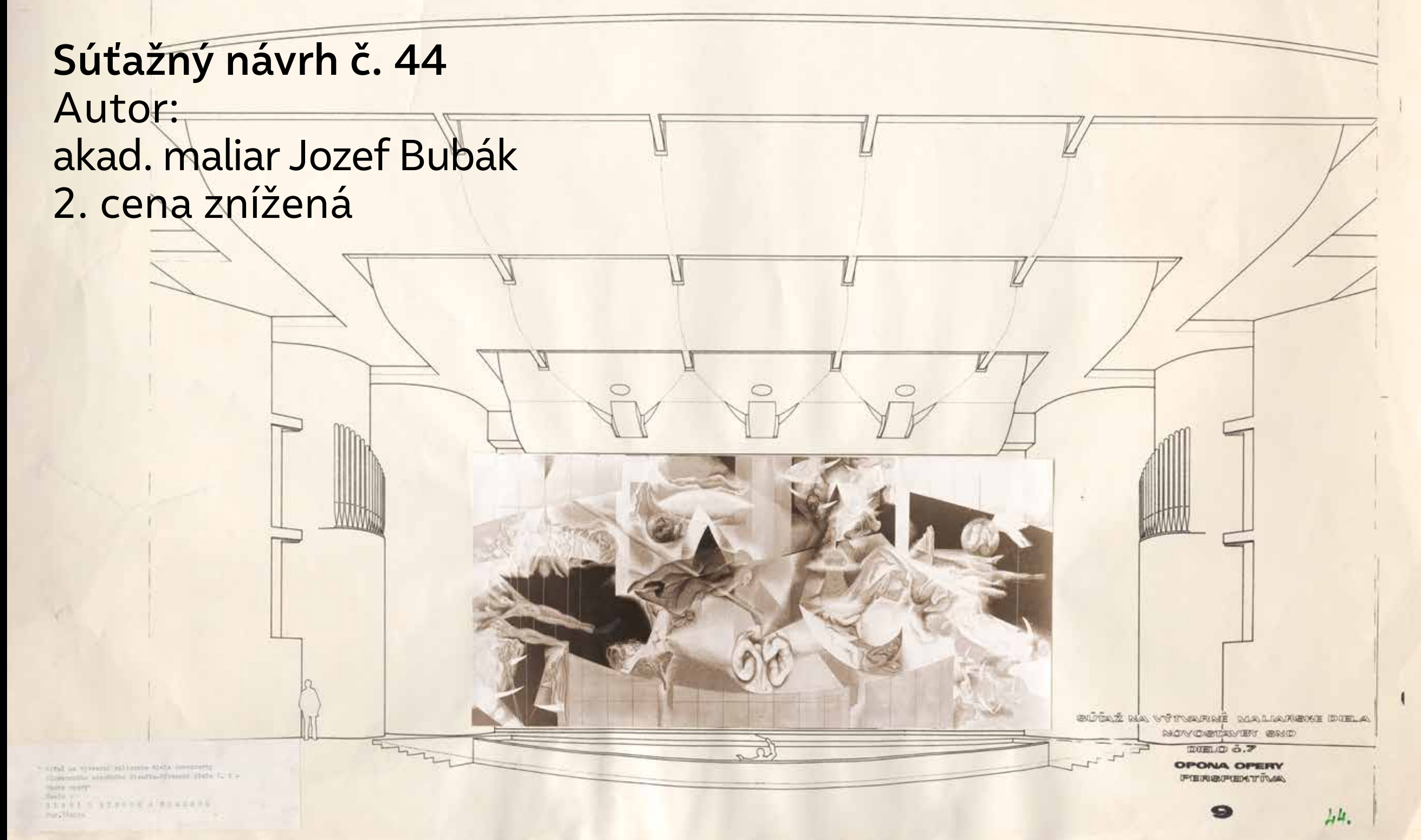
HESLO: PAVLA DOPRA

Celoštátna verejná anonymná súťaž na maliarske diela pre novostavbu SND (1988)

Podľa propozícií súťaže mali opony v oboch divadelných sálach vyjadrovať historický odkaz ľudovej piesne, hudobnej tradície, ako i poslanie kultúry vtedajšej spoločnosti. Ich úlohou bolo charakterizovať človeka v historickom vývine a byť nositeľom najvyšších mét, ktoré dosiahla dobová výtvarná tvorba. Súťaže na obe opony sa skončili sklamaním, pretože podľa poroty autori nereagovali v dostatočnej miere na charakter konkrétneho divadelného priestoru a jeho funkcie, teda na rozmanitosť žánrov a výnimočnosť prostredia. V Múzeu Divadelného ústavu sa zachovali len štyri návrhy na oponu opery: najvýznamnejší bol od Jozefa Bubáka, ktorý je známy najmä vďaka návrhom prvých slovenských bankoviek v roku 1993, či monumentálnou maľbou pre Národný onkologický ústav na bratislavských Kramároch.

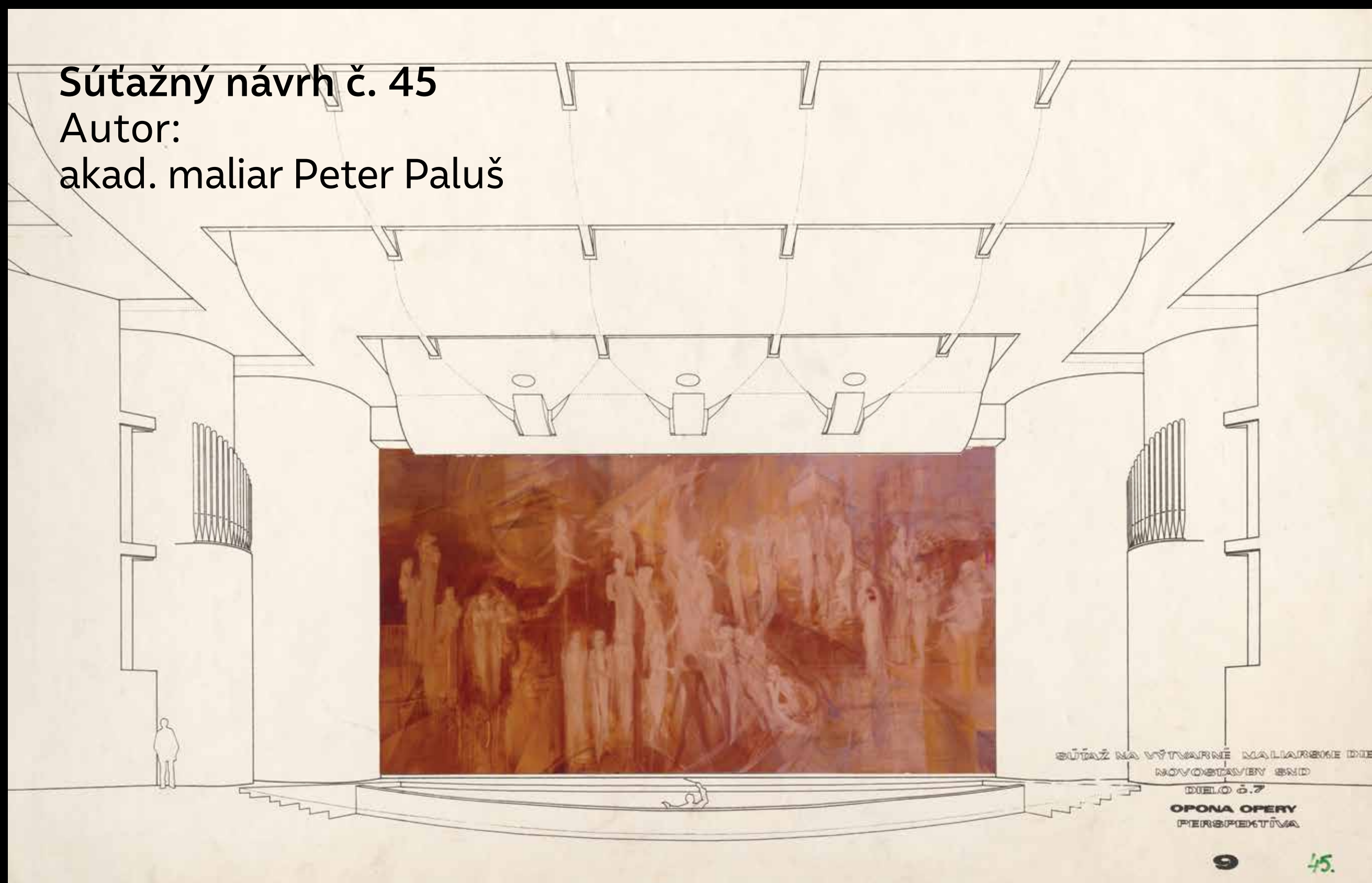
Súťažný návrh č. 44

Autor:
akad. maliar Jozef Bubák
2. cena znížená

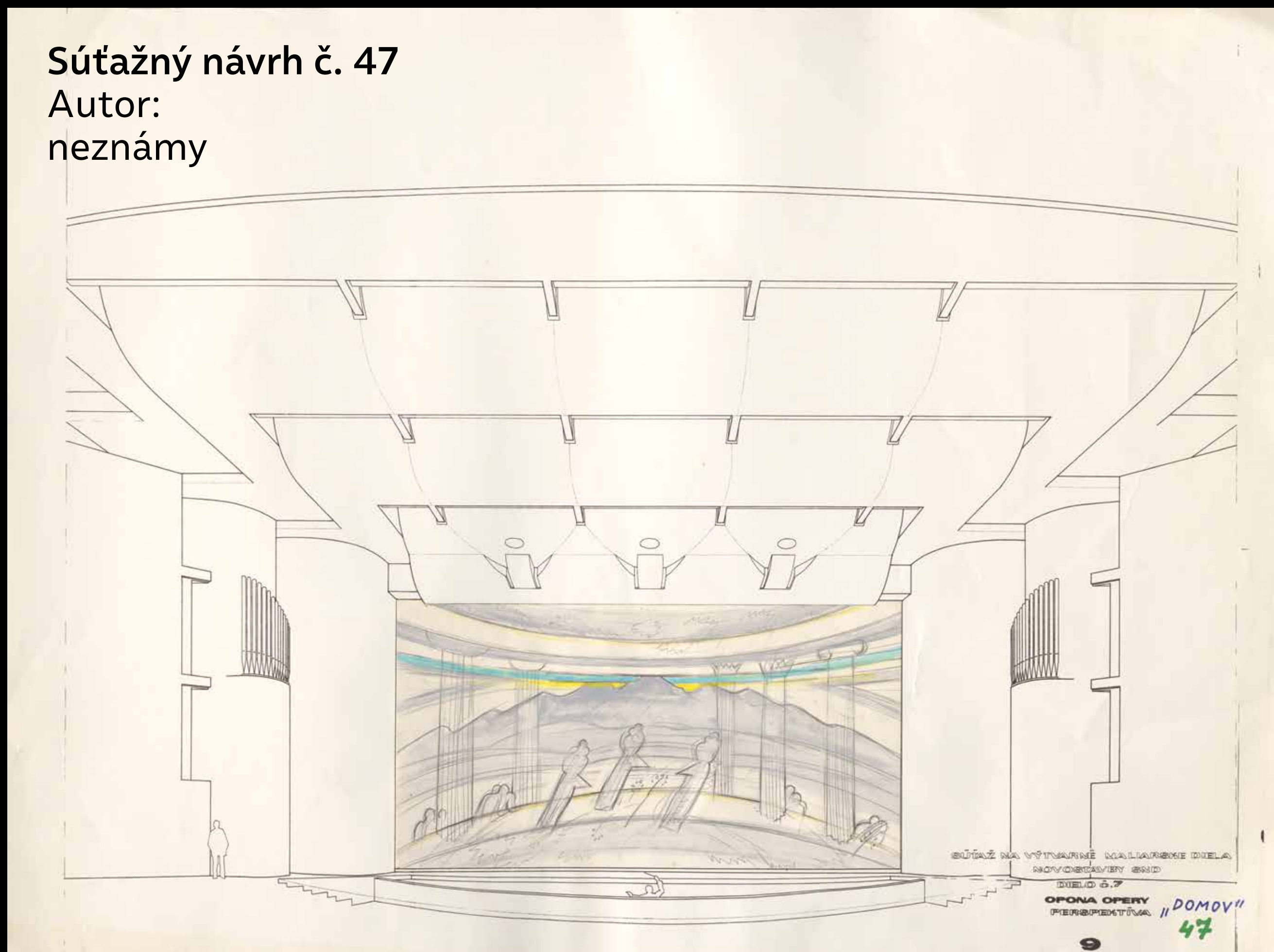
Súťažný návrh č. 45

Autor:
akad. maliar Peter Paluš

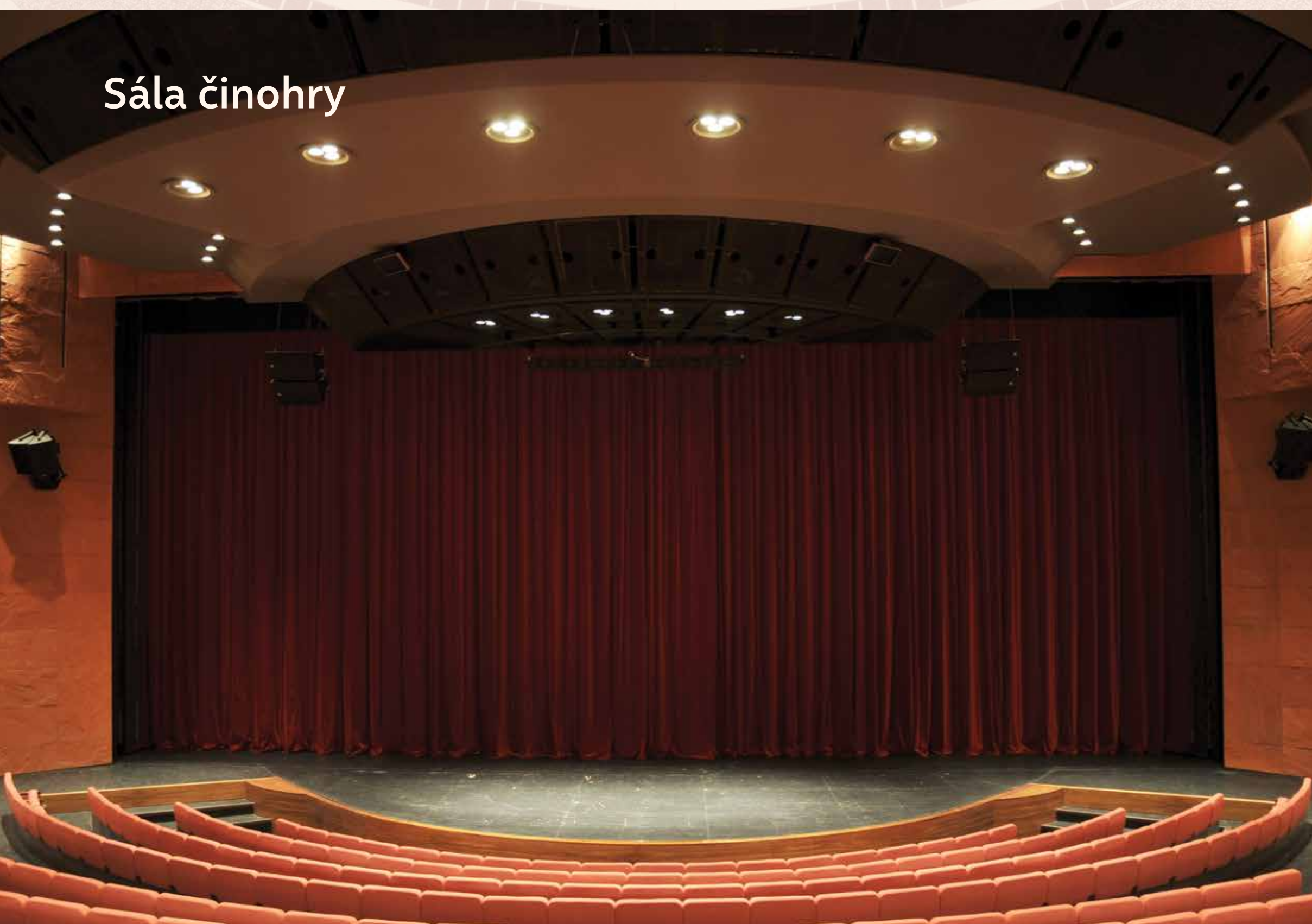
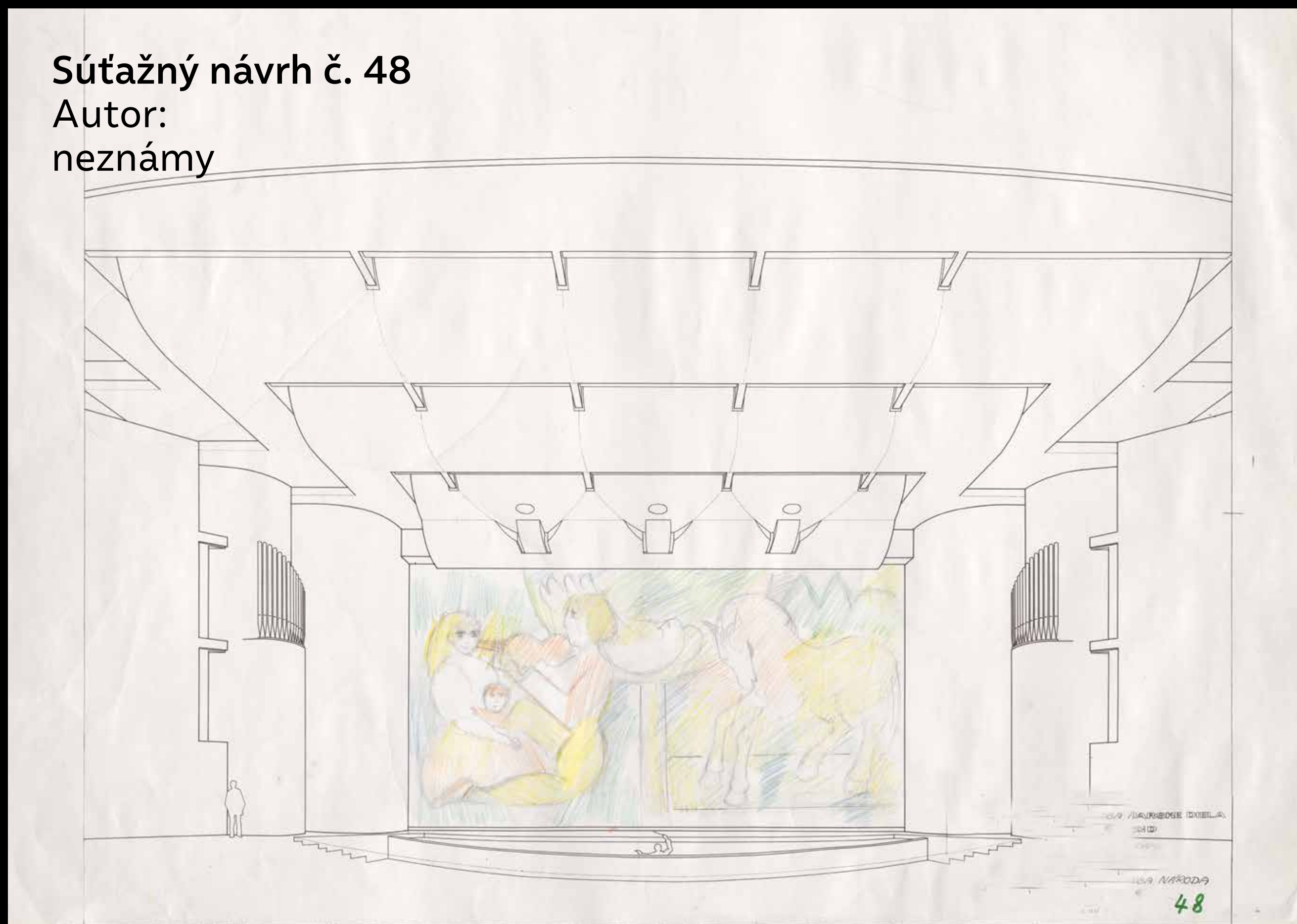
Súťažný návrh č. 47

Autor:
neznámy

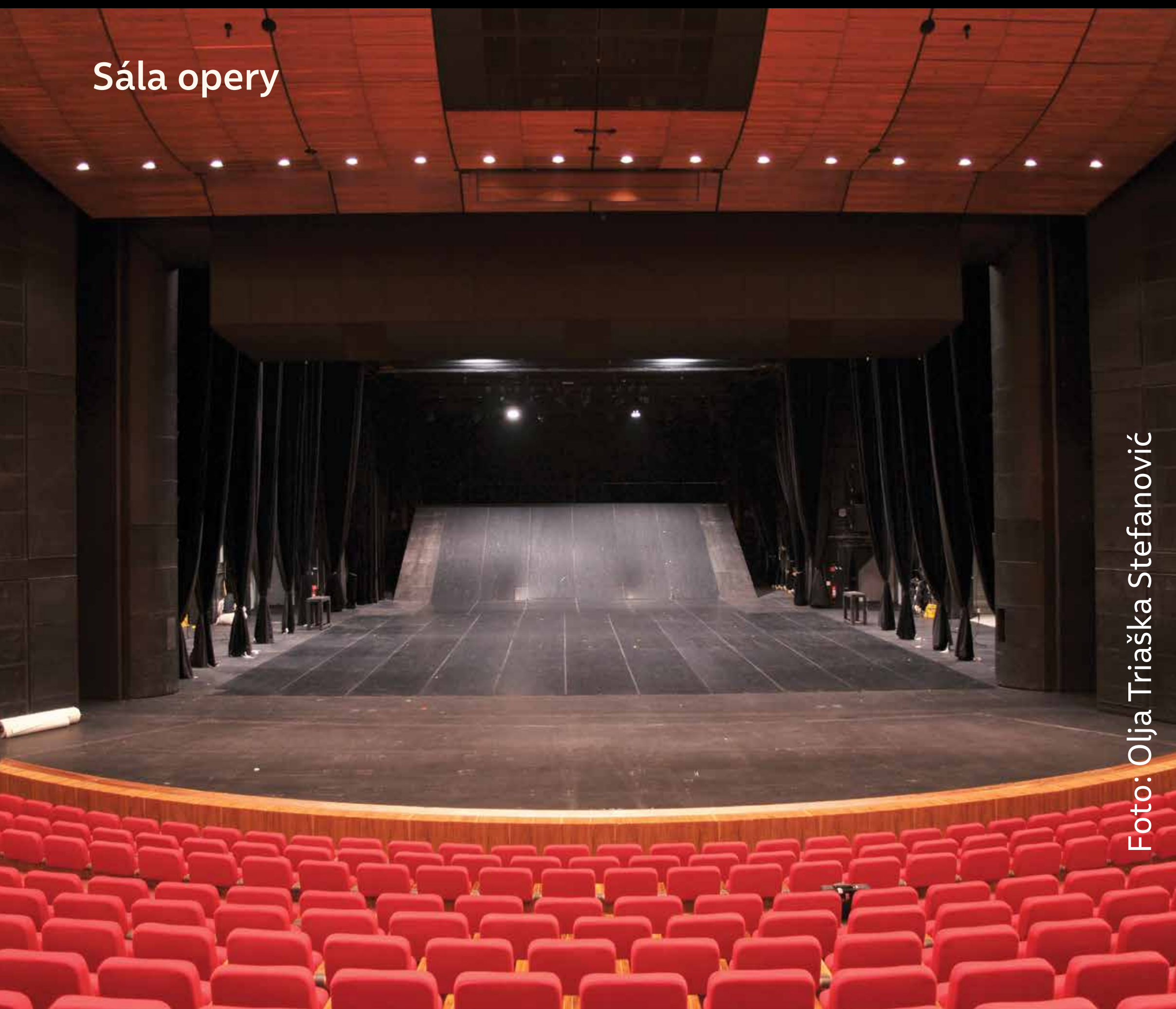

Súťažný návrh č. 48

Autor:
neznámy

Sála činohry

Sála opery